

- καὶ ποταμοὶ οὐ συγκλύσουσιν αὐτήν·
 ἔάν δῶ ἀνήρ τὸν πᾶντα βίον αὐτοῦ ἐν τῇ ἀράτῃ,
 ἔξουθενώσεται ἔξουθενώσουσιν αὐτόν.
- 8 Ἀβελφῆ ἡμῖν μικρὰ καὶ μαστοῦς οὐκ ἔχει·
 τί ποιῶμεν τῇ ἀβελφῇ ἡμῶν
 ἐν ἡμέρᾳ, ἥ ἔάν λαλήθῃ ἐν αὐτῇ;
- 9 εἰ τεῖχος ἔστιν, οικοδομήσωμεν ἐπ' αὐτὴν ἐπάξεις ἀργυρᾶς·
 καὶ εἰ θύρα ἔστιν, διατρήσωμεν ἐπ' αὐτὴν σανίδα κεδρίνην.
- 10 Ἐγὼ τεῖχος, καὶ μαστοὶ μου ὡς πύργοι·
 ἔγὼ ἡμῖν ἐν ὄφθαλμοῖς αὐτοῦ ὡς εὐρίσκουσα εἰρήνην.
- 11 Ἀμπέλων ἐγενήθη τῷ Σαδωμῶν ἐν Βεελὰμ.
 ἔθηκεν τὸν ἀμπέλωνα αὐτοῦ τοῖς τηροῦσιν,
 ἀνήρ οἶσει ἐν καρπῷ αὐτοῦ χιλιούς ἀργυρίου.
 12 ἀμπέλων μου ἕμις ἐνώπιόν μου·
 οἱ χίλιοι σοί, Σαδωμῶν, καὶ οἱ διακόσιοι
 τοῖς τηροῦσι τὸν καρπὸν αὐτοῦ.
- 13 Ὁ καθήμενος ἐν κήποις,
 ἔταροι προσέχοντες τῇ φωνῇ σου· ἀκούσιόν με.
- 14 Φύτε, ἀβελφιδέ μου, καὶ ὁμοιωθήτι τῇ δορκάδι
 ἥ τῷ νεβρώ τῶν ἐλάφων ἐπὶ ὄρη ἀρωμάτων.

7² συνακκίουσιν At || 8¹ ἡμῖν B**S*†] ἡμῶν rel. || 10¹ μαστοῖ] pr. oi S | ως > Bt | 10² αὐτων Bt | ως > A | ἐρηγηγ] χερῖν St || 11¹ ἐγενήθη At | βεελὰμ St, βεελὰμ Bt | 11² > At | ἀρωμῶν] -ρωσ αὐτου S**† || 12² σοί Ypau] > BΔ: excidit post -oi; τῷ S | διακ] διαχίλιοι S**† || 13² τῆν φωνὴν S (τῆν φ. σου ακουτ. με est slichus in S: item in A τῆ φωνῆ reitente) || 14¹ φευτε At | μου > S**† | 14² τῷ > A | των > S**A | ορη] pr. τα SA | αρωμ.] κοιλωμάτων S**At: ex 217
 Subscr. αἰμα B, αἰμα αἰματων SA: cf. inser.

Corollarium.

Ad finem libri nota distinctiones actorum in A et S (non in B): 1) A addit η νυμφη ante 12¹ 5¹ 16¹ 2 17² 4 16¹ 5 3¹ 6 10¹, ο νυμφος ante 13² 12² 2 10² 3 6¹ 5 1¹ 6 4¹ 8 5². — 2) S praebet in media columna has inscriptions: 12¹ η νυμφη, 4² τας νεανισιν η νυμφη δηγεται τα περι του νυμφου α εχαιραστο αυτη, 4⁴ της νυμφης δηγησμενης τας νεανισιν αδε εινταν, 4⁶ αι νεανιδες τῷ νυμφῷ βωσιαν το ονομα της νυμφης ευθυτης ηγατησεν σε (sic), 5¹ η νυμφη, 7¹ προς τον νυμφον χριστον, 8¹ ο νυμφος προς την νυμφην, 10¹ αι νεανιδες προς την νυμφην, 12² η νυμφη προς εαυτην και προς τον νυμφον, 15¹ ο νυμφος προς την νυμφην, 16¹ η νυμφη προς τον νυμφον, 21¹ ο νυμφος προς εαυτον, 21¹ και προς την νυμφην, 3¹ η νυμφη προς τον νυμφον, 4¹ τας νεανισιν η νυμφη φησιν, 6¹ προς τον νυμφον η νυμφη, 7¹ τας νεανισιν η νυμφη, 8¹ ακρικειν του νυμφου η νυμφη, 9² η νυμφη προς τας νεανιδας σημαινοσα αυταις τον νυμφον, 15¹ τοις νεανιας ο νυμφος ταδε, 16¹ η νυμφη ταδε, 33² η νυμφη τοις φυλαειν ειπεν, 4² ερουσα τον νυμφον ειπεν, 5¹ τας νεανιδας ορκizei η νυμφη ταυτο δευτερον (cf. 27), 6¹ ο νυμφος προς την νυμφην, 4 16² η νυμφη αιρεται τον πατερα ινα κατα-

βη ο νυμφος αουτου(sic), 5 1¹ ο νυμφος προς την νυμφην, 1² τοις πλησιον ο νυμφος, 2² η νυμφη εδεδειξε αιοθετα, cf. Thack. p. 258) τον νυμφον κρουοντα επι την θυραν, 2³ ο νυμφος, 3¹ η νυμφη ταδε, 9¹ αι θυγατρες ιερουσαλημ και οι φυλακες των τειχεων πυνθανονται της νυμφης, 10¹ η νυμφη σημανει τον αδελφον οποιος εστιν, 6 1¹ πυνθανονται της νυμφης αι θυγατρες ιερουσαλημ που απηλθεν ο αδελφος αυτης, 2¹ η δε νυμφη αποκρινετα, 4¹ ο νυμφος προς την νυμφην, 10¹ θυγατρες και βασιλίσσας ειδον την νυμφην και εισακρισαν αυτην, 11¹ ο νυμφος προς την νυμφην, 11⁴ η νυμφη ταδε προς τον νυμφον, 7 1¹ ο νυμφος προς την νυμφην, 1² τας βασιλίσσας και τας θυγατρας ο νυμφος ταδε, 8 5¹ αι θυγατρες και αι βασιλίσσας και οι του νυμφου ειπαν, 5² ο νυμφος ταδε προς την νυμφην, 10¹ η νυμφη παρηγοιαζετε (pro -ται), 13¹ η νυμφη.

I Q B

- 1 1 Ἄνθρωπος τις ἦν ἐν χώρᾳ τῇ Αυσίτιδι, ᾧ ὄνομα Ιωβ,
 καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος ἀληθινός, ἄμειπτος, δίκαιος,
 θεοσεβής,
 ἀπεχόμενος ἀπὸ παντός πονηροῦ πράγματος.
- 2 ἔγένοντο δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ καὶ θυγατέρες τρεῖς.
- 3 καὶ ἦν τὰ κτήνη αὐτοῦ πρόβατα ἑπτακισχίλια,
 κάμηλοι τρισχίλια,
 ζεύγη βοῶν πεντακόσια,
 ὄνοι ἤλκειαι νομάδες πεντακόσια,
 καὶ ὑπηρεσία πολλῆ σφόδρα
 καὶ ἔργα μετὰ ἦν αὐτῷ ἐπὶ τῆς γῆς·
 καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος εὐγενὴς τῶν ἀφ' ἧλίου ἀνατολῶν.
- 4 συμπορευόμενοι δὲ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους
 ἐποίησαν πότον καθ' ἑκάστην ἡμέραν
 συμπαρολαμβάνοντες ἄνα καὶ τὰς τρεῖς ἀδελφὰς αὐτῶν
 ἐσθίειν καὶ πίνειν μετ' αὐτῶν.

Iob: BSA: in S multa saeculo septimo correcta sunt, quae multis locis posterior corrector iterum correxit; has posteriores correctiones omitto. praeterea codicis V ab 309 ineipientis mentionem facio, ubi hic codex cum A solo nunc a Sa absentis ex alio interprete (plerumque θ') suppliat, quos, cum omnes fere iam in antiquissimis codicibus graecis adsint, in textu reitini, sed exemplaria hexaplaria (Sy, Lefed. Lagarde, cf. inf.), paucos codices graecos, cf. Field) secutus asteriscis adpinctis signavit; cf. Clasca Bibhiorum fragmenta copto-sahitica II Romae 1883), p. XXIII—XXXII et P. de Lagarde Mittheilungen 2 (Göt. 1887), S. 189—237: Des Hieronymus Uebersetzung der griech. Uebersetzung des Iob.

11¹ τις > At | 1² ἀληθ/ἀμειπτος δικ/ tr. A: cf. 84 || 3² τρισχίλιοι et 3⁴ πεντακόσιοι At || 4¹ οι υιοι/αυτου] tr. S**†

- 5 και ὡς ἂν συντελέσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ πότου, ἀπέστειλεν ἰωβ και ἐκαθάριζεν αὐτοὺς ἀνιστάμενος τὸ πρῶτι και προσέφερεν περὶ αὐτῶν θυσίας κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν και μόνον ἕνα περὶ ἀμαρτίας περὶ τῶν ψυχῶν αὐτῶν· ἔλεγεν τὰρ ἰωβ Μηποτε οἱ υἱοὶ μου ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν κα- κά ἐνενόησαν πρὸς θεόν.
- 6 οὕτως οὖν ἐποίησεν ἰωβ πάσας τὰς ἡμέρας.
- 7 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡ ἡμέρα αὕτη, και ἰδοὺ ἦλθον οἱ ἀγγέλαι τοῦ θεοῦ παραστήγει ἐνώπιον τοῦ κυρίου,
- και ὁ διάβολος ἦλθεν μετ' αὐτῶν.
- 7 και εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ Πόθεν παρατρέπονας; και ἀποκριθεὶς ὁ διάβολος τῷ κυρίῳ εἶπεν Περιεθῶν τὴν γῆν και ἐμπειρητήσας τὴν ὑπ' οὐρανὸν πάρεμι.
- 8 και εἶπεν αὐτῷ ὁ κύριος
- Προσέσχες τῇ διανοίᾳ σου κατὰ τοῦ παιδός μου ἰωβ, ὅτι οὐκ ἔστιν κατ' αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἀνθρώπος ἀμεμπτος, ἀληθινός, θεοσεβής, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντός πονηροῦ πράγματος;
- 9 ἀπεκρίθη δὲ ὁ διάβολος και εἶπεν ἐναντίον τοῦ κυρίου Μὴ δωρεὰν σέβεται ἰωβ τὸν θεόν;
- 10 οὐ σὺ περιεφράξας τὰ ἔξω αὐτοῦ και τὰ ἔσω τῆς οικίας αὐτοῦ και τὰ ἔξω πάντων τῶν ὄντων αὐτῷ κύκλῳ;
- και τὰ ἔξω πάντων αὐτοῦ εὐλόγησας
- και τὰ κτήνη αὐτοῦ πολλά ἐποίησας ἐπὶ τῆς γῆς.
- 11 ἄλλὰ ἀπόστειλον τὴν χεῖρά σου και ἄψαι πάντων, ὧν ἔχει· εἰ μὴν εἰς πρόσωπὸν σε εὐλογήσει.
- 12 τότε εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ
- Ἰδοὺ πάντα, ὅσα ἔστιν αὐτῷ, δίδωμι ἐν τῇ χεῖρί σου,

5² ἀρεστῆλεν Α | 5³ και — θυσίας] προσέφερον τε θυσίας περὶ αὐτων Ατ | θυσιασ ΒS*+ | ἀριθμὸν] καθαρῖον S*+ | 5⁴ περὶ υἱῶν] υἱερῶν Α | 5⁵ διανοίᾳ] καρδία Α | θεοῦ] πρ. τον SA | 5⁶ οὖν > Α | ἰωβ > Ατ | fin.] + αὐτων Α || 6¹ ὡς ἐγεν.] tr. Α | 6² ἰδοὺ > Α | κυρίου] θεοῦ S*+ | 6³ fin.] + περιεθῶν την την και εμπειρητησας την υπ ουρανον Ατ: ex 7; + περιεθῶν την την και εμπειρητησας εν αυτην codex unus codici Α cognatus et Sat': haec laudat Orig: epist. ad Iul. Afric. c. 3 inter ea, quae πῶλλα... εἶρουεν... ἐν τοῖς ἡμετέροις ἀντιγράφοις ἢ ἐν τοῖς παρὰ ἰουδαίους" || 7¹ τῶ διβῆ] προς τον διαβολον Ατ || 8¹ κυριος] θεος Ατ | 8² παιδος] θεραποντος Α: cf. 42 82 | 8³ κατ αὐτοῦ] ἀνθρώπος ομοιος αὐτω Ατ: cf. 23 | 8⁴ ἀμεμπτος] + δικαιοσ ΑSε: ex 1 || 9¹ και εἶπεν > Ατ | εναντι S | τον > Ατ | 9² σεβεται ἰωβ] tr. Α | θεοῦ] κυριον BS || 10¹ τα ἔξω αὐτοῦ] tr. Α | 10² ἐξω] ἐσωθεν Ατ | αὐτω] -του S: cf. 12 | κυκλοθεν Α | 10³ τῶν + δε Ατ || 11² σε] σου S* || 12¹ τότε] και Ατ | 12² αὐτω] -του S*+ : cf. 10 | δίδωμι εν τη χεῖρι σου] εν τ. X. σ. δεδωκα Ατ

- ἀλλὰ αὐτοῦ μὴ ἄψι.
- και ἐξηλθεν ὁ διάβολος παρὰ τοῦ κυρίου.
- 13 Καὶ ἦν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, οἱ υἱοὶ ἰωβ και αἱ θυγατέρες αὐτοῦ ἔπινον οἶνον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν τοῦ πρεσβυτέρου.
- 14 και ἰδοὺ ἀγγελος ἦλθεν πρὸς ἰωβ και εἶπεν αὐτῷ
- Τὰ ζεύγη τῶν βοῶν ἠροτήρια, και αἱ αἰ θήλειαι ὄνοι ἐβόσκοντο ἐχόμεναι αὐτῶν·
- 15 και ἔλθοντες οἱ αἰχμαλωτεύοντες ἠχμαλώτευσαν αὐτὰς και τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις·
- σθελεὶς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαι σοι.
- 16 *Ἐπι τοῦτου λαλοῦντος ἦλθεν ἕτερος ἀγγελος και εἶπεν πρὸς ἰωβ
- Πῶρ ἔπεσον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ και κατέκαυσεν τὰ πρόβατα και τοὺς ποιμένας κατέφαγεν ὁμοίως·
- 17 *Ἐπι τοῦτου λαλοῦντος ἦλθεν ἕτερος ἀγγελος και εἶπεν πρὸς ἰωβ
- Οἱ ἱππεῖς ἐποίησαν ἡμῖν κεφαλὰς τρεῖς και ἐκύκλωσαν τὰς καμήλους και ἠχμαλώτευσαν αὐτὰς και τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις·
- 18 *Ἐπι τοῦτου λαλοῦντος ἄλλος ἀγγελος ἐρχεται λέγων τῷ ἰωβ Τῶν υἱῶν σου και τῶν θυγατέρων σου ἐσθιόντων και πίνοντων παρὰ τῷ ἀδελφῷ αὐτῶν τῷ πρεσβυτέρῳ
- 19 ἐξαιφνης πνεῦμα μέγα ἐπῆλθεν ἐκ τῆς ἐρήμου και ἦψατο τῶν τεσσάρων γυναιῶν τῆς οικίας,
- και ἔπεσαν ἡ οικία ἐπὶ τὰ παιδία σου, και ἐτελεύτησαν· ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος και ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαι σοι.

12⁴ παρὰ του κυριου] απο προσωπου κυρ. Α || 13¹ ἦν] ἐγενετο Α | η > S*+ | 13² πρ. και Α | ἰωβ] πρ. του Ατ | αὐτου > S*+ | 13³ πρ. ἠοθιον και ΑSε (in O sub ✕) || 15¹ αἰχμαλωτεύοντες] -τευσαντες St | αὐτους Ατ | 15² ἀρεκτ. εν μαχαραις] εταρεάν εν στοματι μαχαρας Α(ψ) | 15³ σθελεὶς δε... ἠλθον] και εσωθην... και ἦλθον Α: cf. 16³ 17⁵ 19³ et 3 12 || 16¹ και εἶπεν προς ἰωβ] προς ἰωβ και εἶπεν αὐτω Α(ψ) | 16² ουρανοῦ] + επι την την Α | κατεκαυσεν... κατεφαγεν] tr. Α | κατεφαγεν] κατεφακελεν S*+ | 16³ και σθελεὶς] σθελεὶς δε Bt: ex 15³ | σθελεὶς... ἠλθον] εσωθην... και ἦλθον Ατ: cf. 15³ || 17¹ ἦλθεν — ἰωβ] ετερος αγγελος ερχεται προς ἰωβ και λεγει αὐτω Α(ψ) | προς ἰωβ > S*+ | 17² κεφαλὰς] αρχας ΑSε | 17⁴ ἀρεκτ.] απωλεσαν S*+ | εν > B | 17⁵ εσωθην δε] και εσωθην Ατ: cf. 15³ || 18¹ ἄλλος ἀγγ. ἐρχεται] ερχ. ετερος ἀγγ. St | λεγων τω ἰωβ] προς ἰωβ λεγων Α | 18² τω ἀδελφῳ αὐτων] πρ. του(προ του) υιου σου Ατ || 19¹ ἐπῆλθεν] > S*+, ἦλθεν Ατ | εκ] απο Ατ | 19³ εσωθην δε] και εσωθην Ατ: cf. 15³

- 20 Οὕτως ἀναστάς Ιωβ δέηρηξεν τὰ ἑαυτοῦ αὐτοῦ
καὶ ἐκείρατο τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ
καὶ πεσὼν χαμαὶ προσεκύνησεν καὶ εἶπεν
21 Αὐτὸς τυμνὸς ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρὸς μου,
τυμνὸς καὶ ἀπελεύσομαι ἐκεῖ·
ὁ κύριος ἔδωκεν, ὁ κύριος ἀφαίκατο·
ὡς τῷ κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως καὶ ἔτενετο·
εἴη τὸ ὄνομα κυρίου ἐλογημένον.
- 22 Ἐν τούτοις πάσιν τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ
οὐδὲν ἤμαρτεν Ιωβ ἐναντίον τοῦ κυρίου
καὶ οὐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ θεῷ.
- 2 1 Ἐτένετο δὲ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη
καὶ ἦλθον οἱ ἀγγελοὶ τοῦ θεοῦ παραστῆναι ἐναντι κυρίου,
καὶ ὁ διάβολος ἦλθεν ἐν μέσῳ αὐτῶν
ἄπαρσπτηνα ἐναντίον τοῦ κυρίου. 4
2 καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ τί θῆκεν σὺ ἔρχη;
Διαπορευθεὶς τὴν ὑπὸ οὐρανὸν καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν σύμ-
πασαν πᾶρπειμ.
- 3 εἶπεν δὲ ὁ κύριος πρὸς τὸν διάβολον
Προσέσχεσ ὧν τῶν θεράποντί μου Ιωβ,
ὅτι οὐκ ἔστιν κατ' αὐτὸν τῶν ἐπι τῆς γῆς
ἀνθρώπος ἀκακος, ἀθλητὸς, ἀμειπτος, θεοσεβής,
ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς κακοῦ;
ἔτι δὲ ἔχειται ἀκακίας·
σὺ δὲ εἴπας τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ διὰ κενῆς ἀπολαύσεως.
4 Ὑπολαβῶν δὲ ὁ διάβολος εἶπεν τῷ κυρίῳ
Δέρμα ὑπὲρ δέρματος·
ὅσα ὑπάρχει ἀνθρώπῳ, ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐκτείσει·
5 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἀποστελέσας τὴν χεῖρά σου ἄψαι τῶν ὀστέων
αὐτοῦ καὶ τῶν σαρκῶν αὐτοῦ·

20¹ init. — Ιωβ ουτως ακουσας Ιωβ αναστας Α | αυτου| εαυ. Βt | 20² αυτου|
> BS⁴*: + και κατεπασσο την επι της κεφαλης αυτου Α(†): ex 212 | 20³
προσεκυν.] + τω κυριω ΑSc || και ειπεν ad 21 trahit 4I || 21⁴ και > BS⁴*+
| 21⁵ fn.] + εις τους αυνας Α || 22² ουδεν ημ. Ιωβ ουχ ημ. Ιωβ ουδεν Α†
| εναντι SA† | του > Α | 22² fn.] + ουδε εν τοις χε(ει)λαισιν αυτου Α: ex 210
21² εναντι Βt] -των Spl., ενωπιον Α | κυριου ΒA†] pr. του rel. | 1³ ηλθεν/
εν μεσω αυτου| tr. Α† | 1⁴ > S* | εναντι Α | του > Α† || 2² ενωπιου| εν-
αντι Α | του > Α | 2³ συμπασαι| την Α || 3¹ διαβολου| σατασαν Α† (Sy
ἄπαρσπτον σατ. προ προς τον διαβ.) | 3⁴ ανθρω| + ομοιος αυτου Α: cf. 18 |
ακακ. αληθ. αμειπτ.] αμειπτος δικιος αληθεις Α(†): cf. 18 | 3⁷ δια κενης/
απολαυσαι| tr. Α || 4³ οσα| pr. παντα S*, pr. και παντα ΑSc | ανθρωπιω| pr.
του Α | υπερ τ. ψ. αυ. εκτεισαι| δωσει υπερ τ. ψ. αυ. Α(†)

- εἰ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσεται.
6 εἶπεν δὲ ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ ἴδου παραδώμι σοὶ αὐτόν,
μόνον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διαφυλάξου.
- 7 Ἐξῆλθεν δὲ ὁ διάβολος ἀπὸ τοῦ κυρίου
καὶ ἔπαισεν τὸν Ιωβ ἕκκει πονηρῷ ἀπὸ πονῶν ἕως κεφαλῆς.
8 καὶ ἔλαβεν ὄστροκον, ἵνα τὸν ἰχθύρα ἔψη,
καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κοπρίας ἕξω τῆς πόλεως.
- 9 Χρόνου δὲ πολλοῦ προβεβηκότος εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
Μέχρι τίνος καρτερήσεις λέγων
9α ἴδου ἀνομιένω χρόνον ἔτι μικρὸν
προσδεχόμενος τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου;
9β ἴδου γὰρ ἠφάνισται σου τὸ μνημόσυνον ἀπὸ τῆς γῆς,
υἱοὶ καὶ θυγατέρες, ἔμῃς κοιλίας ὠδίνες καὶ πόνοι,
οὓς εἰς τὸ κενὸν ἐκοπίασα μετὰ μόχθων.
9ε σὺ τε αὐτὸς ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων κάθησαι διανυκτερεύων
αἰθρίας·
9δ κἀγὼ πλανήτις καὶ λάτρις
τόπον ἐκ τόπου περιερχομένη καὶ οἰκίαν ἐξ οἰκίας
προσδεχομένη τὸν ἦλιον πότε δύσεσται,
ἵνα ἀναπαύσωμαι τῶν μόχθων καὶ τῶν ὀδυνῶν, αἶ με νῦν
συνέχουσιν.
- 9ε ἀλλὰ εἰπόν τι βῆμα εἰς κύριον καὶ τελεύητα.
10 ὁ δὲ ἐμβλέψας εἶπεν αὐτῇ
"Ὅσπερ μία τῶν ἀφρόνων γυναικῶν ἐλάλησας·
εἰ τὰ ἀγαθὰ ἐδεξιμάθεα ἐκ χειρὸς κυρίου, τὰ κακὰ οὐχ ὑποίσομεν;
ἐν πᾶσιν τοῦτοις τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ
οὐδὲν ἤμαρτεν Ιωβ τοῖς χεῖλαισιν ἐναντίον τοῦ θεοῦ.
- 11 Ἄκουσαντες δὲ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ τὰ κακὰ πάντα τὰ
ἔπραθέντα αὐτῷ
παρεγένοντο ἕκαστος ἐκ τῆς ἰδίας χώρας πρὸς αὐτόν,

5² μην (cf. 111²) μη Α† || 6² μονον ad 61 trahit St | την] + δε S⁴*+
διαφυλ.] διατηρησαν Α || 7¹ απο| παρα Α | 7² εω| μεχρι Se || 8¹ ελαβεν|
+ Ιωβ Α | τον Ιχ. Ξη] αποξεν(cf. 75) τον Ιχ. αυτου Α (αυτου in O sub *) |
8² εκαθητο BS⁴*†] pr. αυτος rel. (in O sub *) || 9¹ αυτου| τω Ιωβ Α ||
9α¹ ανομιενω > S⁴*+ | 9α² μου| αυτου S⁴*+ || 9β¹ σου/το μηνιμ.] tr. Α† |
9β² υιοι| + σου Α | εμης| pr. της Α || 9ε τε| δε Α | καθησαι > S⁴*+ ||
9δ¹ πλανητις] -νυμηνη BS⁴*+ | 9δ² περιερχ.] > BS⁴*+, supplement Set in fine
stichoi | 9δ³ δυσεται] -ση Α(†) | 9δ⁴ μοχθων| + μου Β | των 29] + περιεχο-
σων με Α || 9ε (= 4I 9²) εις| προς Α || 10²] pr. ινα τι Α | ελα.] pr. ου-
τως Α | 10³ τα 10] + μεν Α† | τα 29] + δε Α† | 10⁴ πασιν τουτοις| tr. Α |
10⁵ init. — Χελ.] ουχ ημαρτεν Ιωβ ουδε εν τοις χε(ει)λαισιν αυτου Α† (αυτου in
O sub *) || 11² παρεγενοτο St | χωρας| πολεως Α† | αυτου| + του παρακα-
λεσαι και επισκεμασε(προ-θει) αυτον Α(†): ex 11⁷

- Ελιφας ὁ Θαιμανων βασιλεύς,
 Βαλδαὸς ὁ Σαυγαίων τύραννος,
 Σωφωρ ὁ Μινυαίων βασιλεύς,
 καὶ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν ἑπισημασθῆναι αὐτὸν.
 12 ἰδόντες δὲ αὐτὸν πόρρωθεν οὐκ ἐπέγνωσαν
 καὶ βοήσαντες φωνῇ μετᾴη ἔκλαιουσαν
 ῥήξαντες ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ στολὴν
 καὶ καταπασάμενοι γῆν.
 13 παρεκάλεισαν αὐτῷ ἐπὶ τὰ ἡμέρας καὶ ἑπτὰ νύκτας,
 καὶ οὐδείς αὐτῶν ἐλάλησεν·
 ἕμρων γάρ τὴν πληρῆν δεινὴν οὖσαν καὶ μετᾴην σφοδρά.
 3 1 Μετὰ τοῦτο ἠνοίξεν ἰωβ τὸ στόμα αὐτοῦ
 καὶ καταράσαστο τὴν ἡμέραν αὐτοῦ 2 λέγων
 3 Ἀπόλοιτο ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἐγεννήθην,
 καὶ ἡ νύξ, ἐν ᾗ εἶπαν ἰδοὺ ἄρσεν.
 4 ἡ ἡμέρα ἀλείνη εἶη σκότος,
 καὶ μὴ ἀναζητήσασαι αὐτὴν ὁ κύριος ἄνωθεν,
 μηδὲ ἔλθοι εἰς αὐτὴν γέεντος·
 5 ἐκλάβοι δὲ αὐτὴν σκότος καὶ σκιά θανάτου,
 ἐπέλθοι ἐπ' αὐτὴν γνόφος·
 6 καταρσείη ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ ἐκείνη,
 ἀπενέγκαιτο αὐτὴν σκότος·
 μὴ εἴη εἰς ἡμέρας ἕνωρατοῦ
 μηδὲ ἀριθμηθεῖν εἰς ἡμέρας μηνῶν·
 7 ἀλλὰ ἡ νύξ ἐκείνη εἶη ὀδύνη,
 καὶ μὴ ἔλθοι ἐπ' αὐτὴν εὐφροσύνη μηδὲ χαρμονή·
 8 ἀλλὰ καταράσασται αὐτὴν ὁ καταρσόμενος τὴν ἡμέραν ἐκείνην
 ὁ μέλλων τὸ μέγα κῆτος χειρσασσῆθαι.
 9 σκοτῶσει τὰ ἄστρο τῆς νυκτὸς ἐκείνης.

¹¹² ἐκ(ε)ίνας: sic BS in 4 1 22 1, BA in 42 17c, B in 15 1 42 7.9; sed -φας BSA hoc loco, SA in 15 1 42 7.9, S in 42 17e, A in 4 1 22 1 et in additamento ad 42 17e; cf. Gen. 36 4—16 Par. I 1 35. 36 | 11⁴ βαλδαὸς At: item At in 18 1, AVT in 42 17e, sed in 8 1 25 1 42 9 etiam A βαλδαὸς | σαυγαίων] σ > At: cf. 18 1 | 11⁵ pr. καὶ A | 11⁶ πρὸς αὐτον / ομοθυμί] tr. At | 11⁷ του > S*+ || 12^a ῥήξαντες] + de At (trahit 12^a ad 13) | 12¹ + επι τας κεφαλὰς αυτων A pl. (in O [supradadente eis τον ουρανον] sub *) || 13¹ παρεκαλουντο At | entra 2° > S*+ | 13² > St | 13² fin.] + προς αυτον λογον A (in O sub *) | 13³ γαρ > S*+ | δεινην ουσαν] tr. St
 3 1] pr. καὶ A | τουρο] ταυτα At || 2 λεγων] pr. καὶ απεκριθη ἰωβ At (in O sub *) || 3¹ εγεν(ν)θηνη] + εν αυτη A (in O sub *) | 3² εν] εκεινη Bt || 4¹ ημερα] vñe BS* pl. || 5⁷ pr. καὶ At || 6¹² > S*+ | 6¹ καταρ. η ημ. ad 5 trahit # | ημερα] + εκεινη ASS pl. | 6³ ενιαυτων At || 7¹ οδυνηρα A

- ὑπομείναι καὶ εἰς φωτισμὸν μὴ ἔλθοι
 καὶ μὴ ἴδοι ἑωσφόρον ἀνατέλλοντα,
 10 ὅτι οὐ συνέκλεισεν πύλας γαστρὸς μητρὸς μου·
 ἀπήλλαξεν γάρ ἄν πόνον ἀπὸ ὀφθαλμῶν μου.
 11 διὰ τί γάρ ἐν κοιλίᾳ οὐκ ἐτελεύτησα,
 ἐκ γαστρὸς δὲ ἐξήλθον καὶ οὐκ εὐθὺς ἀπυλόμηνη;
 12 ἴνα τί δὲ συνήνητησάν μοι γούνατα;
 ἴνα τί δὲ μαστοὺς ἐθήλασα;
 13 νῦν ἄν κοιμηθεῖς ἡσύχασα,
 ὑπνώσας δὲ ἀνεπαυσάμηνη
 14 μετὰ βασιλέων βουλευτῶν γῆς,
 οἱ ἠγαυριώωντο ἐπὶ ξίφεσιν,
 15 ἢ μετὰ ἀρχόντων, ἡν πολὺς ὁ χρυσός,
 οἱ ἐπλησαν τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀργυρίου,
 16 ἢ ὥσπερ ἔκτριμμα ἐκτροπευόμενον ἐκ μητρὸς μητρὸς
 ἢ ὥσπερ νήπιον, οἷ οὐκ εἶδον φῶς.
 17 ἐκεῖ ἀσεβεῖς ἐξέκαυσαν θυμὸν ὀργῆς,
 ἐκεῖ ἀνεπαύσαντο κατάκοποι τῷ σώματι·
 18 ὁμοθυμαδὸν δὲ οἱ αἰώνιοι
 οὐκ ἤκουσαν φωνῆν φορολόγου·
 19 μικρὸς καὶ μέγας ἐκεῖ ἔστιν
 καὶ θεράπων οὐ δειδικῶς τὸν κύριον αὐτοῦ.
 20 ἴνα τί γάρ δέδοται τοῖς ἐν πικρίᾳ φῶς,
 ζωὴ δὲ ταῖς ἐν ὀδύναις ψυχαῖς;
 21 οἱ δήμερονται τοῦ θανάτου καὶ οὐ τυγχάνουσιν
 ἀνορύσσοντες ὥσπερ θησαυροῦς,
 22 περιχαραγεῖς δὲ ἐρένοντο, ἐὼν κατατύχωσι.
 23 θάνατος ἀνδρὶ ἀνάπαυμα,
 συνέκλεισεν γάρ ὁ θεὸς καρ' αὐτοῦ·
 24 πρὸ γάρ τῶν στίων μου στεναγμὸς μοι ἦκει,
 βακρῶς δὲ ἐρῶ συνεχόμενος φόβῳ·
 25 φόβος γάρ, ὃν ἐφρόνησα, ἦλθεν μοι,
 9² εἰς φωτισμον(S*+ φως) μη ελθοι] μη ελθοι καὶ μη φωτισται At | 9³ καὶ μη] μηδὲ At || 10³ πονον] κοπον At || 12¹ ινα τι δε] καὶ ινα τι At: cf. 5 16 12 20. 25 6 14² 8 21 9 34 10 16 17 11 20 13 12. 26. 27² etc. et 1 15³ et 11 8 | συνηνητησεν At | τον] pr. τα BCt | 12² fin.] + μητρὸς μου At) || 14¹ βουλη] pr. καὶ At || 15¹ η] καὶ At || 17¹ ετεκαυσαν] ετραυσαν A | 17² τω > At || 18¹ οι αιωνιοι] δι αιωνος ASct | 18² ουκ] + ετι At || 19² ου > BS* || 20¹ πικριη] + ψυχης A || 21¹ ομειρονται (cf. W. Bauer (Griech.-Deutschn. Wörterbuch zum N. T. [1928], col. 898)) | ιερα. Be | του > A | 21² ανορυσσ.] + αυτον ASct | θησαυρον At || 22 ερινοντο S*+ | fin.] + θανατου At || 23¹ θαν.] + ου η οδος απεκρ. απ αυτου mn. (in O sub *) | 23² θεος] κυριος A || 24¹ μοι > BS* || 25¹ εφρονη.] ευλαβομηνη At

και ὄν ἐδοοικειν, συνήγησέν μοι.

26 οὔτε εἰρήνευσα οὔτε ἠσύχασα οὔτε ἀνεπαυσάμην,
ἦλθεν δέ μοι ὄρη.

4 1 Ὑπολαβῶν δέ Ελαίφας ὁ Θαυμανίτης λέγει

2 Μη πολλάκις σοι λεκλήται ἐν κόπῳ;

3 εἰ γὰρ σὺ ἐνουθέτησας πολλοὺς

και χείρας ἀσθενοῦς παρεκάλεσας

4 ἀσθενοῦντάς τε ἐξανέστησας ῥήμασιν

τόνασιν τε ἀδυνατοῦσιν θάσρος περιέθηκας,

5 νῦν δέ ἦκει ἐπὶ σέ πόνοσ καὶ ἡματὸ σου, σὺ δέ ἐσπούδασας.

6 πότερον οὐχ ὁ φόβος σου ἐστιν ἐν ἀφροσύνῃ

και ἡ ἐλπὶς σου και ἡ ἀκακία τῆς δόου σου;

7 μνήσθητι οὖν τὶς καθαρός ὦν ἀπώλετο

ἢ πότε ἀληθῖνοι ἀλόριζοι ἀπώλοντο.

8 καθ' ὄν τρόπον εἶδον τοὺς ἀροτριωῦντας τὰ ἄτοπα,

οἱ δέ στείροντες αὐτὰ δούνας θερποῦσιν ἑαυτοῖς.

9 ἀπὸ προστάγματος κυρίου ἀπολούνται,

ἀπὸ πνεύματος ὀργῆς αὐτοῦ ἀφανισθήσονται.

10 σθένοσ λέοντοσ, φωνῆ δέ λεαινῆσ,
γαυρίαμα δέ δρακόντων ἐσβέσθη.

11 μυρμηκόλειον ὠλετο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν βοράν,

σκίμνοιο δέ λεόντων ἔλιπον ἀλλήλοιο.

12 εἰ δέ τι ῥῆμα ἀληθῖνον ἐρετόν ἐν λόγοιο σου,

οὐθὲν ἄν σοι τούτων κακὸν ἀπήνησεν.

13 πότερον οὐ δέεταιί μοι τὸ οὐσ ἐξαισία παρ' αὐτοῦ;

14 φόβοιο δέ και ἠχώ νυκτερινῆ,
ἐπιπίπτων φόβοσ ἐπ' ἀνθρώποιοσ.

15 φρίκη δέ μοι συνήγησεν και τρόμοιοσ

και μετάλωσ μοι τὰ δὸτα συνέσεισεν,

15 και πνεῦμα ἐπὶ πρόσωπόιο μοι ἐπήλθεν,

ἐφρίξαν δέ μοι τρίχεσ και σάρκεσ.

16 ἀνέστην, και οὐκ ἐπέτηνω.

εἶδον, και οὐκ ἦν μορφη πρὸ ὀφθαλμῶν μοι,

ἀλλ' ἢ αὔραν και φωνῆν ἤκουον

17 Τί γάρ; μὴ καθαρός ἔσται βροτός ἐναντίον κυρίου

ἢ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἀμεμπτοσ ἀνῆρ;

18 εἰ κατὰ παιδῶν αὐτοῦ οὐ πιστεύει,

κατὰ δέ ἀγγέλων αὐτοῦ σκολιόν τι ἐπενόησεν,

19 τοὺσ δέ κατοικοῦντασ οἰκίασ πηλῖνασ,

ἔξ ὧν και αὐτοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἔσμεν,
ἐπαισεν αὐτοὺσ σῆτοσ τρόπον.

20 και ἀπὸ πρωθεν ἕωσ ἐσπέρασ οὐκέτι εἶσιν,

παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺσ ἑαυτοῖσ βοηθήσαι ἀπώλοντο.

21 ἐνεφύσθησεν γάρ αὐτοῖσ και ἐξηράνησαν,
ἀπώλοντο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺσ σοφίαν.

22 ἀπώλοντο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺσ σοφίαν,

ἢ εἰ τινα ἀγγέλων ἀγίων ὄμη.

5 1 ἐπικάλεσαι δέ, εἰ τὶσ σοι ὑπακούσεται,

2 και γάρ ἀφρονα ἀναρπεῖ ὄρη,
πεπλανημένον δέ θανατοῖ ζῆλοσ.

3 ἐγὼ δέ ἕωρακα ἀφρονασ δίξαν βάλλοντασ,
ἀλλ' εὐθέωσ ἐβρώθη αὐτῶν ἡ διαίτα.

4 πόρρω γένοιτο οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ σωτηρίασ,
κολαβρωσθήσασιν δέ ἐπὶ θύρασ ἠσόνων, και οὐκ ἔσται ὁ

ἔξαυρούμενοσ.

5 ἂ γάρ ἐκένοι συνήγαγον, δικαιοὶ ἔδονται,

αὐτοὶ δέ ἐκ κακῶν οὐκ ἐξαιρετοὶ ἔσονται,
ἐκωφωσισθείη αὐτῶν ἡ ἰσχύσ.

6 οὐ γάρ μὴ ἐξέλη ἐκ τῆσ γῆσ κόποσ,
οὐδὲ ἐξ ὀρέων ἀναβλασθήσει πόνοσ.

7 ἀλλὰ ἀνθρωποσ γεννάται κόπῳ,
νεοσσοὶ δέ γυπόσ τὰ ὑψηλά πέτονται.

8 οὐ μὴν δέ ἀλλὰ ἐγὼ δεηθήσομαι κυρίοιο,

κύριοιο δέ τὸν πάντων δεσπότην ἐπικαλέσομαι

9 τὸν ποιόοντα μετάλω και ἀνεξιχνίαστα,
ἐνδοξά τε και ἐξαισία, ὦν οὐκ ἔστιν ἀριθμόσ.

10 τὸν διόοντα ἕτερον ἐπὶ τὴν γῆν,
ἀποστέλλοντα ὕδωρ ἐπὶ τὴν ὑπ' οὐρανόν.

17¹ εναντι SA⁺ | κυριοι] pr. του B^t || 19¹ τουσ δε] ea δε τουσ A | 19² ων] ου A^t | εκ τ. αυ. πηλον / εομεν] tr. A^t || 20¹ και ποσ εσπερασ tr. A^t | ewc] μεγαρ B⁺⁺, μεγαρ B^{et} || 21¹ αουτουσ S⁺⁺ | ἐήνη] ετελευτησαν A^t | 21² και παρα το μη εκ. αυτ. σοφ. απωλοντο A^t

51¹ σου εισακουσ. A(φ) | 1² αγρελων αγνω] tr. SA || 3² ευθουσ A^t | εφρωθη αυτων η διατα] η δι. αυ. εφρωθη A^t || 4¹ ετενοντο A^t | αυτου S^t | 4² σκολαωβ. A^t || 5¹ συνγη.] εφρισαν A^t | 5² εταρετο εσονται] ρεθησονται A | 5²] pr. και A^t || 6¹ τησ > A^t || 7¹ γενναται (+ εν συμπλ.) κοπω] εν κοτω γενν. A^t | 7² γυποσ BS*(Ouid.)^t] γυτων ASet, αετων rel. || 8² παντων δεσπ.] παντοκρατορα A^t || 10¹ τησ τησ A^t | 10²] pr. τον A^t

41 ελφασ: cf 211² || 3² ασθενουντων A || 4^{1,2} τε his] δε A | 4³ θασροσ περιεθ] tr. A^t || 5 δε ult. > B | εσπουδακασ A || 6² ακακία Gra. (cf. 23 27 5 31 6)] κακία mss. || 7¹ τησ] οτι ουδεις A^t || 8² εαυτοις] εν αυτοις A^t || 10¹ σθενοσ] στονοσ Gra. || 12² σοι — απηνησεν] τουτων καων συνηγησεν μοι(sic) A(φ) | 12³ ποτερον] + ουν A | μοι το ους] σου το ους μοι A^t | εξαισία παρ αυτου (13) φοβοι δε] εξαισία, εξαισιοι παρ παρ αυτου φοβοι A^t (sic innotia) || 13¹ φοβοι A^t - faw BS⁺⁺, -φοσ Se | δε > A || 14¹ δε > B^t | 14² συνεσει-σεν] διεσ. B^t, συνεσεισεν A⁺⁺ || 16¹] pr. και A^t

- 11 τὸν ποιόντα ταπεινούς εἰς ὕψος
καὶ ἀπολωδύτας ἐξεγείροντα .
12 διαλάσσοντα βουλὰς πανούργων,
καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν αἱ χεῖρες αὐτῶν ἀληθές·
13 ὁ καταλαμβάνων σοφοὺς ἐν τῇ φρονήσει,
βουλὴν δὲ πολυπλόκων ἐξέστησεν·
14 ἡμέρας συναντήσεται αὐτοῖς σκότος,
τὸ δὲ μεσημβρινὸν ψηλαφησάσαν ἴσα νυκτί,
15 ἀπὸδιδόντο δὲ ἐν πολέμῳ,
ἀδύνατος δὲ ἐξέλθει ἐκ χειρὸς δυνατάτου·
16 εἷη δὲ ἀδυνατῶ ἄλις,
ἀδίκου δὲ στόμα ἐμφοραχθεῖν.
17 μακάριος δὲ ἀνθρωπος, ὃν ἤλεξεν ὁ κύριος·
νοσήθημα δὲ παντοκράτορος μὴ ἀπαναίλου.
18 αὐτὸς γὰρ ἀλγεῖν ποιεῖ καὶ πάλιν ἀποκαθίστησιν·
ἔπαισεν, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἴασαντο.
19 ἐξάκις ἐξ ἀναρκῶν σε ἐξέλεται,
ἐν δὲ τῷ ἐβδόμῳ οὐ μὴ ἀψηταί σου κακόν.
20 ἐν λιμῷ ῥύσεται σε ἐκ θανάτου,
ἐν πολέμῳ δὲ ἐκ χειρὸς σιδήρου λύσει σε·
21 ἀπὸ μάλιστα γλώσσης σε κρύψει,
καὶ οὐ μὴ φοβηθῆς ἀπὸ κακῶν ἐρχομένων.
22 ἀδίκων καὶ ἀνόμων καταρῆσθαι,
ἀπὸ δὲ θηρίων ἀγρίων οὐ μὴ φοβηθῆς·
23 θῆρες γὰρ ἄγριοι εἰρηνεύουσίν σοι.
24 εἶτα γνώση ὅτι εἰρηνεύσει σου ὁ οἶκος,
ἢ δὲ διαίτα τῆς σκηπῆς σου οὐ μὴ ἀμάστη.

12¹] pr. τον At || 13¹ fin.] + αυτων At | 13² βουλὰς At | πολυρροτων S** || 14¹ ημερας] εν -ρα At | συναντ. αυτοισ] tr. At | 14² ψηλαφηστων At || 16¹ ειη δε] και ειη At | 16² αδικου δε] και αδ. At: cf. 312 || 17¹ fin.] + επι της της AS* || 18² επαισεν] παταει At | ιασοντα At || 19¹ σε τελ.] δε] και εν πολ. At: cf. 312 | λυσει] ρυσεται At | αυτητα σου] tr. St || 20² εν πολ. 21² ου μη φοβηθης BS†] ου φοβηθησθαι At, ου μη -θησθαι rel.: cf. 22 | ερχου.] pr. εν S | fin.] add. duo stichos και ου φοβηθησθαι απο ταλασπυρας, οτι εκου-σεται ταλασπυρια At || 22² αγριων] + της της A(†) | ου μη φοβηθης BS†] μετα των λιθων του αγρου η διαθηκη σου nel sim. = #1; post 23 addunt At et codex unus codici A cognatus quatuor stichos οτι μετα των λιθων του αγρου η διαθηκη σου, και τα θηρια του αγρου ειρηνευσει(uel -σουσι) σοι, και σου και ου μη φοβησθαι το σπριμα(uel σκηνωμα) σου, και εσποκατη της ευρησειας stichos et ad 24¹ quidam adscriptis asteriscos in marg. codicis A (cf. 97 et Rahlf. Sept.-Stund. 3 [1911], p. 31 n. 6)

- 25 γνώση δὲ ὅτι πολὺ τὸ σπέρμα σου,
τὰ δὲ τέκνα σου ἔσται ὥσπερ τὸ παμβότανον τοῦ ἀγροῦ.
26 ἐλεύση δὲ ἐν τάφῳ ὥσπερ σίτος ὡριμος κατὰ καιρὸν θερι-
ζόμενος
ἢ ὥσπερ θιμωριὰ ἀλωνος καθ' ὅρου συγκομισθεῖσα.
27 ἰδοὺ ταῦτα οὕτως ἐξηγνιάσασμεν,
ταῦτά ἐστιν ἃ ἀκηκόσαμεν·
σὺ δὲ γνώθι σεαυτῷ εἴ τι ἔπραξας.
6 1 Ὑποκαθῶν δὲ ἰωβ λέγει
2 Εἰ γὰρ τις ἰσθῶν στήσαι μου τὴν ὀργήν,
3 καὶ δὴ ὀδύνας μου ἄρα ἐν ζυγῷ ὀμοθυμαδόν,
4 ἀλλ' ὡς εἰκεν, τὰ βήματά μου ἔστιν φάθλα.
4 βέλη γὰρ κυρίου ἐν τῷ σῶματί μου ἔστιν,
ἦν ὁ θυμὸς αὐτῶν ἐκτίνει μου τὸ αἷμα·
ὄταν ἀρξῶμαι λαλεῖν, κεντοῦσί με.
5 τί γὰρ; μὴ διὰ κενῆς κεκράζεται ὄνος ἄγριος, ἀλλ' ἢ τὰ
οἶτα ζητῶν;
εἰ δὲ καὶ ῥῆξει φωνὴν βοῆς ἐπὶ φάτης ἔχων τὰ βρώματα;
6 εἰ βρωθήσεται ἄρτος ἀνευ ἀλόγ;
εἰ δὲ καὶ ἔστιν γέυμα ἐν βήμασιν κενός;
7 οὐ δύναται γὰρ παύσασθαι μου ἡ ψυχὴ·
βρόμον γὰρ ὄρω τὰ σιτὰ μου ὥσπερ ὀσμὴν λέοντος.
8 εἰ γὰρ δῆμι, καὶ ἔλθοι μου ἡ αἰτησις,
καὶ τὴν ἐλπίδα μου δῆμι ὁ κύριος.
9 ἀρξάμενος ὁ κύριος τρωσάτω με,
εἰς τέλος δὲ μὴ με ἀνελέτω.
10 εἷη δὲ μου πῶλις τάφος, ἐφ' ἧς ἐπὶ τεχνῶν ἡλόμην ἐπ' αὐ-
τήσ, οὐ μὴ φείσωμαι·
οὐ γὰρ ἐψευσάμην βήματα ἄγρια θεοῦ μου.
11 τίς γὰρ μου ἡ ἰσχὺς, ὅτι ὑπομένω;
ἢ τίς μου ὁ χρόνος, ὅτι ἀνέχεται μου ἡ ψυχὴ;
12 μὴ ἰσχὺς λίθων ἡ ἰσχὺς μου;
ἢ αἱ σάρκες μου εἰσιν χάλκεαι;
- 25¹ γνωση δε] και τν. At: cf. 312 || 26¹ ελευση] pr. απ At | καιρον] + αυτου At || 27¹ εξηγνιασασμεν S** | 27² ει ε S*ABe | επραξας] εποιησας At || 6²¹ ει] τι At || 3¹ βαρυτερα εισιν At || 4¹ σωματι St | 4² αυτων > At || 6¹ > S** || 7¹ οργη] δε At | παυσ. μου] tr. A | ψυχη] οργη BS** | 7² οσμη S** || 8¹ ελεη A | 8² κυριος] θεος At || 9¹ με > S*A | 9² με > S* || 10¹ μου πολης] μοι η πολ. μου At | εν(S** απ) — 10¹ fin. est stichus singularis in S, ου μη φειω. ad 10² trahit A | ου μη φειω] ου φει-σουμαι B† | 10² ηματα σρια] tr. St, εν ηματι αγρου A(†) || 11¹ η > S** || 12² χαλκαι At: cf. 2024 4018 417-20 et Thack. § 12, 2

- 13 ἢ οὐκ ἐπ' αὐτῷ ἐπεποιθεν ;
βοήθεια δὲ ἀπ' ἐμοῦ ἀπέστιν.
14 ἀπειπιστό με ἔλεος,
ἐπισκοπὴ δὲ κυρίου ὑπερεῖδέν με.
15 οὐ προσεῖδόν με οἱ ἐγγύτατοι μου · ὥστερ χειμάρρους ἐκ-
λείπων

- ἢ ὥστερ κύμα παρηλθόν με ·
16 οἴρηνες με διευλαβούντο, νῦν ἐπιπετρώκασιν μοι
ὥστερ χιῶν ἢ κρύσταλλος πεπηγώς ·
17 καθώς τακεία θέρμης γενομένης οὐκ ἐπεγνώσθη ὄπερ ἦν,
18 οὕτως κἀγὼ κατελείφθην ὑπὸ πάντων,
ἀπωλόμην δὲ καὶ ἔξοικος ἔγενόμην.
19 ἴδετε δούος Θαιμῶν,
ἀτραποὺς Σαβῶν, οἱ διορωῦντες ·
20 καὶ αἰσχύνην ὀφειλήσουσιν
οἱ ἐπὶ πόλεσιν καὶ χρήμασιν πεποισότες.
21 ἀτὰρ δὲ καὶ ὑμεῖς ἐπέβητε μοι ἀνελεημόνως,
ὥστε ἰδόντες τὸ ἐμὸν τραῦμα φοβήθητε.
22 τί γάρ ; μή τι ὑμᾶς ἤτησα
ἢ τῆς παρ' ὑμῶν ἰσχύος ἐπιδέομαι
23 ὥστε σῶσαί με ἐξ ἐχθρῶν
ἢ ἐκ χειρὸς δυναστῶν ρύσασθαι με ;
24 διόδατέ με, ἐγὼ δὲ κωφῶσω ·
εἴ τι περλάνημαι, φράσατέ μοι.
25 ἄλλ' ὡς ἔοικεν, φάσα δαηθίνου ῥήματα,
οὐ γὰρ παρ' ὑμῶν ἰσχὺν αἰτούμαι ·
26 οὐδὲ ὁ ἔλεγχος ὑμῶν ῥήμασιν με πᾶσει,
οὐδὲ γὰρ ὑμῶν φθέγμα ῥήματος ἀνέξομαι.
27 πλὴν ὅτι ἐπ' ὄρφανῷ ἐπιπίπτετε,
ἐνάλασθε δὲ ἐπὶ φιλῶ ὑμῶν.
28 νυνὶ δὲ εἰσβλέψας εἰς πρόσωπα ὑμῶν οὐ ψεύσομαι.
29 καθίστατε δὴ καὶ μὴ εἶη δίκιον,
καὶ πάλιν τῷ δικαίῳ συνέρχεσθε.

14¹ απειρ[.] + δε At | 14² επισκ δε[ ] κα επισκ. At: cf. 312 || 15² κυματα
At || 16¹ διευλαβ[ ] δι > At || 17 τακεις At | τνωμ. At | ουκ επετρω[ ] ουκ-
επι ενν. At || 18² δε[ ] τε At || 19² πρ. κα At(+) | σββων[ ] εσββων Σεθ[ ],
ασββων At(+) | fin.] + ασχυνθηται(προ-τε) Δ (οι διορ. αιοχ. est stichus in A)
|| 20¹ κα > At | οφειλ.] πρ. οι ορυντες At || α1¹ δε[ ] δη A || α3¹ ε[ ] εκ
Χειρος A pl. | εχθρων[ ] κακων At | 23² εκ χ. δυν./ρυσ. με[ ] tr. At (A δυναστων)
|| 25¹ αληθ[ ] πρ. ανδρος A | 25² ισχυν[ ] πρ. ρημα ουδε At || 26¹ ρημ. με[ ] τα
ρηματα μου At | 26² γαρ > At | υμων/φθ. ρημ.] tr. At (hab. φθεγματος προ-
-μω) || 27¹ επ > At || 28 εμβλεψας A || 29¹ + εν κρισε[ ] A σε (in Sy
sub c)

- 30 οὐ γάρ ἐστιν ἐν γλώσση μου ἄδικον ·
ἢ ὁ λόγός μου οὐχὶ σύνεσιν μελετᾷ ;
7 ἰ πότερον οὐχὶ πειρατησίῳ ἐστιν ὁ βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς
καὶ ὥστερ μισθίου αὐθημερινῷ ἢ ζωῇ αὐτοῦ ;
2 ἢ ὥστερ θεράτων δαδουκῶς τὸν κύριον αὐτοῦ καὶ τερευ-
χῶς οκιάς

- ἢ ὥστερ μισθωτὸς ἀναμένων τὸν μισθὸν αὐτοῦ.
3 οὕτως κἀγὼ ὑπέμεινα μῆνας κενούς,
νύκτες δὲ ὀδυνῶν δεδομένα μοι εἶσιν.
4 ἐὰν κοιμηθῶ, λέγω Πότε ἡμέρα ;
ὡς ὃ ἂν ἀνασταῖ, πάλιν Πότε ἔσπεια ;
πληρης δὲ γίνομαι ὀδυνῶν ἀπὸ ἐσπέρας ἕως πρωῆ.
5 φύγεται δὲ μου τὸ σῶμα ἐν σαρκίᾳ σκυληίκων,
τῆκω δὲ βυβάκας τῆς ἀπὸ ἰγῶρος ἔξυων.
6 ὁ δὲ βίος μου ἐστιν εὐαφρότερος λαλαΐας,
ἀπολώλην δὲ ἐν κενῇ ἐλπίδι.
7 μνησθήτη οὖν ὅτι πνευμά μου ἢ ζωῇ
καὶ οὐκέτι ἐπανελεύσεται ὁ ὀφθαλμός μου ἰδεῖν ἀγαθόν.
8 * οὐ περιβλέπεται με ὀφθαλμός ὀρμῶντός με ·
* οἱ ὀφθαλμοὶ σου ἐν ἐμοί, καὶ οὐκέτι εἰμὶ
9 ὥστερ νέφος ἀποκαταρθὲν ἀπ' οὐρανοῦ.
ἐὰν γὰρ ἀνθρώπος καταβῆ εἰς ἄδην, οὐκέτι μὴ ἀναβῆ
10 οὐδ' οὐ μὴ ἐπιστρέψῃ ἐπὶ εἰς τὸν ἴδιον οἶκον,
οὐδὲ μὴ ἐπιγνῶ αὐτὸν ἐπὶ ὁ τόπος αὐτοῦ.
11 ἀτὰρ οὖν οὐδὲ ἐγὼ φείσομαι τῷ στόματί μου,
λαλήσω ἐν ἀνάγκῃ ὧν,
ἀνοίξω πικρίαν ψυχῆς μου συνεχόμενος.
12 πότερον θαλάσσιά εἰμι ἢ δράκων,
ὅτι κατέταξας ἐπ' ἐμὲ φυλακὴν ;
13 εἶπα ὅτι Παρακαλέσει με ἡ κλίνη μου,
ἀνοίξω δὲ πρὸς ἐμαυτὸν ἰδίῳ λόγον τῆ κοίτη μου ·

30¹ εν γλ. μου /αδικον[ ] tr. At | 30² η ο λ. μου ουχι[ ] η ουχι ο λ. μου μηδ,
ουχι δε και ο λ. μου At
7¹ ανεθ[ ] πρ. του St | 12 μισθου A || 21 τερευχηκω[ ] At: cf. Thack. p. 287
|| 5² εεων ACt: cf. 28 || 6¹ λαλας[ ] ρομεως A σε || 7¹ ουν[ ] δε At |
7² ο > B || 8¹ ο περιβλ. με[ ] ουκ ατενοισι[ ] μοι At | οφθ.] πρ. ο A | 8² ουκ-
επι[ ] ουκ At, sed ante gr add. At και ουκετι εμ[ ] || 9² ουκετι μη αναβη[ ] ου
μη αν αναβη eri At || 10¹ ουδ ου[ ] ουδε A | επιστραφη At | eri > B | 10²
ουδε[ ] ουδ ου Bt | eri/ο τ. αυ.] tr. At || 11¹ απορ ουν[ ] τοιγαρουν At = α'
6', cf. Field | ουν > S*+ | 11² λαλ.] + δε A | ων BSS*+ | του πνευματος
μου rel. (in O sub >) | 13 ανοιξω[ ] + το στομα μου ASst | πικρια S9, εν
πικρια At | μου > A | fin.] + φοβω S*+ || 12² οτι[ ] εκει At | εν εμ[ ]
κατ εμου At || 13¹ ειπα οτι[ ] ειπον At | 13² ιδια λογον[ ] διαλογον ιδια At

- 14 έκφοβεις με ένυπνιους και έν δράμασιν με καταπήσεις.
 15 υπαλλάξεις από πνεύματός μου την ψυχήν μου,
 από δέ θανάτου τὰ όστιά μου.
 16 ου γάρ εις τον αιώνα ζήσομαι, ίνα μακροθυμήσω .
 17 τί γάρ έστιν άνθρωπος, όρι έμεγάλυνας αυτόν
 ή όρι προσέχεις τον νοϋν εις αυτόν
 18 ή επισκοπήν αυτού ποιήση έως τὸ πρῶτι
 και εις άνάπαυσιν αυτόν κρινείς ;
 19 έως τίνος οὐκ έξς με
 ουδὲ προίη με, έως άν καταπίω τον πτύελόν μου έν δόδυνη ;
 20 ει έρω ήμαρτον, τί δύναμαι σοι πράξει,
 ό επιστάμενος τον νοϋν των ανθρώπων ;
 διά τί έθου με καρευτευκήν σου,
 ειμι δέ έπι σοι φορτίον ;
 21 και διά τί οὐκ έποίησω της άνομίας μου λήθην
 και καθαρισμόν της άμαρτίας μου ;
 νυνι δέ εις γήν άπελεύσομαι,
 όρθρίζων δέ οὐκέτι ειμι.

8 1 Υπολαβών δε Βαδδὸς ὁ Σαυχίτης λέγει

- 2 Μέχρι τίνος λαλήσεις τούτα ;
 πνεύμα πολυρημιον του στόματός σου.
 3 μή ό κύριος δόικήσει κρίνων
 ή ό τὰ πάντα ποιήσας ταραξει τὸ δικαίον ;
 4 ει οι υιοί σου ήμαρτον έναντιον αυτού,
 άπέστειλεν έν χειρι άνομίας αὐτῶν.
 5 ου δέ όρθριζε προς κύριον παντοκράτορα θεόμενος.
 6 ει καθάρς ει και άληθινός, δεήσεως έπακούσεται σου,
 άποκαταστήσει δέ σοι διαίταν δικαιοσύνης .
 7 έσται οὖν τὰ μέν πρώτά σου όλίγα,
 τὰ δέ έσχατά σου άμύθητα.
 8 έπέρωτησον γάρ ρενεάν πρώτην,
 ξειγνίασον δέ κατά ρένος πατέρων .
 9 χθίζοι γάρ έσμεν και οὐκ οίδαμεν,
 οκία γάρ έστιν ήμῶν έπι της γης ό βίος.

14 ini:] pr. δια τι At || 15¹ απαλλαξεις(At σσ pro E) + δε ASst | μου 10
 > At | ψυχην| ζωνη At | 15²] την δε ψυχην μου απο του σωματος μου At
 || 18¹ ποιη At | εως > At, εως > 19¹ εως Sst || 20¹ δυναμαι σοι| δυνη-
 σομαι Bt || 21¹ ουκ εποι. της ανομ. μου ληθην BSt| ουκ εποι. ληθην της
 ανομ. μου pl., ου ληθην εποι. της αμαρτίας μου At | 21² αμαρτ.] ανομιαις At
 8²¹ τούτα > Sst || 4¹ οι > SAT | 4² χερσιν St | ανομιαις| την -μιαν At
 || 6¹ αληθινός + ει At (O add. *σς) | επακούσ. σου| tr. At || 8¹ γαρ] δε
 S+, > At || 9² γαρ] δε At | ενι τ. της/ο βίος BSt| tr. rel.

- 10 ή ουχ ούτοι σε διόξουσιν και άναγρελιδουσιν
 και εκ καρδιάς εξάζουσιν ρήματα ;
 11 μή θάλλει πάμπρος άνευ ύδατος
 ή ύψωθήσεται βούτομον άνευ πότου ;
 12 έτι ον έπι βίχης και ου μή θερισθή,
 προ του πειν πάσα βοτάη ουχι Ήραίεται.
 13 ούτως τοίγυν έσται τὰ έσχατα πάντων των έπιθανομε-
 νων του κυριου .
 14 10¹ εις γάρ άσεβούς άπολείεται.
 14 άοικητος γάρ αυτού έσται ό οικος,
 άράχνη δέ αυτού άποβήσεται ή σκηνή.
 15 έαν υπερείση την οικίαν αυτού, ου μή στη .
 16 έπιλαβομένου δέ αυτού ου μή ύπομένη .
 16 ύπρος γάρ έστιν ύπο ήλιου,
 και εκ σαμπρίας αυτού ό ράδαμος αυτού έξελεύσεται.
 17 έπι συναγωγών λίθων κοιμάται,
 έν δέ μέσση χαλικων ζήσεται.
 18 έαν καταπίη, ό τόπος ψεύσεται αυτόν .
 18 ούχ έόρακας τοιαύτα.
 19 όρι καταστροφή άσεβούς τοιαύτη,
 εκ δέ της άλλων αναβαστήσει.
 20 ό γάρ κύριος ου μή άποποιήσεται τον άκακον,
 πάν δέ θύρον άσεβούς ου δέξεται.
 21 άληθινών δέ στόμα έμπλήσει ρέλωτος,
 τὰ δέ χείλη αὐτῶν έξομολογήσεως .
 22 οι δέ έχθροι αὐτῶν ένδύσσονται αισχύνην,
 διαίτα δέ άσεβούς οὐκ έσται.

9 1 Υπολαβών δε Ιωβ λέγει

- 2 2¹ 2² 2³ 2⁴ 2⁵ 2⁶ 2⁷ 2⁸ 2⁹ 2¹⁰ 2¹¹ 2¹² 2¹³ 2¹⁴ 2¹⁵ 2¹⁶ 2¹⁷ 2¹⁸ 2¹⁹ 2²⁰ 2²¹ 2²² 2²³ 2²⁴ 2²⁵ 2²⁶ 2²⁷ 2²⁸ 2²⁹ 2³⁰ 2³¹ 2³² 2³³ 2³⁴ 2³⁵ 2³⁶ 2³⁷ 2³⁸ 2³⁹ 2⁴⁰ 2⁴¹ 2⁴² 2⁴³ 2⁴⁴ 2⁴⁵ 2⁴⁶ 2⁴⁷ 2⁴⁸ 2⁴⁹ 2⁵⁰ 2⁵¹ 2⁵² 2⁵³ 2⁵⁴ 2⁵⁵ 2⁵⁶ 2⁵⁷ 2⁵⁸ 2⁵⁹ 2⁶⁰ 2⁶¹ 2⁶² 2⁶³ 2⁶⁴ 2⁶⁵ 2⁶⁶ 2⁶⁷ 2⁶⁸ 2⁶⁹ 2⁷⁰ 2⁷¹ 2⁷² 2⁷³ 2⁷⁴ 2⁷⁵ 2⁷⁶ 2⁷⁷ 2⁷⁸ 2⁷⁹ 2⁸⁰ 2⁸¹ 2⁸² 2⁸³ 2⁸⁴ 2⁸⁵ 2⁸⁶ 2⁸⁷ 2⁸⁸ 2⁸⁹ 2⁹⁰ 2⁹¹ 2⁹² 2⁹³ 2⁹⁴ 2⁹⁵ 2⁹⁶ 2⁹⁷ 2⁹⁸ 2⁹⁹ 2¹⁰⁰ 2¹⁰¹ 2¹⁰² 2¹⁰³ 2¹⁰⁴ 2¹⁰⁵ 2¹⁰⁶ 2¹⁰⁷ 2¹⁰⁸ 2¹⁰⁹ 2¹¹⁰ 2¹¹¹ 2¹¹² 2¹¹³ 2¹¹⁴ 2¹¹⁵ 2¹¹⁶ 2¹¹⁷ 2¹¹⁸ 2¹¹⁹ 2¹²⁰ 2¹²¹ 2¹²² 2¹²³ 2¹²⁴ 2¹²⁵ 2¹²⁶ 2¹²⁷ 2¹²⁸ 2¹²⁹ 2¹³⁰ 2¹³¹ 2¹³² 2¹³³ 2¹³⁴ 2¹³⁵ 2¹³⁶ 2¹³⁷ 2¹³⁸ 2¹³⁹ 2¹⁴⁰ 2¹⁴¹ 2¹⁴² 2¹⁴³ 2¹⁴⁴ 2¹⁴⁵ 2¹⁴⁶ 2¹⁴⁷ 2¹⁴⁸ 2¹⁴⁹ 2¹⁵⁰ 2¹⁵¹ 2¹⁵² 2¹⁵³ 2¹⁵⁴ 2¹⁵⁵ 2¹⁵⁶ 2¹⁵⁷ 2¹⁵⁸ 2¹⁵⁹ 2¹⁶⁰ 2¹⁶¹ 2¹⁶² 2¹⁶³ 2¹⁶⁴ 2¹⁶⁵ 2¹⁶⁶ 2¹⁶⁷ 2¹⁶⁸ 2¹⁶⁹ 2¹⁷⁰ 2¹⁷¹ 2¹⁷² 2¹⁷³ 2¹⁷⁴ 2¹⁷⁵ 2¹⁷⁶ 2¹⁷⁷ 2¹⁷⁸ 2¹⁷⁹ 2¹⁸⁰ 2¹⁸¹ 2¹⁸² 2¹⁸³ 2¹⁸⁴ 2¹⁸⁵ 2¹⁸⁶ 2¹⁸⁷ 2¹⁸⁸ 2¹⁸⁹ 2¹⁹⁰ 2¹⁹¹ 2¹⁹² 2¹⁹³ 2¹⁹⁴ 2¹⁹⁵ 2¹⁹⁶ 2¹⁹⁷ 2¹⁹⁸ 2¹⁹⁹ 2²⁰⁰ 2²⁰¹ 2²⁰² 2²⁰³ 2²⁰⁴ 2²⁰⁵ 2²⁰⁶ 2²⁰⁷ 2²⁰⁸ 2²⁰⁹ 2²¹⁰ 2²¹¹ 2²¹² 2²¹³ 2²¹⁴ 2²¹⁵ 2²¹⁶ 2²¹⁷ 2²¹⁸ 2²¹⁹ 2²²⁰ 2²²¹ 2²²² 2²²³ 2²²⁴ 2²²⁵ 2²²⁶ 2²²⁷ 2²²⁸ 2²²⁹ 2²³⁰ 2²³¹ 2²³² 2²³³ 2²³⁴ 2²³⁵ 2²³⁶ 2²³⁷ 2²³⁸ 2²³⁹ 2²⁴⁰ 2²⁴¹ 2²⁴² 2²⁴³ 2²⁴⁴ 2²⁴⁵ 2²⁴⁶ 2²⁴⁷ 2²⁴⁸ 2²⁴⁹ 2²⁵⁰ 2²⁵¹ 2²⁵² 2²⁵³ 2²⁵⁴ 2²⁵⁵ 2²⁵⁶ 2²⁵⁷ 2²⁵⁸ 2²⁵⁹ 2²⁶⁰ 2²⁶¹ 2²⁶² 2²⁶³ 2²⁶⁴ 2²⁶⁵ 2²⁶⁶ 2²⁶⁷ 2²⁶⁸ 2²⁶⁹ 2²⁷⁰ 2²⁷¹ 2²⁷² 2²⁷³ 2²⁷⁴ 2²⁷⁵ 2²⁷⁶ 2²⁷⁷ 2²⁷⁸ 2²⁷⁹ 2²⁸⁰ 2²⁸¹ 2²⁸² 2²⁸³ 2²⁸⁴ 2²⁸⁵ 2²⁸⁶ 2²⁸⁷ 2²⁸⁸ 2²⁸⁹ 2²⁹⁰ 2²⁹¹ 2²⁹² 2²⁹³ 2²⁹⁴ 2²⁹⁵ 2²⁹⁶ 2²⁹⁷ 2²⁹⁸ 2²⁹⁹ 2³⁰⁰ 2³⁰¹ 2³⁰² 2³⁰³ 2³⁰⁴ 2³⁰⁵ 2³⁰⁶ 2³⁰⁷ 2³⁰⁸ 2³⁰⁹ 2³¹⁰ 2³¹¹ 2³¹² 2³¹³ 2³¹⁴ 2³¹⁵ 2³¹⁶ 2³¹⁷ 2³¹⁸ 2³¹⁹ 2³²⁰ 2³²¹ 2³²² 2³²³ 2³²⁴ 2³²⁵ 2³²⁶ 2³²⁷ 2³²⁸ 2³²⁹ 2³³⁰ 2³³¹ 2³³² 2³³³ 2³³⁴ 2³³⁵ 2³³⁶ 2³³⁷ 2³³⁸ 2³³⁹ 2³⁴⁰ 2³⁴¹ 2³⁴² 2³⁴³ 2³⁴⁴ 2³⁴⁵ 2³⁴⁶ 2³⁴⁷ 2³⁴⁸ 2³⁴⁹ 2³⁵⁰ 2³⁵¹ 2³⁵² 2³⁵³ 2³⁵⁴ 2³⁵⁵ 2³⁵⁶ 2³⁵⁷ 2³⁵⁸ 2³⁵⁹ 2³⁶⁰ 2³⁶¹ 2³⁶² 2³⁶³ 2³⁶⁴ 2³⁶⁵ 2³⁶⁶ 2³⁶⁷ 2³⁶⁸ 2³⁶⁹ 2³⁷⁰ 2³⁷¹ 2³⁷² 2³⁷³ 2³⁷⁴ 2³⁷⁵ 2³⁷⁶ 2³⁷⁷ 2³⁷⁸ 2³⁷⁹ 2³⁸⁰ 2³⁸¹ 2³⁸² 2³⁸³ 2³⁸⁴ 2³⁸⁵ 2³⁸⁶ 2³⁸⁷ 2³⁸⁸ 2³⁸⁹ 2³⁹⁰ 2³⁹¹ 2³⁹² 2³⁹³ 2³⁹⁴ 2³⁹⁵ 2³⁹⁶ 2³⁹⁷ 2³⁹⁸ 2³⁹⁹ 2⁴⁰⁰ 2⁴⁰¹ 2⁴⁰² 2⁴⁰³ 2⁴⁰⁴ 2⁴⁰⁵ 2⁴⁰⁶ 2⁴⁰⁷ 2⁴⁰⁸ 2⁴⁰⁹ 2⁴¹⁰ 2⁴¹¹ 2⁴¹² 2⁴¹³ 2⁴¹⁴ 2⁴¹⁵ 2⁴¹⁶ 2⁴¹⁷ 2⁴¹⁸ 2⁴¹⁹ 2⁴²⁰ 2⁴²¹ 2⁴²² 2⁴²³ 2⁴²⁴ 2⁴²⁵ 2⁴²⁶ 2⁴²⁷ 2⁴²⁸ 2⁴²⁹ 2⁴³⁰ 2⁴³¹ 2⁴³² 2⁴³³ 2⁴³⁴ 2⁴³⁵ 2⁴³⁶ 2⁴³⁷ 2⁴³⁸ 2⁴³⁹ 2⁴⁴⁰ 2⁴⁴¹ 2⁴⁴² 2⁴⁴³ 2⁴⁴⁴ 2⁴⁴⁵ 2⁴⁴⁶ 2⁴⁴⁷ 2⁴⁴⁸ 2⁴⁴⁹ 2⁴⁵⁰ 2⁴⁵¹ 2⁴⁵² 2⁴⁵³ 2⁴⁵⁴ 2⁴⁵⁵ 2⁴⁵⁶ 2⁴⁵⁷ 2⁴⁵⁸ 2⁴⁵⁹ 2⁴⁶⁰ 2⁴⁶¹ 2⁴⁶² 2⁴⁶³ 2⁴⁶⁴ 2⁴⁶⁵ 2⁴⁶⁶ 2⁴⁶⁷ 2⁴⁶⁸ 2⁴⁶⁹ 2⁴⁷⁰ 2⁴⁷¹ 2⁴⁷² 2⁴⁷³ 2⁴⁷⁴ 2⁴⁷⁵ 2⁴⁷⁶ 2⁴⁷⁷ 2⁴⁷⁸ 2⁴⁷⁹ 2⁴⁸⁰ 2⁴⁸¹ 2⁴⁸² 2⁴⁸³ 2⁴⁸⁴ 2⁴⁸⁵ 2⁴⁸⁶ 2⁴⁸⁷ 2⁴⁸⁸ 2⁴⁸⁹ 2⁴⁹⁰ 2⁴⁹¹ 2⁴⁹² 2⁴⁹³ 2⁴⁹⁴ 2⁴⁹⁵ 2⁴⁹⁶ 2⁴⁹⁷ 2⁴⁹⁸ 2⁴⁹⁹ 2⁵⁰⁰ 2⁵⁰¹ 2⁵⁰² 2⁵⁰³ 2⁵⁰⁴ 2⁵⁰⁵ 2⁵⁰⁶ 2⁵⁰⁷ 2⁵⁰⁸ 2⁵⁰⁹ 2⁵¹⁰ 2⁵¹¹ 2⁵¹² 2⁵¹³ 2⁵¹⁴ 2⁵¹⁵ 2⁵¹⁶ 2⁵¹⁷ 2⁵¹⁸ 2⁵¹⁹ 2⁵²⁰ 2⁵²¹ 2⁵²² 2⁵²³ 2⁵²⁴ 2⁵²⁵ 2⁵²⁶ 2⁵²⁷ 2⁵²⁸ 2⁵²⁹ 2⁵³⁰ 2⁵³¹ 2⁵³² 2⁵³³ 2⁵³⁴ 2⁵³⁵ 2⁵³⁶ 2⁵³⁷ 2⁵³⁸ 2⁵³⁹ 2⁵⁴⁰ 2⁵⁴¹ 2⁵⁴² 2⁵⁴³ 2⁵⁴⁴ 2⁵⁴⁵ 2⁵⁴⁶ 2⁵⁴⁷ 2⁵⁴⁸ 2⁵⁴⁹ 2⁵⁵⁰ 2⁵⁵¹ 2⁵⁵² 2⁵⁵³ 2⁵⁵⁴ 2⁵⁵⁵ 2⁵⁵⁶ 2⁵⁵⁷ 2⁵⁵⁸ 2⁵⁵⁹ 2⁵⁶⁰ 2⁵⁶¹ 2⁵⁶² 2⁵⁶³ 2⁵⁶⁴ 2⁵⁶⁵ 2⁵⁶⁶ 2⁵⁶⁷ 2⁵⁶⁸ 2⁵⁶⁹ 2⁵⁷⁰ 2⁵⁷¹ 2⁵⁷² 2⁵⁷³ 2⁵⁷⁴ 2⁵⁷⁵ 2⁵⁷⁶ 2⁵⁷⁷ 2⁵⁷⁸ 2⁵⁷⁹ 2⁵⁸⁰ 2⁵⁸¹ 2⁵⁸² 2⁵⁸³ 2⁵⁸⁴ 2⁵⁸⁵ 2⁵⁸⁶ 2⁵⁸⁷ 2⁵⁸⁸ 2⁵⁸⁹ 2⁵⁹⁰ 2⁵⁹¹ 2⁵⁹² 2⁵⁹³ 2⁵⁹⁴ 2⁵⁹⁵ 2⁵⁹⁶ 2⁵⁹⁷ 2⁵⁹⁸ 2⁵⁹⁹ 2⁶⁰⁰ 2⁶⁰¹ 2⁶⁰² 2⁶⁰³ 2⁶⁰⁴ 2⁶⁰⁵ 2⁶⁰⁶ 2⁶⁰⁷ 2⁶⁰⁸ 2⁶⁰⁹ 2⁶¹⁰ 2⁶¹¹ 2⁶¹² 2⁶¹³ 2⁶¹⁴ 2⁶¹⁵ 2⁶¹⁶ 2⁶¹⁷ 2⁶¹⁸ 2⁶¹⁹ 2⁶²⁰ 2⁶²¹ 2⁶²² 2⁶²³ 2⁶²⁴ 2⁶²⁵ 2⁶²⁶ 2⁶²⁷ 2⁶²⁸ 2⁶²⁹ 2⁶³⁰ 2⁶³¹ 2⁶³² 2⁶³³ 2⁶³⁴ 2⁶³⁵ 2⁶³⁶ 2⁶³⁷ 2⁶³⁸ 2⁶³⁹ 2⁶⁴⁰ 2⁶⁴¹ 2⁶⁴² 2⁶⁴³ 2⁶⁴⁴ 2⁶⁴⁵ 2⁶⁴⁶ 2⁶⁴⁷ 2⁶⁴⁸ 2⁶⁴⁹ 2⁶⁵⁰ 2⁶⁵¹ 2⁶⁵² 2⁶⁵³ 2⁶⁵⁴ 2⁶⁵⁵ 2⁶⁵⁶ 2⁶⁵⁷ 2⁶⁵⁸ 2⁶⁵⁹ 2⁶⁶⁰ 2⁶⁶¹ 2⁶⁶² 2⁶⁶³ 2⁶⁶⁴ 2⁶⁶⁵ 2⁶⁶⁶ 2⁶⁶⁷ 2⁶⁶⁸ 2⁶⁶⁹ 2⁶⁷⁰ 2⁶⁷¹ 2⁶⁷² 2⁶⁷³ 2⁶⁷⁴ 2⁶⁷⁵ 2⁶⁷⁶ 2⁶⁷⁷ 2⁶⁷⁸ 2⁶⁷⁹ 2⁶⁸⁰ 2⁶⁸¹ 2⁶⁸² 2⁶⁸³ 2⁶⁸⁴ 2⁶⁸⁵ 2⁶⁸⁶ 2⁶⁸⁷ 2⁶⁸⁸ 2⁶⁸⁹ 2⁶⁹⁰ 2⁶⁹¹ 2⁶⁹² 2⁶⁹³ 2⁶⁹⁴ 2⁶⁹⁵ 2⁶⁹⁶ 2⁶⁹⁷ 2⁶⁹⁸ 2⁶⁹⁹ 2⁷⁰⁰ 2⁷⁰¹ 2⁷⁰² 2⁷⁰³ 2⁷⁰⁴ 2⁷⁰⁵ 2⁷⁰⁶ 2⁷⁰⁷ 2⁷⁰⁸ 2⁷⁰⁹ 2⁷¹⁰ 2⁷¹¹ 2⁷¹² 2⁷¹³ 2⁷¹⁴ 2⁷¹⁵ 2⁷¹⁶ 2⁷¹⁷ 2⁷¹⁸ 2⁷¹⁹ 2⁷²⁰ 2⁷²¹ 2⁷²² 2⁷²³ 2⁷²⁴ 2⁷²⁵ 2⁷²⁶ 2⁷²⁷ 2⁷²⁸ 2⁷²⁹ 2⁷³⁰ 2⁷³¹ 2⁷³² 2⁷³³ 2⁷³⁴ 2⁷³⁵ 2⁷³⁶ 2⁷³⁷ 2⁷³⁸ 2⁷³⁹ 2⁷⁴⁰ 2⁷⁴¹ 2⁷⁴² 2⁷⁴³ 2⁷⁴⁴ 2⁷⁴⁵ 2⁷⁴⁶ 2⁷⁴⁷ 2⁷⁴⁸ 2⁷⁴⁹ 2⁷⁵⁰ 2⁷⁵¹ 2⁷⁵² 2⁷⁵³ 2⁷⁵⁴ 2⁷⁵⁵ 2⁷⁵⁶ 2⁷⁵⁷ 2⁷⁵⁸ 2⁷⁵⁹ 2⁷⁶⁰ 2⁷⁶¹ 2⁷⁶² 2⁷⁶³ 2⁷⁶⁴ 2⁷⁶⁵ 2⁷⁶⁶ 2⁷⁶⁷ 2⁷⁶⁸ 2⁷⁶⁹ 2⁷⁷⁰ 2⁷⁷¹ 2⁷⁷² 2⁷⁷³ 2⁷⁷⁴ 2⁷⁷⁵ 2⁷⁷⁶ 2⁷⁷⁷ 2⁷⁷⁸ 2⁷⁷⁹ 2⁷⁸⁰ 2⁷⁸¹ 2⁷⁸² 2⁷⁸³ 2⁷⁸⁴ 2⁷⁸⁵ 2⁷⁸⁶ 2⁷⁸⁷ 2⁷⁸⁸ 2⁷⁸⁹ 2⁷⁹⁰ 2⁷⁹¹ 2⁷⁹² 2⁷⁹³ 2⁷⁹⁴ 2⁷⁹⁵ 2⁷⁹⁶ 2⁷⁹⁷ 2⁷⁹⁸ 2⁷⁹⁹ 2⁸⁰⁰ 2⁸⁰¹ 2⁸⁰² 2⁸⁰³ 2⁸⁰⁴ 2⁸⁰⁵ 2⁸⁰⁶ 2⁸⁰⁷ 2⁸⁰⁸ 2⁸⁰⁹ 2⁸¹⁰ 2⁸¹¹ 2⁸¹² 2⁸¹³ 2⁸¹⁴ 2⁸¹⁵ 2⁸¹⁶ 2⁸¹⁷ 2⁸¹⁸ 2⁸¹⁹ 2⁸²⁰ 2⁸²¹ 2⁸²² 2⁸²³ 2⁸²⁴ 2⁸²⁵ 2⁸²⁶ 2⁸²⁷ 2⁸²⁸ 2⁸²⁹ 2⁸³⁰ 2⁸³¹ 2⁸³² 2⁸³³ 2⁸³⁴ 2⁸³⁵ 2⁸³⁶ 2⁸³⁷ 2⁸³⁸ 2⁸³⁹ 2⁸⁴⁰ 2⁸⁴¹ 2⁸⁴² 2⁸⁴³ 2⁸⁴⁴ 2⁸⁴⁵ 2⁸⁴⁶ 2⁸⁴⁷ 2⁸⁴⁸ 2⁸⁴⁹ 2⁸⁵⁰ 2⁸⁵¹ 2⁸⁵² 2⁸⁵³ 2⁸⁵⁴ 2⁸⁵⁵ 2⁸⁵⁶ 2⁸⁵⁷ 2⁸⁵⁸ 2⁸⁵⁹ 2⁸⁶⁰ 2⁸⁶¹ 2⁸⁶² 2⁸⁶³ 2⁸⁶⁴ 2⁸⁶⁵ 2⁸⁶⁶ 2⁸⁶⁷ 2⁸⁶⁸ 2⁸⁶⁹ 2⁸⁷⁰ 2⁸⁷¹ 2⁸⁷² 2⁸⁷³ 2⁸⁷⁴ 2⁸⁷⁵ 2⁸⁷⁶ 2⁸⁷⁷ 2⁸⁷⁸ 2⁸⁷⁹ 2⁸⁸⁰ 2⁸⁸¹ 2⁸⁸² 2⁸⁸³ 2⁸⁸⁴ 2⁸⁸⁵ 2⁸⁸⁶ 2⁸⁸⁷ 2⁸⁸⁸ 2⁸⁸⁹ 2⁸⁹⁰ 2⁸⁹¹ 2⁸⁹² 2⁸⁹³ 2⁸⁹⁴ 2⁸⁹⁵ 2⁸⁹⁶ 2⁸⁹⁷ 2⁸⁹⁸ 2⁸⁹⁹ 2⁹⁰⁰ 2⁹⁰¹ 2⁹⁰² 2⁹⁰³ 2⁹⁰⁴ 2⁹⁰⁵ 2⁹⁰⁶ 2⁹⁰⁷ 2⁹⁰⁸ 2⁹⁰⁹ 2⁹¹⁰ 2⁹¹¹ 2⁹¹² 2⁹¹³ 2⁹¹⁴ 2⁹¹⁵ 2⁹¹⁶ 2⁹¹⁷ 2⁹¹⁸ 2⁹¹⁹ 2⁹²⁰ 2⁹²¹ 2⁹²² 2⁹²³ 2⁹²⁴ 2⁹²⁵ 2⁹²⁶ 2⁹²⁷ 2⁹²⁸ 2<

- ἵνα μὴ ἀντίπητῃ πρὸς ἕνα λόγον αὐτοῦ ἐκ χιλίων.
 4 σοφὸς γὰρ ἔστιν διανοία, κραταιὸς τε καὶ μέγας·
 τὴς σκληρῆς γενόμενος ἐναντίον αὐτοῦ ὑπέμεινεν;
 5 ὁ παλαιῶν ὄρη καὶ οὐκ οἶδασιν,
 ὁ καταστρέφων αὐτὰ ὄρη·
 6 ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων,
 οἱ δὲ στοῖλοι αὐτῆς σαλεύονται·
 7 ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ καὶ οὐκ ἀνατέλλει,
 κατὰ δὲ ἄστρων κατασφραγίζει·
 8 ὁ τανύσας τὸν οὐρανὸν μόνος
 καὶ περιπατῶν ὡς ἐπ' ἐδόξους ἐπὶ θαλάσσης·
 9 ὁ ποιῶν Πλαίδα καὶ Ἐσπερον καὶ Ἀρκτοῦρον καὶ ταμίεια
 νότου·

- 10 ὁ ποιῶν μετέλα καὶ ἀνεξιχνίαστα,
 ἔνδοξά τε καὶ ἔξαισία, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς.
 11 ἔάν ὑπερβῆ με, οὐ μὴ ἴδω·
 καὶ ἔάν παρελθῆ με, οὐδ' ὡς ἔγνω.
 12 τίς ἐρεῖ αὐτῷ· Τί ἐποίησας;
 ἢ τίς ἀπολάξῃ, τίς ἀποστρέψει;
 13 αὐτὸς γὰρ ἀπέστραπται ὄρηγιν,
 ὑπ' αὐτοῦ ἐκάμφθησαν κήτη τὰ ὑπ' οὐρανόν.
 14 ἔάν δέ μου ὑπακούσῃται, ἦ διακρινεῖ τὰ ῥήματά μου.
 15 ἔάν τε γὰρ ᾧ δικαίος, οὐκ εἰσακούσεται μου,
 * τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεηθήσομαι·
 16 ἔάν τε καλέσω καὶ ὑπακούσῃ,
 οὐ πιστεύω ὅτι εἰσακήκοέν μου.
 17 μὴ γνώφω με ἐκρήγη;
 πολλὰ δέ μου τὰ συντριμμάτα πεποίηκεν διὰ κενῆς.
 18 οὐκ ἐὰ γὰρ με ἀναπνεύσαι,
 ἐνέπλησεν δέ με πικρίας.
 19 ὅτι μὲν γὰρ ἰσχύϊ κρατεῖ·
 τίς οὖν κρίματι αὐτοῦ ἀντιστήσεται;
 20 ἔάν γὰρ ᾧ δικαίος, τὸ στόμα μου ἄσεβῆσθαι·
 ἔάν τε ᾧ ἀμεμπτος, σκολιὸς ἀποβήσομαι.
 21 εἶτε γὰρ ἠσέβησα, οὐκ οἶδα τῆ ψυχῆν,

3^s χελευν A || 4^s γενομ./εναντ. αυτου] tr. St || 5¹ και > B*+ | 5^s ο-
 τη] pr. εν At || 7¹ ηλιω] + μη ανατελλειν At | post 7^s περιεμντ BSt sti-
 clum 4 18^s a Se asterisco notatum (cf. 5 23 10 4 Sir. 32 18) || 8^s και > B*+
 | ως επ εδ./επι θαλ.] tr. At | επι > S*+ || 13¹ ορηγ At | 13^s αυτου] + δε
 Se | εκαμφθη At || 14 υπακουσεται B, εισακουσθη At | διακρινη A || 15¹ τε
 > BSt*+ || 16¹ τε] δε St | υπακουσθη] pr. μη B^s, εισακ. At || 17¹ γνωφω]
 pr. εν At | 17^s μου/τα συντριμμ.] tr. compl., + μου At || 18^s δε] γαρ St
 || 19¹ ισχυει B || 21¹ ησεβησα St^s, ησεβησα Gra.

- πλὴν ὅτι ἀφαιρέται μου ἡ ζωή.
 22 διὸ εἶπον Μέγαν καὶ δυνάστην ἀπολλυία ὄρη,
 23 ὅτι φαῦλοι ἐν θανάτῳ ἔξαισίω,
 ἀλλὰ δικαιοὶ καταρῶνται·
 24 παραδέδονται γὰρ εἰς χεῖρας ἀσεβοῦς.
 * πρόσωπα κριτῶν αὐτῆς συγκαλύπτει·
 25 ὁ δὲ βίος μου ἔστιν ἀλαφρότερος δρομέως·
 ἀπέδρασαν καὶ οὐκ εἶδουσιν.
 26 ἦ καὶ ἔστιν ναυσὶν ἵχνος ὁδοῦ
 ἢ ἀετοῦ πετομένου ζητούντος βορᾶν;
 27 ἔάν τε γὰρ εἶπω, ἐπλήσομαι λαλῶν,
 συγκύψας τῷ προσώπῳ στενάζω.
 28 σείσμαι πᾶσιν τοῖς μέλεσιν,
 οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ ἀθιγὸν με ἔσσεις.
 29 ἐπειδὴ δὲ εἶμι ἀσεβής, διὰ τί οὐκ ἀπέθανον;
 30 ἔάν γὰρ ἀποδοῦσμαι χιῶνι
 καὶ ἀποκαθέσωμαι χερσὶν καθάραις,
 31 ἵκανῶς ἐν ῥύτῳ με ἔβωπας,
 ἐβδελύξαστο δέ με ἡ στολή.
 32 οὐ γὰρ εἰ ἄνθρωπος κατ' ἐμέ, ᾧ ἀντικρινουῖμαι,
 ἵνα ἔλθωμεν δημοθυμαδὸν εἰς κρίσιν.
 33 εἶθε ἦν ὁ μεσίτης ἡμῶν καὶ ἐλέγχων
 καὶ διακοῦν ἄνα μέσων ἀμφοτέρων·
 34 ἀπαλάξαστω ἀπ' ἐμοῦ τὴν ῥάβδον,
 ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ μὴ με στροβείτω,
 35 καὶ οὐ μὴ φοβηθῶ, ἀλλὰ λαλήσω·
 οὐ γὰρ οὕτω συνεπίσταμαι.

- 10 1 κάμνων τῆ ψυχῆ μου,
 στένων ἐπαφῆσιν ἐπ' αὐτὸν τὰ ῥήματά μου·
 λαλήσω πικρίᾳ ψυχῆς μου συνεχόμενος

21^s πλην οτη] πλην B^s, διο S*+ | αφαιρεται BSt] αφηρηται tel. || 23] + απολονται At || 24 | *terra tradita est in manus impij La; Gra. πα-
 ραδεδοται τη προ παραδεδονται γαρ | 24^s αυτου At | 24^s τις εστιν] pr. εστιν
 BSt*, τις > ASSt || 25¹ εστιν ελαφρ.] tr. At | 25^s απεδρα At || 28¹ γε-
 ομαι] + γαρ At || 29 δε > At || 31¹ εν ρυτω/με] tr. At | 31^s ημ.] +
 μου A || 32¹ ημ] ου At || 33¹ εθε] ει γαρ At, ει γε compl. | ελεγχων]
 ο διεκ. At | 33^s διακρινων At | ημ.] add. stichum duen de μοι χρια At ||
 34¹ παδων] + αυτου At (in O sub *) | 34^s ο δε] και ο At: cf. 3 12 ||
 35¹ αλλη] αν S*, εν mu. | 35^s αυτω(s)] αυτω S*+, > At | ημ.] + εμυτω
 αδικον AS^ct
 10 1^s > S*+ | κινων] -νω δε At | 1^s επαφω εν αυτω] εν εμυτω εν-
 αφ. At^b | τα ημ. μου] τον θυμον μου (1^s) τα δε ημ. μου At | 1^s πικρια]
 -ας S*+, pr. εν At | μου > A

- 2 και ἐγὼ πρὸς κύριον Μῆ με ἀσεβεῖν δίδασκε·
 και διὰ τί με οὕτως ἔκρινας;
 3 ἢ καλὸν σοι, ἔαν δόικῃσω,
 ὅτι ἀπέριτω ἔργα χειρῶν σου,
 βουλή δὲ ἀσεβῶν προσέσχες;
 4 ἢ ὡσπερ βροτὸς ὄρᾳ καθορᾶς
 *ἢ καθὼς ὄρᾳ ἀνθρώπου βλέψη; ✓
 5 ἢ ὁ βίος σου ἀνθρώπινός ἐστιν
 ἢ τὰ ἔργα σου ἀνδρός;
 6 ὅτι ἀνελήθησας τὴν ἀνομίαν μου
 και τὰς ἀμαρτίας μου ἐλιχνιάσας.
 7 οἶδας γὰρ ὅτι οὐκ ἠσέβησα·
 ἀλλὰ τίς ἐστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν σου ἐξαιρούμενος;
 8 αἱ χεῖρές σου ἐπλασάν με και ἐποίησάν με,
 μετὰ τούτα μεταβαλὼν με ἔποισας.
 9 μνησθητι ὅτι πηλὸν με ἔπλασας,
 εἰς δὲ γῆν με πάλιν ἀποστρέψεις.
 10 ἢ οὐχ ὡσπερ γάλα με ἠμελέσας,
 ἐτύρωσας δέ με ἴσα τυρῶ;
 11 δέσμα και κρέας με ἐνέδουσας,
 ὀστῆσι δὲ και νεύροις με ἐπέφρας.
 12 ζῶτην δὲ και ἔλεος ἔθου παρ' ἐμοί,
 ἢ δὲ ἐπισκοπή σου ἐφύλαξέν μου τὸ πνεῦμα.
 13 τούτα ἔχων ἐν σεαυτῷ οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι,
 ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐθέν.
 14 ἔαν τε γὰρ ἀμάρτω, φυλάσσεις με,
 ἀπὸ δὲ ἀνομίας οὐκ ἀφῶν με πεποίηκας.
 15 ἔαν τε γὰρ ἀσεβῆς ᾧ, οἴμμοι·
 ἔαν τε ᾧ δικαίος, οὐ δύναμαι ἀνακύματα,
 πλῆρης γὰρ ἀτιμίας εἰμι.
 16 ἀγρευομαι γὰρ ὡσπερ λέων εἰς σφαγγῆν,
 πάλιν δὲ μεταβαλὼν δεινῶς με δάκεις

2² εκρινες A || 3¹ σοι] + εστιν At | δικη] ασεβησω At | 3² απριτωμε (i. e. απεριτωμα) At || 4² hunc asteriscum praeb. etiam Se, cf. 97 | βλεψη] βλε-
 πεις codex unus codici A cognatus, βλεψυς At (cf. Thack. p. 232) || 5¹ εστιν
 > At || 7¹ οἶδα At || 8¹ επλασαν ... εποιησας] tr. SA: cf. Ps. 118 73 |
 8² μετα] + δε At || 9² με πάλιν] tr. St || 10² ετυρ.] ετηξας At || τι δερ-
 μα] + δε B | κρεα Bt | 11² με επειρας] tr. At || 12¹ ελεον At || 13¹ εου-
 τω Se || 14¹ φυλαξεις S*At | 14² πεποι.] εασεις At || 15¹ ασεβης ω] -θη-
 σω Sixt.: cf. 3¹ A | 15² τελ] δε BcT (Ct δε etiam pro 15¹ τελ), + γαρ S |
 δυνασομαι At | 15² ατιμιας εμι] εμι ανομιας At || 16¹ γαρ] δε At | 16² πα-
 λιν δε] π. γαρ BS*†; και πάλιν At: cf. 312 | μεταβ] + με At

- 17 ἐπανακαινίζων ἐπ' ἐμέ τὴν ἔρασίον μου·
 ὄρη δὲ μετὰ ἡ μοι ἐχρήσω,
 ἐπήγαρες δὲ ἐπ' ἐμέ πειρατήρια.
 18 ἴνα τί οὖν ἐκ κοιτίας με ἐπήγαρες, και οὐκ ἀπέθανον,
 ὀφθαλμός δέ με οὐκ εἶδεν,
 19 και ὡσπερ οὐκ ὦν ἐτενόμην;
 διὰ τί γὰρ ἐκ ραστρός εἰς μνημα οὐκ ἀπηλλάκτην;
 20 ἢ οὐκ ὀλίγος ἐστιν ὁ χρόνος τοῦ βίου μου;
 ἔασόν με ἀναπαύσασθαι μικρὸν
 21 πρὸ τοῦ με πορευθῆναι ὅθεν οὐκ ἀναστρέψω,
 εἰς γῆν σκοτεινὴν και γνοφράν,
 22 εἰς γῆν σκότους αἰωνίου, οὐ οὐκ ἐστιν φέγγος
 οὐδὲ ὄραν ζῶτην βροτῶν.
 11 1 Ὑπολαβὼν δὲ Σωφαρ ὁ Μινναῖος λέγει
 2 Ὅ τὰ πολλὰ λέγων και ἀντακούσεται·
 ἢ και ὁ εὐλόλος οἶεται εἶναι δικαίος;
 εὐλογημένος γεννητὸς τυνακὸς ἀλιγβίος.
 3 μὴ πολὺς ἐν βήμασιν γίνου,
 οὐ γὰρ ἐστιν ὁ ἀντικρινόμενός σοι.
 4 μὴ γὰρ λέγε ὅτι Καθαρός εἰμι τοῖς ἔργοις
 και ἄμειπτος ἐναντίον αὐτοῦ.
 5 ἀλλὰ πῶς ἄν ὁ κύριος λαλήσῃ πρὸς σέ;
 *και ἀνοίξει χεῖρα αὐτοῦ μετὰ σοῦ. ✓
 6 εἶτα ἀναγγελεῖ σοι δύναμιν σοφίας,
 ὅτι διηλοῦς ἔσται τῶν καρὰ σέ·
 και τότε γνώσῃ ὅτι ἀξιά σοι ἀπέβη ἀπὸ κυρίου ὦν ἡμάρτηκας.
 7 ἢ ἴχνος κυρίου εὐρήσεις
 ἢ εἰς τὰ ἔσχατα ἀφίκου, ἀ ἐποίησεν ὁ παντοκράτωρ;
 8 ὑψηλὸς ὁ οὐρανός, και τί ποιήσεις;
 βαθύτερα δὲ τῶν ἐν γῶδου τι οἶδας;
 9 ἢ μακρότερα μέτρου γῆς
 ἢ εὐρους θαλάσσης;
 10 ἔαν δὲ καταστρέψῃ τὰ πάντα, τίς ἐρεῖ αὐτῷ Τι ἐποίησας;
 11 αὐτὸς γὰρ οἶδεν ἔργα ἀνόμων,

17¹ μου] σου At | 17³ επηγαεις δε] και(εφ.312) επηγαεις At || 19¹ ερε-
 τωειν At | 19² γαρ] δε A | απηλακτηνη] απηλαθη At || 20¹ χρονος τ. βιου]
 βιος τ. χρονου BSt | 20² μικρον] ολιγον St || 21¹ με > St | αναστρεψω A
 11 2² ειναι δικαιος BScT] tr. rel. | 2³ (cf. 14.1) γενν. τυν.] tr. At || 5¹ ο
 κυρ./λακ.] tr. At | λαλησει St | 5² ανοιξει] -ην At, -ξει mn. || 6² εστιν At
 | τω] τω S*, το (uel τω) pau. | 6³ παρεβη At || 7¹ η] μη At | 7² α] ων A
 || 8¹ ο > S*Ct | αυρανο] + γη δε βαθεια At | 8² βαθ. δε] η βαθ. At: cf
 158 et 312 || 9¹ μετρον At | γης] + εμστασε(προ-σα) A | 9² ευρος A

- ἰδῶν δὲ ἄσπρα οὐ παρόμεται.
 12 ἀθρόωτος δὲ ἄλλως νήκεται λόγους.
 βροτός δὲ ρεννητός γυναικός ἴσα ὄνω ἐρημίτη.
 13 εἰ γὰρ σὺ καθαράν ἔθου τὴν καρδίαν σου,
 ὑπτιάζεις δὲ χείρας πρὸς αὐτόν,
 14 εἰ ἀνομόν τι ἔστιν ἐν χερσίν σου,
 πόρρω ποιήσον αὐτὸ ἀπὸ σοῦ,
 ἀδικία δὲ ἐν διαίτη σου μὴ ἀλιθιήτη.
 15 οὕτως γὰρ ἀναλάμψει σου τὸ πρόσωπον ὡσπερ ὕδωρ καθαρὸν,
 ἐκύβση δὲ βύπρον καὶ οὐ μὴ φοβηθῆς·
 16 καὶ τὸν κόπον ἐπιλήση
 ὡσπερ κύμα παρελθὸν καὶ οὐ πτοηθήση·
 17 ἢ δὲ εὐχὴ σου ὡσπερ ἔωσφόρος,
 ἐκ δὲ μεσημβρίας ἀνατελεῖ σοὶ ζῷη·
 18 πεποθῶς τε ἔση ὅτι ἔστιν σοὶ ἑλπίς,
 ἐκ δὲ μερίμνης καὶ φροντίδος ἀναφανεῖταί σοι εἰρήνη.
 19 ἡσυχάσεις γάρ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ πολέμων σε·
 μεταβαλόμενοι δὲ πολλοὶ σου δεηθήσονται.
 20 σωτηρία δὲ αὐτοῦς ἀπολείπει·
 ἢ γὰρ ἑλπίς αὐτῶν ἀπώλεια,
 ὀφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν τακῆσονται.
- 12 I Ὑποκαβίων δὲ Iwβ λέγει
 2 Εἶτα ὑμεῖς ἔστε ἀνθρώποι·
 ἢ μεθ' ὑμῶν τελευτήσει σοφία.
 3 κάμοι μὲν καρδία καθ' ὑμᾶς ἔστιν.
 4 δικαίος γὰρ ἀνὴρ καὶ ἀμεμπτος ἐρενήθη εἰς χλευασμα·
 5 εἰς χροδὸν γὰρ τακτὸν ἠτοίμαστο πεσεῖν ὑπὸ ἄλλου
 οἴκουσ τε αὐτοῦ ἐκπροθείσθαι ὑπὸ ἀνόμων.
 6 οὐ μὴν δὲ ἄλλα μηδεὶς πεποθέτω πονηρός ὢν ἀθῶος ἔσεσθαι,
 ὅσοι παροργίζουσιν τὸν κύριον,
 ὡς οὐχὶ καὶ ἔρασις αὐτῶν ἔσται.
 7 ἀλλὰ δὴ ἐπερώτησον τετράποδα ἕάν σοι εἴπωσιν,
 πετεινά δὲ οὐρανοῦ ἕάν σοι ἀπαγγείλωσιν·

11² ατροπον Ἀτ || 12¹ λογοίς pr. α Ἀ*τ | 12² ἰσα > Ἀτ || 13¹ καθ. εθου] tr. St | 13² υπριασας Ἀτ | χερσας] τας X. σου Ἀτ (σου in O sub ✕) || 14² αρο σου] απ εμου S** || 15¹ σου/το προσ.] tr. Ἀτ || 16¹ τον κοπον] τυν κοπων σου A | 16² ου] + μη Ἀ*τ || 17² ανατελεει St || 19² μεταβαλομενοι S* -βαλομενου Ἀτ || 20¹ αυτ. δε] και αυτ. Ἀτ: cf. 3 12 | 20² αρωλεω] αρ-ολεωτα Ἀτ | 20³ add. stichum παρ αυτω γαρ σοφια και δυναμις Ἀτ: ex 12 13 || 12²¹ ειρα] μη Ἀτ | ανθρ.] + μωου A | 4 ερευνην Ἀτ | χλευασμον Ἀτ || 5¹ γαρ > St | πεσεω] + με Ἀτ | αλλους Ἀτ, αλλων B** | 5² αυτου] μου Ἀτ || 6² παροργ.] γαρ οργ. Ἀτ || 7¹ επερωτησω] επ > BSt | ειωη Ἀτ | 7² πετ. δε BSt] πετ. τε Ἀτ, η πετ. rel. | αναγγειλωσιν mu., αναγγειλη Ἀτ

- 8 ἐκδηήησαι δὲ τῆ ἕάν σοι φράση,
 * καὶ ἐξηγήσονται σοὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης.
 9 * τίς οὐκ ἔργω ἐν πᾶσι τούτοις
 * ὅτι χεῖρ κυρίου ἐποίησεν ταῦτα; ὧ
 10 εἰ μὴ ἐν χεῖρι αὐτοῦ ψυχὴ πάντων τῶν ζώωντων
 καὶ πνεῦμα παντός ἀνθρώπου;
 11 οὓς μὲν γὰρ βήματα διακρίνει,
 λάρυγγε δὲ σῖτα γέυεται.
 12 ἐν πολλῷ χρόνῳ σοφία,
 ἐν δὲ πολλῷ βίω ἐπιστήμη.
 13 παρ' αὐτῷ σοφία καὶ δύναμις,
 αὐτῷ βουλὴ καὶ σύνεσις.
 14 ἕάν καταβᾶῃ, τίς οικοδομήσει;
 ἕάν κλείσῃ κατὰ ἀνθρώπων, τίς ἀνοίξει;
 15 ἕάν κωλύσῃ τὸ ὕδωρ, ἔρηναί τὴν γῆν·
 ἕάν δὲ ἔσπαθῆ, ἀπώλεσεν αὐτὴν καταστρέψας.
 16 παρ' αὐτῷ κράτος καὶ ἰσχύς,
 αὐτῷ ἐπιστήμη καὶ σύνεσις.
 17 διάγρων βουλευτάς ἀιχμαλώτους,
 κριτάς δὲ τῆς ἐξέστησεν.
 18 καθιζάνων βασιλεῖς ἐπὶ θρόνους
 * καὶ περιέδησεν ζῶνῃ ὄφους αὐτῶν ὧ
 19 ἐξαποστέλλων ἱερεῖς ἀιχμαλώτους,
 δυναύστας δὲ τῆς κατέστρεψεν.
 20 διαλλάσσων χεῖλη πιστῶν,
 σύνεσιν δὲ πρεσβυτέρων ἔγνω.
 21 * ἐκχένω ἀτιμίαν ἐπ' ἀρχοντας ὧ
 ταπεινούς δὲ ἰάσατο.
 22 ἀνακαλύπτων βαθεῖα ἐκ σκότους,
 ἐξήγαγεν δὲ εἰς φῶς σκιὰν θανάτου.
 23 * πλανῶν ἔθνη καὶ ἀπολλύων αὐτά ὧ
 καταστρωγνύων ἔθνη καὶ καθοδηγῶν αὐτά.
 24 διαλλάσσων καρδίας ἀρχόντων τῆς.

81 εκδηηρ. δε] δε > BSt (S** -ρηησας pro -σαι) | 82 και] + ει A | σοι > S** || 91 τισ] pr. οτι Ἀτ: + ουν BSt: ante ουκ || 101 ει μη] οτι Ἀτ | των > BSt** || 11 ους mu.] νους BSA: cf. 34 3 || 12] + ευροικεται Αθ | 12² πολλω] μακρω Ἀτ || 13] pr. παρ Ἀτ: item in 162 || 14 καταστρε-ψη Ἀτ | 14² εαν κλειση] εαν δε και αποκλειση Ἀτ: cf. 15 | ανθρωπου A || 15² δε] + και Ἀτ || 16² cf. 13 || 17] βουλ.] + τῆς Ἀτ || 18] καθιζων A | θρονων Smu. | 18² περιεδ.] περιεζωσεν compl., περιζωννυων αυτους Ἀτ | 4 in Sy post περιεδ. || 19] pr. ο Ἀτ: item in 221 || 21 ο(cf. 19) αποκκα-λυπτων Ἀτ | βαθεια Ἀτ: cf. Thack. § 12, 7, 8 || 23 i > B** | eban 23² sub * Sy; cf. Chasca II, p. XXIV || 24¹ τῆς > Ἀτ

ἐπλάγησεν δὲ αὐτοὺς ὀδῶν, ἧ οὐκ ἦδεισαν·
25 ψηλαφησαίαν σκοτός και μὴ φῶς,
πληθειήσαν δὲ ὥσπερ ὁ μεθύων.

13 1 ἰδοὺ ταῦτα ἐύρακέν μου ὁ ὀφθαλμὸς
και ἀκήκοέν μου τὸ οὖς·

2 και οἶδα ὅσα και ὑμεῖς ἐπίστασθε,
και οὐκ ἀσυνετώτερός εἰμι ὑμῶν.

3 οὐ μὴν δὲ ἀλλ' ἐρῶ πρὸς κύριον λαλήσω,
ἐλέγξω δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ἐὰν βούληται.

4 ὑμεῖς δὲ ἔστε ἱατροὶ δίκαιοι
και ἱατρὰι κακῶν πάντες.

5 εἴη δὲ ὑμῖν κωφεύσαι,
και ἀποβήσεται ὑμῖν εἰς σοφίαν.

6 ἀκούσατε ἐλεγχον στόματός μου,
κρίσιν δὲ χειλέων μου προσέχετε.

7 πότερον οὐκ ἔναντι κυρίου λαλεῖτε,
ἐναντι δὲ αὐτοῦ φθέγγεσθε δόλον;

8 ἢ ὑποστρέψετε;
ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ κριταὶ γένεσθε.

9 καλὸν γέ, ἐὰν ἐπιχινιάσῃ ὑμᾶς·
εἰ γὰρ τὰ πάντα ποιούντες προστεθήσεσθε αὐτῷ,
10 οὐθὲν ἦττον ἐλέγξει ὑμᾶς·

εἰ δὲ και κρυφῆ πρόσωπα θαυμάσατε,
11 πότερον οὐχὶ δεινὰ αὐτοῦ στροβήσεται ὑμᾶς,
φόβος δὲ παρ' αὐτοῦ ἐπιπέσεται ὑμῖν;

12 ἀποβήσεται δὲ ὑμῶν τὸ ἀτραυρίαμα ἴσα σποδῶν,
τὸ δὲ σῶμα πῆλινον.

13 κωφεύσατε, ἵνα λαλήσω και ἀναπαύσῃμαι θυμοῦ
14 ἀναλαβῶν τὰς σάρκας μου τοῖς ὀδοῦσιν,
ψυχῆν δὲ μου θήσω ἐν χειρὶ.

15 ἐὰν με χειρώσῃται ὁ δυνάστης, ἐπεὶ και ἦρκαται,
24² ὀδῶν] pr. ev Bt | ὀδῶ / η σου ηδ.] tr. St || 25¹ ψηλαφησαίαν At | μη]

ου At

13¹² ακηκ μου το ους] το ους μου ακηκ. A(+) || 2²] και γε νευτερος υμων
ουκ εμυ ασυνεωτερος υμων At (γε in la sub ✕) || 3¹ εγω post λαλήσω
tr. At || 4¹ δέ] γαρ At || 5² εἰς σοφίαν] σοφία BSt || 6¹ ἐλεγχους St
| στομ.] pr. του B | 6² κριοει At || 8¹ η] εἰ At | 8² υμ. δε αυτο] αυτοι υ-
μεις At | fm.] + καιως γε λαλουντες At || 9¹ καλον γε εαν] κ. γαρ εαν St;
κ. γαρ Bt, εαν γαρ At | 9² γαρ] και At | αυτω] ὀδῶ αυτου At || 10² προσ-
ωτων At: cf. 22 8 32 22 | θυμασθε(vel -θαν) BSt; cf. 22 8 32 22 || 11² φοβ.]
pr. ο BSt+ | παρ αυτου] κυριου At || 12¹ αποβ. δέ] και αποβ. At: cf. 3 12 |
υμιν St | ατραυριαμα (cf. 3 14²)] ταρα. SAbc | τσων S || 13 θυμου] θυμῶ μου
At || 14¹ + μου At | 14² χερι] χερσιν SAT (+ μου At) || 15¹ εαν] +
μη At

ἧ μὴν λαλήσω και ἐλέγξω ἐναντίον αὐτοῦ·
16 και τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν,
οὐ γὰρ ἐναντίον αὐτοῦ δόλος εἰσαλεύσεται.

17 ἀκούσατε ἀκούσατε τὰ ῥήματά μου·
ἀναγγελάω γὰρ ὑμῶν ἀκουόντων.

18 ἰδοὺ ἐγὼ ἐγγύς εἰμι του κρίματός μου,
οἶδα ἐγὼ ὅτι δικαιοσ ἀναφανοῦμαι.

19 τίς γὰρ ἔστιν ὁ κριθεσόμενός μοι;
✕ ὅτι νῦν κωφεύσω και ἐκλείψω. ✓

20 δευεῖν δὲ μοι χρήσιμη·
✕ τότε ἀπὸ τοῦ προσώπου σου οὐ κρυβήσομαι ✓

21 τὴν χεῖρα ἀπ' ἐμοῦ ἀπέχου,
και ὁ φόβος σου μή με καταπλησίστῃ.

22 εἶτα καλέσεις, ἐγὼ δὲ σοι ὑπακούσομαι·
ἧ λαλήσεις, ἐγὼ δὲ σοι δύνωσω ἀνταπόκρισιν.

23 πῶσαι εἰσὶν αἱ ἀμαρτιαί μου και αἱ ἀνομίαι μου;
διδάξόν με τίνες εἰσὶν.

24 διὰ τί ἀπ' ἐμοῦ κρύπτῃ,
ἦρησαι δὲ με ὑπεναντίον σοι;

25 ἧ ὡς φύλλον κινουμένον ὑπὸ ἀνέμου εὐλαβηθήσῃ
ἧ ὡς χόρτω φερομένῳ ὑπὸ πνεύματος ἀντικεισάί μοι;

26 ὅτι κατέγραψας καρ' ἐμοῦ κακά,
περιέθικας δὲ μοι νεώτητος ἀμαρτίας,

27 ἔθου δὲ μου τὸν πόδα ἐν κωλύματι,
ἐφύλαξας δὲ μου πάντα τὰ ἔργα,
εἰς δὲ βίβλας τῶν ποδῶν μου ἀφίκου·

28 ὁ παλαιούται ἴσα ἀσκήν
ἧ ὥσπερ ἱμάτιον σπηρόβρωτον.

14 1 βροτός γὰρ γεννητός γυναικός ἀνιρβίβιος και πλήρης ὀργῆς
2 ἧ ὥσπερ ἀνθος ἀνήθησαν ἐξέπεσεν,

15² η μην] ου μην δε αλλα At: cf. 25 5 8 12 6 13 3 17 10 21 17 27 7 33 1
34 36 | ἐλεγῶ] + υμιας At || 16² δοκιοσ Gra. | εισελ. ante εναντ. tr. At ||
17¹ ακουσ.]ω] + μου At | τα ρημ. /μου] tr. At | 17² υμων] pr. υμιν St ||
19² στ] ινα At || 20¹ χροση] χρ(ε)ια At | 20² ου > S || 21¹ χερα] + σου
At | καρ εμου ατεγου] αμοσου αρ εμου A(+) || 22¹ εἰτω] εἰτ αν BSt, εστ αν
SSt+ | αλεση SSt+ | σοι] σου SStBc+ | υπακουω At | 22² η > At | ανταποκρ.]
αντ > At: cf. 34 36 et 16 8 32 12 || 23¹ αι πο > A | 23² διδ. με /τιν. εἰαν] tr. At ||
24¹ αρ εμου κρυπτη] με αποκρυπη At | 24² ητ. δε με] + ωσπερ At | σου S*A ||
25¹ ως] ωσπερ SA | αμειου] pr. του SSt+ | 25² χορτον φε-
ρομενον At | αντικεισε(προ-οαι) δε(σισ) μοι ad 26 trahit At || 26² περιεθι
δε] και παρ. At: cf. 3 12 || 27¹ μου /τον ποδα] tr. St | κωλυματι At: cf.
33 11 | 27² εφυλ. δε] και εφυλαξες(sic) At: cf. 3 12 | 27³ τυν > At || 28¹ ο.
παλαιουνται At
14 1 γαρ γενν.] tr. SSt+

ἀπέδρα δὲ ὥστερ σκιά και οὐ μὴ στῆ.

3 οὐχὶ και τοῦτου λόγον ἐποίησω

και τοῦτον ἐποίησας εἰσελθεῖν ἐν κρίματι ἐνώπιόν σου;

4 τίς γάρ καθαρὸς ἔσται ἀπὸ βύπτου; ἀλλ' οὐθεὶς.

5 ἐὰν και μία ἡμέρα ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς,

ἀριθμητοὶ δὲ μῆνες αὐτοῦ παρὰ σοί,

εἰς χρόνον ἔθου, και οὐ μὴ ὑπερβῆ.

6 ἀπόστα ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ἡσυχάσῃ

και εὐδοκῆσῃ τὸν βίον ὥστερ ὁ μισθωτός.

7 ἔστιν γάρ δένδρω ἑλπίς·

ἐὰν γάρ ἐκκοπῆ, ἐπι ἐπανθήσει,

και ὁ βόδιμος αὐτοῦ οὐ μὴ ἐκλίμῃ·

8 ἐὰν γάρ γηράσῃ ἐν γῆ ἢ βίλα αὐτοῦ,

ἐν δὲ πέτρᾳ τελευτήσῃ τὸ στέλεχος αὐτοῦ,

9 ἀπὸ ὀσμῆς ὕδατος ἀνήσει,

ποίησει δὲ θερισμὸν ὥστερ νεόφυτον.

10 ἀνήρ δὲ τελευτήσας ὕψετο,

πεσὼν δὲ βροτὸς οὐκ ἐπι ἔστιν.

11 χρόνῳ γάρ σπανίζεται θάλασσα,

ποταμὸς δὲ ἐρημωθείς ἐξηράνθη·

12 ἀνθρώπος δὲ κοιμηθεὶς οὐ μὴ ἀναστῆ,

ἕως ἂν ὁ οὐρανὸς οὐ μὴ συρραφῆ·

* και οὐκ ἐξυπνισθήσονται ἐξ ὕπνου αὐτῶν·

13 εἰ γάρ ὄφελον ἐν ἀῶν με ἐφύλαξας,

ἐξρουσας δὲ με, ἕως ἂν πώληται σου ἡ ὄρη

και τάξι μοι χρόνον, ἐν ᾧ μείλει μοι ποιήσῃ.

14 ἐὰν γάρ ἀποθάγῃ ἀνθρώπος, λήσεται

συντελέσας ἡμέρας τοῦ βίου αὐτοῦ·

ὑπομενῶ, ἕως ἂν πάλιν γένωμαι.

15 εἶτα καλέσεις, ἐργὸ δὲ σοι ὑπακούσομαι,

τὰ δὲ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ ἀποποιού.

16 ἡρίμισσας δὲ μοι τὰ ἐπιτηδύματά,

³² εἰσελθ/εν κριμ.] tr. At | ενωπιον] επι At || 4 καθ. εσται] tr. At | αλλ ουθεὶς] ουδε εις At || 5¹ μια ημερα] μιας -ρας γενηται At | 5² παρα σοι pau.] παρ αυτου A, παρ αυτου BS | 5³ χρονον] + γαρ At || 6¹ απ αυτου] απ εμου At | ηουρασω A | 6² ευδοκησω μου τον β.] At | ο > At || 7² γαρ] δε και At | επι] πάλιν ASe | επανθ.] επ > At || 8² εν] εαν A | πετρας At || 9² ποταμοι δε] και ποι. At: cf. 312 || 10² πεσων δε] και πεσων At: cf. 312 || 11² ποταμοι δε ερημωθεντες] ηρημωθησονται At || 12² pr. και ου μη εγερθη At | ου μη συρρ.] παλαση At || 13¹ φυλαξεις At | 13² κρυψεις At | εως] ε > S** || 14² ημερας] pr. τας Sepl. | 14³ υπομενω] + σαι (= σε) At | αν > B || 15¹ καλεσεις] + με At

και οὐ μὴ παρέλθῃ σε οὐδὲν τῶν ἀμαρτιῶν μου·

17 ἔσφραγίσσας δὲ μοι τὰς ἀνομίας ἐν βαλλαντίῳ,

ἔπεσημῆν δέ, εἴ τι ἄκων παρέβην.

18 * και πῆλην ὄρος πῆπτον διαπεσεῖται,

* και πέτρα παλαιωθείσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς·

19 * λιθοῦς ἐλέεναν ὕδατα,

* και κατέκλυον ὕδατα ὑπῆρα τοῦ χύματος τῆς γῆς·

* και ὑπομονῆν ἀνθρώπου ἀπώλεσας·

20 ὥσας αὐτὸν εἰς τέλος, και ὕψετο·

ἐπέστῃσας αὐτῷ τὸ πρόσωπον και ἐξεπέστῃλας·

21 πολλῶν δὲ γενομένων τῶν υἱῶν αὐτοῦ οὐκ οἶδεν,

ἐὰν δὲ δάιροι γένωνται, οὐκ ἐπίσταται·

22 ἀλλ' ἢ αἱ σάρκες αὐτοῦ ἤγγισαν,

ἢ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐπένησεν.

15 1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιφας ὁ Θαμανίτης λέγει

2 Πότερον σοφὸς ἀπόκρισιν δώσει συνέσεως πνεύματος

και ἐνέληλθεν πόνον γαστρός

3 ἐλέγχων ἐν δῆμασιν, οἷς οὐ δεῖ,

ἐν λόγοις, οἷς οὐδὲν ὄφελος;

4 οὐ και οὐ ἀπεποιήσω φόβον,

συντελέσω δὲ ἡλήματα τοιαῦτα ἕναντι τοῦ κυρίου;

5 ἔνοχος εἰ ἡήμασιν στόματός σου

οὐδὲ διέκρινας ῥήματα δυναστῶν·

6 ἐλέγξει σε τὸ σὸν στόμα και μὴ ἐγώ,

τὰ δὲ χεὶρ σου καταμαρτυροῦσιν σου.

7 τί γάρ; μὴ πρῶτος ἀνθρώπων ἐγενήθης;

ἢ πρὸ θινῶν ἐπάγγης;

8 ἢ σύνταγμα κυρίου ἀκήκοας,

εἰς δὲ σὲ ἀφίκετο σοφία;

9 τί γάρ οἶδας, ὃ οὐκ οἶδαμεν;

¹⁷ τας αμαρτίας S, τα αμαρτηματα At | 17² επεσημ. δε] και επσα. At: cf. 312 || 18¹ διαπεσει] δια > At || 19¹ ελεεναν At || 20²] pr. και At | προσωπον] + σου At | εεπεστῃσθη At || 21² δε] τε A | επιστανται S* || 22² επεθ.] pr. επ αυτω A (idem add. Symg ex α' θ' ante 22¹ ηλγισαν; idem add. Ia ante 22¹ ηλγ. sub = [pro *] et ante 22² επεθ. sub *, cf. Lagr. Mitth. 2, p. 207)

¹⁵ 1 ελιφας SA: cf. 211³ || 2¹ ποτερον] τινα αγα At | πνευματος B*SeAt] πνευμα tel. | 2² και ενελη.] επιησει δε At || 3¹ ελεγχων] + με At | οἷς ου δε] κενος At | 3²] + εν αυτοις codex unius codici A cognatus (in O sub *) || 4¹ ου] οτι At | και > Se | 4² του > At || 5² ουδε] -δεν St, και ου At | ρημα S*Bst || 6¹ ελεγξει At | 6² καταμαρτυροῦσιν BS²] -ρησε(=-σαι) At+, -ρησε At, -ρησασαν tel. || 7¹ ανθρωπος At | εγενηθης AC || 8² εις δε] η εις At: cf. 118

- ἢ τί συνίεις, ὃ οὐχὶ καὶ ἡμεῖς·
 10 * καὶ γε πρεσβύτης καὶ γε παλαιὸς ἐν ἡμῖν
 * βαρύτερος τοῦ πατρὸς σου ἡμέραις·
 11 ὀλίγα ὦν ἡμάρτηκας μεταστρίψωσαι,
 μετὰλας ὑπερβαλλόντως λαλιῆκας.
 12 τί ἐτόλμησεν ἡ καρδία σου,
 ἢ τί ἐπηγερκαν οἱ ὀφθαλμοὶ σου,
 13 ὅτι θυμὸν ἐρηξας ἔναντι κυρίου,
 ἐξηγῆρες δὲ ἐκ στόματος δῆμματα τοιαῦτα·
 14 τίς γὰρ ὦν βροτός, ὅτι ἔστρα ἀμειπτός,
 ἢ ὡς ἐσόμενος δικαίος γεννητός γυναικός·
 15 εἰ κατὰ ἀγίων οὐ πιστεύει,
 οὐρανὸς δὲ οὐ καθαρός ἐναντίον αὐτοῦ.
 16 ἕα δὲ ἐβδελυγμένους καὶ ἀκάθαρτος,
 ἀνὴρ πίνων ἀδικίας ἴσα ποτῶ.
 17 ἀναγγελάω δέ σοι, ἄκουέ μου·
 ἀ δὴ ἐώρακα, ἀναγγελάω σοι,
 18 ἀ σοφοὶ ἐρούσιν καὶ οὐκ ἔκρυψαν πατέρας αὐτῶν·
 19 αὐτοῖς μόνοις ἐδόθη ἡ γῆ,
 καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἀλλογενὴς ἐπ' αὐτούς·
 20 πάς ὁ βίος ἀσεβοῦς ἐν φροντίῳ,
 ἔτη δὲ ἀριθμητὰ δεδομένα θανάστῃ,
 21 ὃ δὲ φόβος αὐτοῦ ἐν ὡσὶν αὐτοῦ·
 ὅταν δοκῆ ἦδη εἰρηνεύειν,
 ἤξει αὐτοῦ ἡ καταστροφή.
 22 μὴ πιστεύτω ἀποστραφῆναι ἀπὸ σκότους·
 ἐντέταται γὰρ ἦδη εἰς χεῖρας οἰδηῖρου,
 23 κατατέταται δὲ εἰς σῖτρα γυμνῶν·
 οἶδεν δὲ ἐν ἑαυτῶ ὅτι μένει εἰς πτώμα.
 ἡμέρα δὲ αὐτὸν σκοτεινὴ στροβήσσει,
 24 ἀνάγκη δὲ καὶ θλίψις αὐτὸν καθέξει.
 ὡς περ στρατηγὸς πρωτοστάρτης πιπτῶν.
 9² συνίεις] + ου B^c, ου νοεῖς unsc cod., ου νοήσεις A^t | ουχι] ου B*S**
 || 10² βαρύτερ] πρεσβύτερος A** || 11² ὀλι] + ὀλι] + σοι A^t ||
 14¹ ὀλι] > A^t || 15¹ ἀγίων] + αὐτοῦ Sc^t (in O sub *) | 15¹ ἡμ.] + μεμῶς A^t
 | 15² οὐρα] pr. ο A | ἡμ.] add. stichum αὐστρα δὲ οὐκ ἀμειπτά A^t: cf. 25 5 ||
 16² ἀδικίαν A^t || 17¹ ἀναγγελάω SÄ^t: item A^t in 17² | δὲ] ουν A^t | ἀκ.
 μου] ου δὲ μου ακ. A^t || 18² ἐρουσιν] ἀνηγγεῖλαν A^t | καί > B^t | πατέρας
 AÖpl. || 19¹ αὐτοῖς] + δὲ Sc^p. || 20¹ ἀσεβῶν A^t || 21² εἰρηνευθεῖσαι
 A^t | 21³] pr. τοῖς A^t | αὐτοῦ/ῃ kar.] tr. A || 22² ἐντέταται A^t || 23¹]
 pr. stichum καταστρέφει] δὲ εἰς ἐταλ(προ ε)ψιν A^t, cui sticho quidam in marg.
 adpinxit signum obelo simile: eundem stichum praeb. Sy sub ε] | καταρ.
 δὲ] καὶ καταρ. A^t: cf. 3 12 | 23² δὲ] γαρ St | πτωσιν St | 23³ δὲ > A^t | αυ.
 τον/σκού. στροβ.] tr. A^t || 24¹ καὶ > S** | 24² πιπτῶν] τεττώως A^t

- 25 ὅτι ἦρκεν χεῖρας ἐναντίον τοῦ κυρίου,
 ἔναντι δὲ κυρίου παντοκράτορος ἐραγαληάσεν,
 26 ἔδραμεν δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ἔβρει
 * ἐν πάχει νύτρου ἀσπίδος αὐτοῦ,
 27 * ὅτι ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέασι αὐτοῦ
 * καὶ ἐποίησεν περιτόμιον ἐπὶ τῶν μηρῶν·
 28 ἀλλήθεϊν δὲ πόλεις ἐρήμους,
 εἰσέλθοι δὲ εἰς οἶκους ἀοικήτους·
 ἀ δὲ ἐκείνοι ἠτοίμασαν, ἄλλοι ἀποίσονται.
 29 οὔτε μὴ ἠδουπισθῆ, οὔτε μὴ μείνη αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα·
 οὐ μὴ βάλῃ ἐπὶ τὴν γῆν οὐρανῶν
 30 οὐδὲ μὴ ἐκφύγῃ τὸ σκότος·
 τὸν βλαστὸν αὐτοῦ μαρᾶναι ἀνεμος,
 31 ἐκπέσοι δὲ αὐτοῦ τὸ ἄνθος.
 31 μὴ πιστεύτω ὅτι ὑπομενεῖ,
 κενὰ γὰρ ἀποβήσεται αὐτῶ·
 32 ἢ τομὴ αὐτοῦ πρὸ ὕψους φθαρήσεται,
 καὶ ὁ βάδαμος αὐτοῦ οὐ μὴ πυκασθῆ·
 33 τρυνηθῆναι δὲ ὡς περ ὄμφαξ πρὸ ὕψους,
 34 ἐκπέσοι δὲ ὡς ἄνθος ἐλαίας.
 34 μαρτύριον γὰρ ἀσεβοῦς θάνατος,
 πῦρ δὲ καύσει οἶκους δωροδεκτῶν.
 35 ἐν γαστρὶ δὲ λημμεται ὀδύνας,
 ἀποβήσεται δὲ αὐτῶ κενά,
 ἢ δὲ κοιλία αὐτοῦ ὑποίσει δόλον.
 16 1 Ὑπολαβῶν δὲ ἰωβ λέγει
 2 Ἀρκίκα τοιαῦτα πολλα·
 παρακλήτορες κακῶν πάντες·
 3 τί γὰρ; μὴ τάξῃς ἐστὶν δῆμιον πνεύματος;
 * ἢ τί παρενοχλήσει σοι, ὅτι ἀποκρίνη;
 4 κόνι καθ' ὑμᾶς λαλήσῃ,
 εἰ ὑπέκετό γε ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀντὶ τῆς ἐμῆς·
 25¹ ἐναντι A^t | του > A || 26¹ δὲ > S** || 27² μηρῶν SA (+ αὐτοῦ
 A^t) | ἡμ.] add. stichum ανος δὲ αὐτοῦ ὑβρις Amu. || 23² εἰσέλθοι δὲ] καὶ
 εἰσ. A^t: cf. 3 12 | 28³ ἐκενὸς ἠτοίμασεν AS^t || 29¹ αὐτοῦ/τα υπαρχ.] tr.
 A^t | 29² ου] ουδὲ A | τὴν γῆν B*A^t] τὴν > S*B^c, γῆς Sc^p. pl.: cf. 16 13 ||
 30¹ το > A^t | 30² μαρᾶναι A^t | 30³ ἐκφ. δὲ] καὶ εκφ. A^t: item in 33², cf.
 3 12 || 31² ἀσπ. αὐτοῦ] tr. A^t || 32¹ ἢ τομῆ αυ. ad 31 trahit # || 33²]
 ὡς περ AÖpl.] ὡς BS | 33² ὡς] ὡς περ A^t || 34² καυσε] pr. κατα A ||
 35¹ εν γ. δὲ] καὶ εκ(προ εν) γ. A^t: cf. 3 12 | λημμεται A^t | 35³ υποίσει] ουκ
 οἰσει S** | δολον] πονον A^t
 16 4¹ καρῶ] καὶ ερω δὲ A^t | 4² υπεκ. γέ] tr. AÖ^t | εμῆς] + ψυχῆς A^t

- εἶτ' ἐναλοῦμαι ὑμῶν ῥήμασιν,
 κινήσω δὲ καθ' ὑμῶν κερὰν·
 5 εἴη δὲ ἰσχύς ἐν τῷ στόματι μου,
 κίνησιν δὲ χεῖλέων οὐ φείσομαι.
 6 ἂν γὰρ λαλήσω, οὐκ ἀλήσω τὸ τραῦμα·
 ἂν δὲ καὶ σιωπήσω, τί ἔλαττον τρωθήσομαι;
 7 νῦν δὲ κατὰκοπὸν με πέποιθκεν, μωρὸν, σεσηπτότα,
 8 *καὶ ἐπελάβου μου, εἰς μαρτύριον ἐγενήθη·
 *καὶ ἀνέστη ἐν ἔμοι τὸ ψεῦδος μου,
 *κατὰ πρόσωπόν μου ἀνταπεκρίθη·
 9 ὄρητή χρησάμενος κατέβαδέν με,
 ἔβρυξεν ἐπ' ἐμέ τοὺς ὀδόντας,
 βέλη πειρατῶν αὐτοῦ ἐπ' ἔμοι ἔπεσεν.
 10 ἄκτιον ὀφθαλμῶν ἐνήλατο,
 ὄξει ἔπαισέν με εἰς σιατόνα,
 ὀμοθυμαδὸν δὲ κατέδραμον ἐπ' ἔμοι.
 11 παρεδωκεν γὰρ με ὁ κύριος εἰς χεῖρας δίκου,
 ἐπὶ δὲ ἀσεβέσιν ἐρριψέν με·
 12 εἰρηνεύοντα διεσκέδασέν με,
 λαβῶν με τῆς κόμης διέτριπεν,
 κατέστρεψέν με ὡστερ σκοπὸν.
 13 ἐκύκλωσάν με λόγχοις
 βάλλοντες εἰς νεφροῦς μου οὐ φειδόμενοι,
 ἔξελεαν εἰς τὴν τῆν Χολήν μου·
 14 κατέβαδόν με πτώμα ἐπὶ πτώματι,
 ἔδραμον πρὸς με δυνάμενοι.
 15 σάκκον ἔρραμα ἐπὶ βύρσης μου,
 τὸ δὲ σθένος μου ἐν τῇ ἐσβέσθῃ.
 16 ἡ ραστήρ μου συγκέκασται ἀπὸ κλαυθμοῦ,
 ἐπὶ δὲ βλεφάροις μου σκιά.
 17 δίκον δὲ οὐδὲν ᾔν ἐν χερσίν μου,
 εὐχὴ δὲ μου καθάρᾳ.
 18 ᾄ, μὴ ἐπικαλύψῃς ἐφ' αἰματι τῆς σαρκός μου,
- 43 ρημ.] λογος At || 52 κιν. δελ και κειν. At: cf. 312 | χελ.] + μου S*
 || 61 τραυμ.] + μου ASct (in O sub *) | 62 ελασον S || 81 ειλ] pr. και
 S*+ | εγενηθη SA || 92 εβρυξεν] + δε At | επ εμε ..(93) .. επ εμοι tr. Sct+
 | 92 ημ.] + αυτου At | 93 πειρατων] -τηριων At || 102 εις αυτουα Ra. (sim.
 Gra. et d'σ') εις τα γονατα BS†, επι τα γονατα rel. | 103 δελ] δη S | επ εμε
 A: cf. 923 || 111 αδικων Se | 112 ασεβει At || 133 την τρη] την > SA
 mu.: cf. 1529 | χολην] ζυην ASct || 141 πτωμα > S*+ | 142 προς (ε)με] επ
 εμε At | δυνατοι At || 151 ερραμα Gra.] -πων mss., sed ASct ep(p)ωαν |
 βυρη ASce | 152 εις την εφθεαν At || 162 βλεφαρων At | σκια] + θαντου
 ASce conahl. (in O sub *) || 171 δελ γαρ At || 181 της > At

- μηδὲ εἴη τόπος τῆ κρανῆ μου.
 19 καὶ νῦν ἰδοὺ ἐν οὐρανοῖς ὁ μάργυς μου,
 ὁ δὲ συνίστωρ μου ἐν ὑψίστοις.
 20 ἀφικαιτό μου ἡ δέσις πρὸς κύριον,
 ἔναντι δὲ αὐτοῦ σταῖλοι μου ὁ ὀφθαλμός.
 21 εἴη δὲ ἔλεγχος ἀνόρι ἔναντι κυρίου
 *καὶ υἱὸς ἀνθρώπου τῷ πλησίον αὐτοῦ·
 22 ἔτη δὲ ἀριθμητὰ ἦκασιν,
 ὄδοῦ δέ, ἦ οὐκ ἐπαναστραφήσομαι, πορεύσομαι.
 17 1 ὀλέκομαι πνεύματι φερόμενος,
 δέομαι δὲ ταφῆς καὶ οὐ τυγχάνω.
 2 λίσσομαι κώνων, καὶ τί ποιήσας;
 3 ἐκλεψαν δὲ μου τὰ ὑπάρχοντα ἀλλότριον.
 *τίς ἔστιν οὗτος; τῆ χειρὶ μου συνδέθητω.
 4 *ὅτι καρδίαν αὐτῶν ἐκρυψας ἀπὸ φρονήσεως,
 *διὰ τοῦτο οὐ μὴ ὑψώσῃς αὐτούς.
 5 *τῆ μερῖδι ἀναγρέλει κακίας·
 ὀφθαλμοὶ δὲ μου ἐφ' υἱοῖς ἐτάκησαν.
 6 ἔθου δὲ με θυλόημα ἐν ἔθνεσιν,
 γέλως δὲ αὐτοῖς ἀπέβην·
 7 πεπύρωνται γὰρ ἀπὸ ὀργῆς οἱ ὀφθαλμοὶ μου,
 πεπολόρηκα μετὰως ὑπὸ πάντων.
 8 θαύμα ἔσχευ ἀνηθινοὺς ἐπὶ τούτῳ·
 δίκαιος δὲ ἐπὶ παρανομίῳ ἐπανασταίη·
 9 σχοίη δὲ πιστὸς τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν,
 καθαρὸς δὲ χεῖρας ἀναλάβοι θάρσος.
 10 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ πάντες ἐπειθετε, *καὶ δεῦτε δῆ·
 οὐ γὰρ εὐρίσκει ἐν ὑμῶν ἀληθές.
 11 αἱ ἡμέραι μου παρηλθον ἐν βρομῳ,
 ἐρράτη δὲ τὰ ἄρθρα τῆς καρδίας μου.
 12 *νύκτα εἰς ἡμέραν ἔθηκον,
 *φῶς ἔγγινς ἀπὸ προσώπου σκότους·
 182 της κρανης A || 19—1712 > S*+ || 191 ουρανω Sst | μου > At
 || 201 μου / η δελ. et 202 μου / ο σφελ.] tr. At | 202 σταλαι At || 21 ελεγχος
 ανδρι] ο ελ. μου At | 212 > Sst | υιος AOT] uiv rel. || 221 ηκασιν] ηκουσιν
 μοι At+)
 172 ποιησας BSsCt+]-σω A rel. (sic etiam corrector posterior codicis S)
 || 31 τα υπαρχ./αλλοτριου] tr. At || 41 εκυψων A | 42 ου] ουν At ||
 52 μου > Bot || 61 δε > At | 62] και ανεβην αυτους τελος(sic) At: cf. 312
 || 71 πεπυρωνται ASst | γαρ] δε At | οργη] + σου At | 72] pr. και At |
 μετ./υπο παντων] tr. At || 81 θαυμα] + δε Ss | τουτω BSst] τουτους rel. |
 82] δικαιω γαρ παρανομος επανεστη At || 92 καθ. δελ και ο καθ. At: cf. 312
 | χερσιν At || 101 εφελ.] κριναται(προ-τε) Sst | δη > At | 102 ευρισκει] e-
 στιν Sst || 111 αι] και At | βρομω] θρονω A || 121 εθηκων AOT] v > rel.

- 13 ἔαν γάρ ὑπομείνω, φόησ μου ὁ οἶκος,
 ἔν δὲ γνόφω ἔστρωται μου ἡ στρωμνή.
 14 θάνατον ἐπεκαλεσάμην πατέρα μου εἶναι,
 μήτέρα δὲ μου καὶ ἀδελφὴν σαπρίαν.
 15 ποῦ οὖν μου ἔτι ἔστιν ἡ ἐλπίς;
 ἢ τὰ ἀγαθὰ μου ὄψομαι;
 16 ἢ μετ' ἐμοῦ εἰς φόην καταβήσονται,
 * ἢ ὀμθυμαδὸν ἐπὶ χύματος καταβησόμεθα; 4
- 18 1 Ὑπολαβῶν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης λέγει
 2 Μέγχι τίνος οὐ πύσση;
 ἐπίσχες, ἵνα καὶ αὐτοὶ λαλήσωμεν.
 3 διὰ τί ὤσπερ τετραπόδα σεσωπήκαμεν ἐναντίον σου;
 4 κέχρηται σοὶ ὄρη.
 τί γάρ; ἔαν σὺ ἀποθάνης, ἀοικητος ἢ ὑπ' οὐρανόν;
 ἢ καταστραφήσεται ὄρη ἐκ θεμελίων;
 5 καὶ φῶς ἀσεβῶν σβεσθήσεται,
 καὶ οὐκ ἀποβήσεται αὐτῶν ἡ φλόξ.
 6 τὸ φῶς αὐτοῦ σκότος ἐν διαίτη,
 ὃ δὲ λυγγὸς ἐπ' αὐτῷ σβεσθήσεται.
 7 θηρεύσασαν ἐλάχιστοι τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ,
 σφάλαι δὲ αὐτοῦ ἡ βουλή.
 8 ἐμβέβληται δὲ ὁ πούς αὐτοῦ ἐν παρτίῳ.
 ἐν δικτύῳ ἐλιχθεῖη.
 9 ἐλθοῖσαν δὲ ἐπ' αὐτὸν παρίδες.
 * καρπιγύσει ἐπ' αὐτὸν θυμῶνας.
 10 * κέρυρται ἐν τῇ γῆ σχοινοῖν αὐτοῦ
 * καὶ ἡ σύλλημις αὐτοῦ ἐπὶ τρίβων. 4
 11 κύκλῳ ἀλέσασαν αὐτὸν ὀδύνα,
 πολλοὶ δὲ περὶ πόδας αὐτοῦ ἐλθοῖσαν ἐν λιμῷ στενῶν.

13¹ ἄδησ μου ο οἶκος| ο οικ. μου αὐ. S**+ || 14¹ ἐπεκαλεσάμην| προσεκ. S
 (S**+ om. μνην) ΔBe || 15¹ ἐστιν/ἡ ἐλπ.] tr. St, ἐστιν > At | 15²] + eri At
 || 16¹ ἀγαθὰ| pr. τον At | καταβήσονται| -οετα A
 181 βαλδὰδ: cf. 211⁴ | σαυχίτης| σ > At: item AV(4) in 42 17e, sed in 81
 25 1 42g etiam A σαυχίτης, cf. 211⁴ || 3 διὰ| ἵνα At | τ] + δε A || 4¹
 κερηται| κερη (sic) At | σοῖ] σε δε ASce(4) | 4² γαρ εαν/σο] tr. S**+ | η υπ-
 ουρ.] pr. ερατ A C(4), + ερατ Be(4) | 4^s ορη] η τη At || 5² αναβησ. At | η υπ-
 του At || 6¹] + αουτο A | 6² λυγν.] + αουτο At = 4B | επ > B**+ ||
 7¹ θηρευσε|σαν At | ελαχ./τα υπ. αυ.] tr. At | 7² σφαλαι δε] και σφαλε(ε)η(ε)φ.
 Thack. p. 286) At: cf. 312 || 8¹ ευβηδ. BS(4) ευβηθησεν rel. | 8²] pr. και A
 OSce | εληθ. At: cf. Thack. p. 288 || 9¹ δε > S | 9¹ φη.] + κυκλοθεν A | 9²] pr. και At | καρπιγυσειαν et θυμωτες At || 10¹ κερπ.] + δε A || 11¹ κυ-
 κλω] κυκλοθεν(αδ) το tractum, cf. 9¹) και At | ολεσε|σαν At: cf. 18 | 11² πολ-
 λων At | ποδας] σ > BS | αουτο > At | εδουσαν εν] ελθοι (sic) At

- 12 πτώμα δὲ αὐτῷ ἠτοίμασται ἐξαισιον.
 13 βουθείσων αὐτοῦ κλιῶνες ποδῶν,
 κατέδεται δὲ τὰ ὕραια αὐτοῦ θάνατος.
 14 ἐκρῆσται δὲ ἐκ διαίτης αὐτοῦ ἴασις,
 σχοίη δὲ αὐτὸν ἀνάγκη αἰτῆ βασίλικῃ.
 15 * κατασκηνώσει ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ ἐν νυκτὶ αὐτοῦ,
 * καταστραφήσονται τὰ εὐπρεπῆ αὐτοῦ θείω.
 16 * ὑποκάτωθεν αἱ ρίζαι αὐτοῦ ἐξηρανήσονται,
 * καὶ ἐπάνωθεν ἐπιπεσεῖται θερσιμὸς αὐτοῦ. 4
 17 τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ ἀπόλοιτο ἐκ γῆς,
 * καὶ ὑπάρχει ὄνομα αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐξωτῆρω. 4
 18 ἀπύσσειεν αὐτὸν ἐκ φωτός εἰς σκότος.
 19 οὐκ ἔσται ἐπίγνωτος ἐν λαῶ αὐτοῦ,
 οὐδὲ σεσωσμένος ἐν τῇ ὑπ' οὐρανὸν ὁ οἶκος αὐτοῦ,
 ἀλλ' ἐν τοῖς αὐτοῦ ζήσονται ἔτεροι.
 20 ἐπ' αὐτῷ ἐστένεζαν ἔσχατοι,
 πρώτους δὲ ἔσχεν θαυμα.
 21 οὗτοί εἰσιν οἶκοι ἀδίκων,
 οὗτος δὲ ὁ τόπος τῶν μὴ εἰδῶτων τὸν κύριον.
 19 1 Ὑπολαβῶν δὲ λωβ λέγει
 2 Ἔως τίνος ἔγκοπον ποιήσατε ψυχὴν μου
 καὶ καθάρειτε με λόγους;
 3 γνῶτε μόνον ὅτι ὁ κύριος ἐποίησέ με οὕτως.
 καταλαλεῖτέ μου, οὐκ αἰσχυνόμενοι με ἐπικαισθέ μοι.
 4 ναὶ δὴ ἐπ' ἀληθείας ἔρω ἐκλανήθην,
 παρ' ἐμοὶ δὲ ἀνδίζεται πλάνας
 4a λαλήσται ῥῆμα, ὃ οὐκ ἔδει,
 τὰ δὲ ῥήματά μου πλανᾶται καὶ οὐκ ἐπὶ καιροῦ.
 5 ἔα δὲ ὄρη ἐπ' ἐμοὶ μεγαλύνεσθε,
 ἐνδάλεσθε δέ μοι ὀνεῖδει.
 6 γνῶτε οὖν ὅτι ὁ κύριός ἐστιν ὁ ταρῶνας,
 ὀχύρωμα δὲ αὐτοῦ ἐπ' ἐμέ ὕψωσεν.

12 πτωμα δε] και πρ. At: cf. 3 12 | αυτω ητοιμ.] tr. St | ητοιμαστο At ||
 13² δε > S | υποκατω υιαα At | αυτου ante τα tr. Δ. m. n. | θαν.] pr. πρῶτος
 codex unus codici A cognatus (in O sub *) || 14² αιτια] pr. και A ||
 15¹ εν νυκτι] και εν σκηνη At | 15² καταστραφησεται At | θ(ε)ω BSAt] pr.
 εν rel. || 17¹ απολε(ε)τρα S**+ || 18] pr. και At | απυσε|σαν A: cf. 11¹ ||
 19¹ λαω] pr. τω At || 21¹ οικου] pr. οi BS | 21² ο > At
 192¹ τινος] ποτε At | ενοησατε St | ψυχην] pr. την A | 2² καθελεται|προ-
 τε) At || 3¹ ο > St | με] μοι A | ουτως > S**+ | 3²] pr. και At | μου] με
 At | επικ.] pr. και A || 4¹ επ αληθ./ερω] tr. At | 4² παρ εμοι δε] και εν
 σκηνη At: cf. 3 12 | αυθουσαται S**+ || 4a¹ ρηματα α B(4) || 6¹ ουν > At
 | ο 1° > SBe | τω.] + με ASce

- 7 ἴδου γελῶ ὀνειδίει καὶ οὐ λαλήσω·
κεκραζέσθωαι, καὶ οὐδαμοῦ κρῖμα.
8 κύκλω περιωκοδόμημαι καὶ οὐ μὴ διαβῶ,
ἐπὶ πρόσωπόν μου σκότος ἔθετο.
9 τὴν δὲ δόξαν ἀπὶ ἔμοῦ ἐξέβουσεν,
ἀφείλεν δὲ στέφανον ἀπὸ κερφαλῆς μου.
10 διέσπασέν με κύκλω, καὶ ὠχόλην·
ἔξεκομεν δὲ ὡσπερ δένδρον τὴν ἐλπίδα μου.
11 δεινῶς δὲ μοι ὄρη ἔχρησσο,
ἠτήσατο δὲ με ὡσπερ ἔχθρόν.
12 ὀμοθυμαδὸν δὲ ᾄθον τὰ πειρατήρια αὐτοῦ ἐπὶ ἔμοι ταῖς
ὁδοῖς μου,
ἐκύκλωσάν με ἐγκάθετοι.
13 ἀπὶ ἔμοῦ δὲ ἀδελφοί μου ἀπέστησαν,
ἔγνωσαν ἀλλοτρίους ἢ ἐμέ·
φίλοι δὲ μου ἀνελεῖμονες γερύνασιν.
14 οὐ προσεποιήσαντό με οἱ ἐγγύτατοί μου,
καὶ οἱ εἰδότες μου τὸ ὄνομα ἐπελάθοντό μου.
15 γείτονες οἰκίας θεράπταιναι τέ μου,
ἀλλοτριῆς ἤμην ἐναντίον αὐτῶν.
16 θεράπταινά μου ἐκάλεσα, καὶ οὐχ ὑπήκουσεν·
σφῆμα δὲ μου ἐδέετο.
17 καὶ ἱκέτευον τὴν γυναικᾶ μου,
προσεκαλούμην δὲ κολακείων υἱοῦς παλλακῶν μου·
18 οἱ δὲ εἰς τὸν αἰῶνά με ἀπεποιήσαντο·
ὄταν ἀναστῶ, κατ' ἔμοῦ λαλοῦσιν.
19 ἐβδελύξαντο δὲ με οἱ εἰδότες με·
οὓς δὴ ἠταπήκειν, ἐπαλέστησάν μοι.
20 ἐν δέσματι μου ἐστάτησαν αἱ σφῆκες μου,
τὰ δὲ ὄστα μου ἐν ὀδοῦσιν ἔχεται.

7¹ γελῶ] λαλῶ AS^t, λεγω unus cod. | ονειδίει AB^c || 8² ἐπι] + δε At |
προσωπόν] -που S; σπρωπος At = *φι*, cf. Field et 24 13 6 19 || 9¹ δε >
At | δοξῶν] + μου A | 9² ἀφείλεν δε] και αφ. At: cf. 3 12 || 10¹ διεσπ] +
δε AS^c || 11¹ δε > At | 11² || S*^t || 12¹ δε > At | ηδ. τα περ. / αυτου
tr. A (At ηθεεν) | εν εμε A(φ) | ταῖς οδ. μου ad 12² trahit B | 12² με > B^t
|| 13¹ δε > BS (S, non B, trahit ar emou ad 12²) | ab. μου απεστ.] απεστ.
ab. At | 13³ φιλῶ] pr. oi At | 14] pr. και At | προσεποι.] προσεβδον St |
14² και > At | (ε)ιδοντες B*AS^t: cf. 19 20 7 || 15¹ οικειοι At | 15² ημην]
εθερο] εθερο[cf. Thack. p. 248] αυτων At || 17² προσεκ. δε] και πρ. At: cf.
3 12 || 18¹ με απεποι.] tr. B*^t, με > S*^t | απε(π)σαντο At || 19¹ δε > B
| (ε)ιδότες] ιδοντες BS: cf. 14 | 19² ους δη] ους δε S; και ους At: cf. 3 12 |
ηγαστων At || 20¹ αι > At | 20² οδουσιν] οδουνας At

- 21 ἐλεήσατέ με, ἐλεήσατέ με, ὦ φίλοι·
Χεῖρ γὰρ κυρίου ἡ ἀγαπήμενη μου ἔστιν.
22 δια τί δὲ με διώκετε ὡσπερ καὶ ὁ κύριος,
ἀπὸ δὲ σαρκῶν μου οὐκ ἐμίσηλασθε;
23 τίς γὰρ ἂν δὴμὴ γραφῆναι τὰ ρήματά μου,
τεθῆναι δὲ αὐτὰ ἐν βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα
24 *ἐν γραφείῳ σιδηρῷ καὶ μοδιβυ⁴
ἢ ἐν πέτρας ἐγγλυφῆναι;
25 οἶδα γὰρ ὅτι δένος ἔστιν ὁ ἐκλίειν με μέλλων ἐπὶ γῆς.
26 ἀναστήσατο τὸ δέγμα μου τὸ ἀνατῶν ταῦτα·
παρὰ γὰρ κυρίου ταῦτά μοι συνετέλεσθη,
27 ἃ ἐρῶ ἑμαυτῷ συνεπίσταμαι,
ἃ ὁ ὀφθαλμὸς μου ἑώρακεν καὶ οὐκ ἄλλος·
πάντα δὲ μοι συνετέλεσται ἐν κόλπῳ.
28 εἶ δὲ καὶ εἶπετε τί ἐροῦμεν ἔναντι αὐτοῦ;
*καὶ ρίζαν λόγου εὐρήσομεν ἐν αὐτῷ·
29 εὐλαβήθητε δὴ καὶ ὑμεῖς ἀπὸ ἐπικαλιύματος·
θυμῶς γὰρ ἐπὶ ἀνόμους ἐπελεύσεται,
καὶ τότε γνώσονται ποῦ ἔστιν αὐτῶν ἡ ὕλη.
20 1 Ὑποδαβῶν δὲ Σωφαρ ὁ Μιναῖος λέγει
2 Οὐχ οὕτως ὑπελάμβανον ἀντρεῖν σε ταῦτα,
καὶ οὐχὶ συνιέτε μάλλον ἢ καὶ ἐγώ.
3 *παιδείαν ἐντροπῆς μου ἀκούσομαι,
*καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεως ἀποκρίνεταιί μοι.
4 *μὴ ταῦτα ἔγνωσ ἀπὸ τοῦ ἐπι⁴
ἀφ' οὗ ἐτέθη δνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς;
5 εὐφροσύνη γὰρ ἀσεβῶν πτώμα ἔξαισιον,
χαρμονὴ δὲ παρανόμων ἀπώλεια,
6 ἐὰν ἀνεβῆ εἰς οὐρανὸν αὐτοῦ τὰ δῶρα.

21¹ ἐλεσα. με I⁹ εριστατε μοι A(φ) (cf. Field), sed post φιλῶι add. ἐλεησατε με
| 21² η αφ. μου / εστιν] tr. At || 23¹ δε > BS | και ο > S*^t || 23¹ ου >
S*^t | 23² βιβλω S || 24¹ σιδηρω St | και] η At | 24² > B*^t || 25 επι
της ad 26 trahit B || 26¹ αναστησαι ad 25 trahit S | init. — μου] αναστη-
σ(ει) δε μου το σωμα AS^ct | ανατλων(uei)-των: cf. Thack. § 22, 1) O compl.]
ανατλων BAs^c, αυτων S* | 26² γαρ > St | ταυτα μοι] tr. At || 27² ο
> S* | oi οφθαλμοι et εωρασσι At | 27³ των S*^t | κολπω] λ > S*^t ||
28¹ εναντι BS*^t] -των rel. || 29¹ δη] δε S*^t At | επικαλ.] κριματος At: idem
pr. uñd. Sc^t | 29² ανομοις At | 29³ που — fin.] οτι ουδαμου αυτων η ισχυς
εστιν At | εστιν / αυ. η υλη] tr. St
20²¹ ανεβειν] pr. σε ειμαι και At | 2² συνενεαι AS^c | και uñt. > A ||
3+4¹ in SyLa sub * (Sy excipit 3² αποκρν. μου), sed adsunt etiam in Sa:
cf. 30 22 || 3¹ μου] σου AS^ct | 3² συνεαι] + σου At | αποκρησεται B*^t
|| 4¹ απο του εν] > St || 5¹ γαρ] δε BSt | 5² παραν.] ασεβων At ||
6¹ αυτου / τα δωρα] tr. At

- ἡ δὲ θυσία αὐτοῦ νεφῶν ἀμνηται.
 7 ὅταν γὰρ δοκῆ ἥδη κατεστηρίχθαι,
 τότε εἰς τέλος ἀπολείται·
 οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν ἐρούσιν· τοῦ ἔστιν;
 8 ὥστερ ἐνύπνιον ἐκπεσθὲν οὐ μὴ εὐρέθῃ,
 ἔπιτη δὲ ὥστερ φάσμα νυκτερινόν,
 9 *ὀφθαλμὸς παρέβλεψεν καὶ οὐ προσθήσει,
 *καὶ οὐκέτι προσνοήσει αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ. ✓
 10 τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ δάξασαν ἤτρονες,
 αἱ δὲ χεῖρες αὐτοῦ πυρσεύσασαν ὀδύνας.
 11 *δοτὰ αὐτοῦ ἐνεπλήθησαν νεότητος αὐτοῦ,
 *καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χύματος κοιμήθησεται.
 12 *ἐὰν γλυκανθῆ ἐν στόματι αὐτοῦ κακία,
 *κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ·
 13 *οὐ φείσεται αὐτῆς καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτὴν
 *καὶ συνέξει αὐτὴν ἐν μέσῳ τοῦ λόφυτος αὐτοῦ. ✓
 14 καὶ οὐ μὴ θνηθῆ βοηθῆσαι ἑαυτῷ·
 *χολὴ δοπίδος ἐν ραστρί αὐτοῦ. ✓
 15 πλοῦτος ἀδικῶς συνατόμενος ἔξιμεσθήσεται,
 ἔξ οικίας αὐτοῦ ἔξεκώσει αὐτὸν ἄρτελος,
 16 θυρὸν δὲ δρακόντων θηλάσειεν,
 ἀνέλοι δὲ αὐτὸν γλῶσσα ὄφως.
 17 μὴ ἴδοι ἀμελεῖν νομάδων
 μὴδὲ νομάς μέλιτος καὶ βουτύρου.
 18 εἰς κενὰ καὶ μάταια ἐκοπίασεν πλοῦτον, ἔξ οὗ οὐ γέσεται,
 ὥστερ στρίφνος ἀμάσητος ἀκατάματος,
 19 πολλῶν γὰρ δδυνάτων οἴκους ἔθλασεν,
 διάταν δὲ ἤπρασεν καὶ οὐκ ἔστησεν.
 20 οὐκ ἔστιν αὐτοῦ σωτηρία τοῖς ὑπάρχουσιν,

7¹ γὰρ > A | κατεστηρ. BS† | κατ > rel. | 7² ἰδόντες S†† | ἰδότες A†, εἰδο-
 τες Bohl.: cf. 19 14 || 8² φασμῶ | θαυμα S*† | φαντάσμα A† = phantasma
 La.: cf. 33 15 || 9¹ προσθεσται S*† | γ² ουκετι | ου A†, sed post αὐτου add.
 A† ουκετι || 10¹ ολεσ[ ] θλασ[ ]ειαν A† | 10² πυρα[ ] ψηλαφηουσιν A† | οδυνας
 B*SS*† || 11¹ ενεπληθησα[ ]θησ > S*†, σων > A† || 12¹ εαν γλυκ[ ] εγλυκ.
 A† || 13¹ ου > Lat† | 13² συνεξει compl. | συνεξει BSA || 14² fin. | + και
 πονος A || 15¹ fin. | + εκ κολιας αυτου A†: = 41 15 22 22, sed 15² εξ οικιας
 (+ δε A†) αυτου rethet A | 15² αρτελος | + θαυραου A† || 16¹ θυμος A† |
 θηλασει A† | 16² ανελοι δε[ ] και αν. A†: cf. 3 12 || 18¹ πλουτου | pr. σγων δε A |
 18² στυγνον αμασητον ακαταματητον A†: lectioes στυγνος et στυγνον
 notantur in Symg, ambae litesis graecis || 19¹ αδυνάτων | δυν. BS*† | 19²
 δε[ ] + αυτων ASe || 20¹ ινιτ[ ] pr. δια τουτο ASc†: ex 21², ubi A† haec
 om. (cf. inf.) εστιν A† | αυτου(A†-w) αυτ[ ] tr. St | τοις υπαρχ[ ] εν τ.
 ur. αυτου A†

- *ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σωθήσεται.
 21 *οὐκ ἔστιν ὑπόκειμα τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ ✓
 διὰ τοῦτο οὐκ ἀνήσει αὐτοῦ τὰ ἄραθά.
 22 ὅταν δὲ δοκῆ ἥδη πεπληρωσθαι, θλιβήσεται,
 πᾶσα δὲ ἀνάγκη ἐπ' αὐτὸν ἐπελεύσεται.
 23 *εἴ πως πληρωσάι γαστέρα αὐτοῦ, ✓
 ἐπαποστελῆαι ἐπ' αὐτὸν θυμὸν ὀργῆς,
 νίμαι ἐπ' αὐτὸν ὀδύνας·
 24 καὶ οὐ μὴ σωθῆ ἐκ χειρὸς σιδήρου,
 τρώσται αὐτὸν τόξον χάλκειον·
 25 διεξέλθαι δὲ διὰ σώματος αὐτοῦ βέλος,
 ἀστραπαὶ δὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ περιπατήσασαν·
 *ἐπ' αὐτῷ φόβοι. ✓
 26 πᾶν δὲ σκότος αὐτῷ ὑπομείναι·
 κατέδεται αὐτὸν πῦρ ἀκαυστον,
 κακῶσαι δὲ αὐτοῦ ἐπηλύτος τὸν οἶκον.
 27 ἀνακαλύψαι δὲ αὐτοῦ ὁ οὐρανὸς τὰς ἀνομίας,
 γῆ δὲ ἐπανασταῖν αὐτῷ.
 28 ἐλκύσται τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀπύλεια εἰς τέλος,
 ἡμέρα ὀργῆς ἐπέλθαι αὐτῷ.
 29 αὐτὴ ἡ μερίς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ κυρίου
 καὶ κτήμα ὑπαρχόντων αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐπισκοπότου.
 21 1 Ὑπολαβῶν δε Ιωβ λέγει
 2 Ἀκούσατε ἀκούσατέ μου τῶν λόγων,
 ἵνα μὴ ἦ μοι παρ' ἡμῶν αὐτῆ ἡ παρακλήσις.
 3 ἄρατέ με, ἔγω δὲ λαλήσω,
 εἴτ' οὐ καταγέλαστέ με.
 4 τί γάρ; μὴ ἀνθρώπου μου ἡ ἔλφεῖς;
 ἢ διὰ τί οὐ θυμωθήσομαι;

stichos 20² + 21¹ ex θ' additos A† inserit non ante, sed post 21², cf. 24 5
 36 19 39 1 et 5 23 36 28 a + b | 20² ου > S*† || 21² δια τουτο ουκ[ ] ουδε A†:
 cf. 20¹ iuit. || 22¹ δε > AOT || 23¹ ει πως[ ] + ει BS*† | ει πως πληρ[ ] και
 πληρωσει A† | 23² νιμα[ ] ρε[ ]ιμωαι ASe (+ δε A†) || 24² τρωσαι | δε A†
 | χακανω(ι. e. -ρευ) A†: cf. 41 7 || 25¹ διεξ. δε[ ] και διεξ. A†: cf. 3 12 | 25²
 αστραπαι OT | ανδρα A†, αστρα rel. | διατην SOT | περιπατησασαν[ ] μη-τησαι
 A† || 26¹ παν δε[ ] και παν A†: cf. 3 12 | αυτου A† | παρ υμων / αυτη | tr. A† | η
 ακουστον[ ] ααβετον A Lat†: haec lectio notatur in Symg et in Symg | 26³ κακ.
 δε[ ] και κακ. A†: cf. 3 12 || 27¹ δε > A† | 27² δε > S*† || 28¹ εκλυσαι
 εκλυσαι S | 28² pr. και A† || 29² αυτων -του A
 21 2¹ ακουστ. Ιο[ ] + μου A | 2² η Ιο[ ] ενη A† | παρ υμων / αυτη | tr. A† | η
 nit. > AOT || 3¹ αρατε[ ] βαουσατε A† | 3² ειτα μη μου καταγελασται(προ-
 -τε) A† | καταγελασατε St || 4¹ ανθρω[ ] pr. εε A† | μου / η εκ[ ] tr. A | 4² η[ ]
 και A†

- 5 εἰσβλέψαντες εἰς ἐμέ θεουμάσατε
 χεῖρα θεύτες ἐπὶ σιατόνι.
 6 ἔαν τε γὰρ μνησθῶ, ἔσπουδακα,
 ἔχουσιν δέ μου τὰς σάρκας ὀδύνηαι.
 7 διὰ τί ἀσεβεῖς λῶσιν,
 πεπαιδαιωνται δὲ καὶ ἐν πλουτύτῃ;
 8 ὁ σπόρος αὐτῶν κατὰ ψυχὴν,
 τὰ δὲ τέκνα αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς.
 9 οἱ οἰκοὶ αὐτῶν εὐθηνούσιν, φόβος δὲ οὐδωμοῦ,
 μᾶστιξ δὲ παρὰ κυρίου οὐκ ἔστιν ἐπὶ αὐτοῖς.
 10 ἡ βοῦς αὐτῶν οὐκ ὑμωτόκησεν,
 διεσωθή δὲ αὐτῶν ἐν ραστρῷ ἔχουσα καὶ οὐκ ἔσφαλεν.
 11 μένουσιν δὲ ὡς πρόβατα αἰώνια,
 τὰ δὲ παῖδια αὐτῶν προσπαιζούσιν
 12 ἀναλαβόντες ψαλτήριον καὶ κιθάραν
 καὶ εὐφραίνονται φωνῇ ψαλμοῦ.
 13 συντέλεσαν δὲ ἐν ἀγαθοῖς τὸν βίον αὐτῶν,
 ἐν δὲ ἀναπαύσει ᾧδοι ἐκοιμήθησαν.
 14 λέγει δὲ κυρίῳ Ἀπόστα ἄρ' ἐμοῦ,
 ὁδός σου εἰδέναί οὐ βούλομαι.
 15 *τί ἱκανός, ὅτι δουλεύομεν αὐτῷ;
 *καὶ τίς ὑφέλεια, ὅτι ἀπαντήσομεν αὐτῷ; ♯
 16 ἐν χερσὶν γὰρ ἦν αὐτῶν τὰ ἀγαθά,
 ἔφρα δὲ ἀσεβῶν οὐκ ἐφορά.
 17 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἀσεβῶν λυγρὸς σβεσθήσεται,
 ἐπελεύσεται δὲ αὐτοῖς ἡ καταστροφή,
 ὑδῖνες δὲ αὐτοῖς ἔξουσιν ἀπὸ ὄρης.
 18 ἔσουσιν δὲ ὡστερ ἄχυρα πρὸ ἀνέμου
 ἢ ὡστερ κονιορτός, ὃν ὑφέλατο λαῖλαψ.
 19 ἐκλίπτοι υἱούς τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν.
 *ἀνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ γνώσεται. ♯
 20 ἴδουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τὴν ἑαυτοῦ σφαιρῆν,
 ἀπὸ δὲ κυρίου μὴ διασωθῆναι.
- 5¹ εἰσβλεψαντες εις εμε θεουμασατε
 χηρα θευτες επι σιατονι.
 S** | 5² αναρ.] σπορα Ατ: cf. 4¹ || 7¹ τι] + δε Ατ | 7² εν > Ατ || 8² δε >
 S** | 8¹] + αυτων Ατ || 9² επ > B*(Ct | αυτους S || 10² εν] pr. η Ατ
 | εχουσα > S** || 11¹ ως] ωστερ Αμν. | 11² προσπαιζουσι] προσπει(προ
 αυ)ζει αυτους Ατ || 12¹ αναλαβοντα Ατ | 12² ευφρανθοντα S** ||
 13¹ δε > Α || 14¹ δε] + ο ασεβης Ατ | κυριω] pr. τω SA* | 14² οδου] pr.
 τας Ατ | οδ. σου / ειδ.] tr. St || 15² απαντησωμεν Α || 16¹ ην αυτων] tr.
 Ατ | 16² ουκ εσπου] ου καθαρα Ατ: cf. 3¹² | αυτους λυγρος] tr. St | σβεσθ.] pr.
 ου S** | 17³ υδινες δε] και υδ. Ατ: cf. 3¹² | αυτους λυγρος] tr. BS
 || 18¹ πρου] υπο B*S*, απο B*† | 18² η > S**† || 19¹ υιους Ατ || 20¹ ιδου-
 σαν] ιδουεν δε Α(†) | 20² απο δε] και υπο Ατ: cf. 3¹²

- 21 *ὅτι τί θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτόν;
 *καὶ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν. ♯
 22 πότερον οὐχὶ ὁ κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην;
 αὐτός δὲ φόνους διακρινεῖ.
 23 *ὅστος ἀποθανείηται ἐν κράτει ἀπλοσύνης αὐτοῦ,
 *ὄλιος δὲ εὐπασθῶν καὶ εὐθηνῶν. ♯
 24 τὰ δὲ ἔγκρατα αὐτοῦ πλήρη στέατος,
 μυελός δὲ αὐτοῦ διαχέεται.
 25 ὁ δὲ τελευταῖ ὑπὸ πικρίας ψυχῆς
 οὐ φαρῶν οὐδὲν ἀραθόν.
 26 ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐπὶ γῆς κοιμῶνται,
 σαρπία δὲ αὐτοῖς ἐκάλυμεν.
 27 ὡστε οἶδα ὑμᾶς ὅτι τόλμη ἐτικισθέ μοι.
 28 *ὅτι εἴπειρ Που ἐστιν οἶκος ἀρχοντος;
 *καὶ που ἐστιν ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν ἀσεβῶν;
 29 *ἐρωτήσατε παραιορευμένους ὁδόν,
 *καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσατε.
 30 *ὅτι εἰς ἡμέραν ἀνωλείας κουφίζεσθαι ὁ πονηρός,
 *εἰς ἡμέραν ὄρης αὐτοῦ ἀπαχθήσονται.
 31 *τίς ἀπαγγελεῖ ἐπὶ προσώπου αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ;
 *καὶ αὐτός ἐποίησεν, τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ;
 32 *καὶ αὐτός εἰς τάφους ἀπηχέθη
 *καὶ ἐπὶ σορῶ ἠτρύπησεν.
 33 *ἐτλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου,
 *καὶ ὄπισσω αὐτοῦ πᾶς ἀνθρωπος ἀπελεύσεται,
 *καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναρίθμητοι. ♯
 34 πῶς δὲ παρακαλεῖτέ με κενά;
 τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἄφ' ὑμῶν οὐδέν.
 22 1 Ὑπολάβων δὲ Εὐαφας ὁ Θαιμανίτης λέγει
 2 Πότερον οὐχὶ ὁ κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην;
 3 τί γὰρ μέλει τῷ κυρίῳ, ἔαν σὺ ἦσθα τοῖς ἔργοις ἀμεμπτος;
 *ἢ ὑφέλεια ὅτι ἀπλώσῃς τὴν ὁδὸν σου. ♯
- 21¹ τι θεα.] το mss. | μετ αυτων ΑΟτ] μ. αυτου rel. || 22¹ ο 10 >
 St | 22² φωνου] σοφου Αμν. || 23¹ απεθανεν St | απλοσυνης BS*
 Οτ] απροσ. rel. || 24¹ πηρης BSA: cf. Thack. p. 177 | 24² μυελος δε] ο δε μυ. Ατ | αυτων Smm. || 25¹ δε] + ye Ατ | υπο πικρια S** | 25² ουδ-
 εν(>S**†) αραθων] tr. Ατ || 26¹ δε] + οι υιοι αυτου Ατ: eadem add. S†
 post 26¹ | κοιμηθοντα Ατ | 26²] + επι γης Ατ || 28¹ οτι] ωστε BSA†: cf.
 27 | αρχαιος Ατ | 28² η > Ατ || 30²] pr. και Ατ | αρχηθησεται ASc(mid.) ||
 31¹ απαντηλαι St | προσωπον ASe | 31² αυτος] pr. α ΒΑ || 32² και] + αυ-
 τος BSA** | σοφου] σοφου S, απουνη B† || 33³ αναριθμ.] αν > Ατ || 34² εμε
 καταπ. απ υμων] απ υμων καταπαυσαι με Ατ | 34¹] + εστιν Ατ
 22¹ ελπιος: cf. 2¹¹ || 3¹ ησθα] ης Ατ: cf. 38⁴ | τοις εγρ. / αμεμπτ.] tr.
 Ατ | 3² υφελ.] + αυτω Ατ | απλωνη] λ > BSA**

- 4 ἢ λόγον σου ποιούμενος ἐλέγξει σε
καὶ συνειδηθεῖσθε σοὶ εἰς κρίσιν·
5 πότερον οὐχ ἡ κακία σου ἔστιν πολλή,
ἀναριθμητοὶ δέ σοὺ εἰσιν αἱ ἀμαρτίαι·
6 ἢ νεχύραδες δέ τοὺς ἀδελφούς σου διὰ κενῆς,
ἀμφίστιν δέ τυμνῶν ἀφείλου·
7 οὐδὲ ὕδωρ διηυδῶντας ἐπότισας,
ἀλλὰ πεινῶντων ἐστέρησας ψυμῶν·
8 ἔθαύμασας δέ τινων πρόσωπον,
ἠκίστας δέ τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς·
9 χήρας δέ ἑξαπέστειλας κενάς,
ὄρφανούς δέ ἐκάκωσας·
10 τοιγαροῦν ἐκύκλωσάν σε πατρίδες,
καὶ ἔσπουδασέν σε πόλεμος ἑξαιτίος·
11 τὸ φῶς σοὶ σκότος ἀπέβη,
κοιμηθέντα δέ ὕδωρ σε ἐκάλυψεν.
12 μὴ οὐχὶ ὁ τὰ ὑψηλά ναίων ἐφορᾷ,
τοὺς δέ ὕβρει φερόμενους ἐταπεινώσεν·
13 ἄκαι εἴπας· Τί ἔγνω ὁ ἰσχυρός·
ἄῃ κατὰ τοῦ γνώφου κρινεῖ·
14 ἄνεψφῃ ἀποκρυφῇ αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὄραθήσεται
ἄκαι γῦρον οὐρανοῦ διαπορεύεται.
15 ἄμὴ τρίβον αἰώνιον φυλάξεις,
ἄῃν ἐπάτησαν ἄνδρες δίκου,
16 ἄοἰ συνελήμφθησαν ἄωπο·
ἄποταμὸς ἐπιρέων οἱ θεμέλιοι αὐτῶν·
17 οἱ λέγοντες Κύριος τί ποιήσει ἡμῖν·
ἡ τί ἐπάξεται ἡμῖν ὁ παντοκράτωρ·
18 ὅς δέ ἐνέπησεν τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν,
βουλή δέ ἀσεβῶν πόρω ἄπ' αὐτοῦ.
19 ἰδόντες δίκαιοι ἐρέλασαν,
ἀμειπτος δέ ἐμυκτήρισεν.
20 ἄκαι μὴ ἠφανίσθη ἡ ὑπόστασις αὐτῶν,
ἄκαι τὸ κατάλειμμα αὐτῶν καταφύεται πύρ·
21 γενοὺ δὴ σκληρός, ἐὰν ὑπομείνῃς·
- 5² εἰσιν > At || 61 δέ] > S, γαρ Δ || 81 προσωπον BS**+ (cf. 32.22
34.19²) -πα rel. | 82 κωστας] εκολυμσας At | τους BS**+ | πτωχους rel. | της
> Δ || 9² ορφ. δέ] και ορφ. At: cf. 31.2 || 11 σκοτος] pr. εις SA+ | 11²
> Δ || 12 ορφ. δέ] και ορφ. At: cf. 31.2 || 11 σκοτος] pr. εις SA+ | 11²
|| 14¹ νεφη] νεφειη BA | αποκρυφης B+ | 14² διαπορευεται] σ > B ||
15² επατησαν] επαεστησαν At+ | δικου Of] δικαιοι rel. || 17¹ κυριος — ημων] ||
τι ποιησει ημων ο κυρ. At+ | 17² επαξει At+ || 181 ος δέ] ορε γε At+ || 19²
fin. BS**+ | + αὐτους rel. (in O sub *) || 201 η > At+ || 211 δη] δε SA

- εἶτ' ὁ καρπός σου ἔσται ἐν ἀγαθοῖς.
22 ἔκλαβε δέ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐξηγόρευσιν
καὶ ἀνάλαβε τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ σου.
23 ἐὰν δέ ἐπιτραφῆς καὶ ταπεινώσῃς σεαυτὸν ἔναντι κυρίου,
πόρω ἐποίησας ἀπὸ διαίτης σου τὸ δίκου.
24 ἄθήση ἐπὶ χύματι ἐν πέτρᾳ·
ἄκαι ὡς πέτρᾳ χεϊμάρρους ὤφειρ·
25 ἔσται οὖν σου ὁ παντοκράτωρ βοηθός ἀπὸ ἐχθρῶν,
καθαρὸν δέ ἀποδώσει σε ὡστερ ἀργύριον πεπυρωμένον.
26 εἴτα παρησιασθήση ἔναντι κυρίου
ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἰλαρώς·
27 εὐξαμένου δέ σου πρὸς αὐτὸν εἰσακουσθεῖται σου,
δύσει δέ σοὶ ἀποδοῦναι τὰς εὐχάς·
28 ἀποκαταστήσει δέ σοὶ διαίταν δικαιοσύνης,
ἐπὶ δέ ὁδοῖς σου ἔσται φέγγος.
29 ἄκαι εἴπασεν αὐτόν, καὶ ἐρείς ὕπερηφανεύσαστο,
ἄκαι κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει·
30 ἄκαι διασώθητι ἐν καρθαῖς χερσίν σου·
23 1 Ὑπολαβῶν δέ λωβ λέγει
2 Καὶ δὴ οἶδα ὅτι ἐκ χειρὸς μου ἡ ἐλεγεῖς ἔστιν,
καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαρεῖα γέγονεν ἐπ' ἐμῷ στεναγμῷ.
3 τίς δ' ἄρα γνοίη ὅτι εὐροίμη αὐτόν
καὶ ἔλθουμι εἰς τέλος·
4 εἵπομι δέ ἐμαυτοῦ κρίμα,
τὸ δέ στόμα μου ἐμπλήσασμι ἐλέγχων·
5 γνώμην δέ ῥήματα, ἄ μοι ἐρεῖ,
αἰσθημένην δέ τίνα μοι ἀπαγγελεῖ.
6 καὶ εἰ ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελεύσεται μοι,
- 21² ειρ] η At || 22¹ εκλαβε] εκβαλε B | εηνη] pr. συν At || 23² pr. και
A | το > BS**+ | δικου] κακον S**+ (A* dub.) || 24¹ θεσας Δ | χυματος
At+ | 24² ως πετρα] ως S**+, ωστερ ASc+ | χειμαρρους σωφειρ S, χειμαρρου
σωφειρ Sixt.: cf. 28.16 || 25¹ συν] δε At | σου] σοι SA || 26¹ εντραφην-
ση At+ | εναντιον B+ || 27² σοι αποδ. τας ευχας] + σου Se, τας ευχας σου
αποδ. At+ || 28² οδους S**+ | σου] σοι At+ || 29¹ επαεινωσεν αυτον] (uel e-
αυ.) pl.] -νωσας σεαυτον BSAt+ | υπερηφανυσαστο] -σαστην ASS(uld.), pr. ei At+
|| 30¹ πυα] + δε A | 30² διασωθηση ASc+
23²¹ χειρων At | 22 και > At+ | pro er εμω (+v S**+) στεναγμω (+v S**+)
praebet At er εμοι et audit stichum στεναγμω δε er εμαυτον || 31 δ απα] δ > S, γαρ αν At+ | 32 και] + ορι At+ || 41 ειρ.] ιδουμι S**+ | εμαυτου] er
αυτου ASc | 4² εμπλησασμι Gra.] -οαι BS**+, -οαι με At, -ου rel. | ελεγχου
At+ || 5¹ ρηματα] ιαματα BS* mu. | 5² ατινα S**+ | απαγγελλει SA+ || 61 ei
> BS | ev > At+

- εἶτα ἐν ἀπειλῇ μοι οὐ χρήσεται .
 7 ἀλήθεια γάρ και ἔλεγχος παρ' αὐτοῦ,
 ἔσται μοι δὲ εἰς τέλος τὸ κρίμα μου.
 8 εἰς γὰρ πρῶτα πορεύσομαι και οὐκέτι ἐμὶ .
 τὰ δὲ ἐπ' ἔσχατοις τί οἶδα ;
 9 *ἄριστοσφά ποιήσαντος αὐτοῦ και οὐ κατέσχοον .
 *περιβαλεῖ δεξιάν, και οὐκ ὄψομαι .
 10 οἶδεν γὰρ ἦδη ὁδόν μου,
 διέκρινεν δὲ με ὡσπερ τὸ χρυσοῖον .
 11 ἐξέλυσσά μοι ἐν ἐντάλασσι αὐτοῦ .
 ὁδοὺς γὰρ αὐτοῦ ἐφύλαξα και οὐ μὴ ἐκκλίνω .
 12 ἀπὸ ἐντάλαστων αὐτοῦ και οὐ μὴ παρέλθω,
 ἐν δὲ κόλπῳ μου ἔκρυμα βήματα αὐτοῦ .
 13 εἰ δὲ και αὐτὸς ἔκρινεν οὕτως, τίς ἔστιν ὁ ἀντιπῶν αὐτῷ ;
 14 γὰρ αὐτὸς ἠθέλησεν, και ἐποίησεν .
 15 διὰ τοῦτο ἐπ' αὐτῷ ἔσπουδάσα .
 νοθευομένησθε δὲ ἐφρόντισα αὐτοῦ .
 15a *ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατασπουδάσθη .
 *κατανοήσω και προσηύσομαι ἐξ αὐτοῦ .
 16 κύριος δὲ ἐμαδάκυνεν τὴν καρδίαν μου,
 ὁ δὲ παντοκράτωρ ἔσπουδάσέν με .
 17 οὐ γὰρ ἦδεν ὅτι ἐπελεύσεται μοι σκότος,
 πρὸ προσώπου δὲ μου ἐκάλυψεν γνώφους .
 24 1 διὰ τὸ δὲ κύριον ἔλαθον ὡραί,
 2 ἀσεβεῖς δὲ ὄριον ὑπερέβησαν
 τοῖμινον σὺν ποιμένι ἀγρῶντων ;
 3 ὑπολύτινον ὄφρασαν ἀπήγαγον
 και βούν χίρας ἠνεχύρσασαν .
 4 ἐξέκριναν ἀδυνάτους ἐξ ὁδοῦ δικαίας,
 *ὀμοθυμαδὸν ἐκρύβησαν πρῶτοις τῆς .

62 εἶτα] και ει At, ει τε compl. | μοι/ου χρῆσι] tr. At || 71 αὐτω At ||
 81 εἰς γὰρ πρῶτα πορεύσομαι και] εἰς γὰρ πορεύσω εἰς τα πρῶτα At ||
 101] + αὐτος A | 102 διεκρ. δέ] και διεκρ. At: cf. 3 12 | το > A || 121 εν-
 τάλμ.] ενταλτων At | και > At | παρελθῶ] + ινα μη παρελθω At || 131 αν-
 επινω] ανειπιπτων Set, αντρων At | 132 ο: sic Sy La et qui codicem B
 accentibus instructis, sed ὁ Sa et Complut. Ald. Gra. || #1 14 > 6 || 151
 εσπουδασεν At || 15a est altera interpretatio uersus 15 | 15a1 κατασπου-
 dasθω] θ > S** || 161 δέ] μου At | 162 εσπουδασεν At | μέ] σε S**, εν-
 que At || 171 σκotos... 172 γνωφός] tr. At | 17a προ — εκάλ.] προσωπων δε
 μου κλυπει At
 24 1 κυριε At | ωραι (2) asebeis δε οριων] υπρας asebeis ανδρες (2) οριον δε
 At || 21] pr. και At | ηρασαν At || 31 υπολυρι.] + δε AS^cpl. || 41 εε-
 κλιναν(At-ων)] + δε A | δικαων S** | 42 ομοθ.] + δε BApl.

- 5 ἀπέβησαν δὲ ὡσπερ ὄνοι ἐν ἀγρῷ
 ὑπὲρ ἐμοῦ ἐξελθόντες τὴν ἑαυτῶν προξίν .
 *ἠδύνη αὐτῷ ἄστος εἰς νευτέρους .
 6 ἀγρὸν πρὸ ὕψους οὐκ αὐτῶν ὄντα ἐθέρισαν .
 ἀδυνατοὶ δὲ ἀμπελώνας ἀσεβῶν ἀμῖσθι και ἄσπι ἠργάσαντο .
 7 γυνουὺς πολλοὺς ἐκοίμισαν ἄνευ ἡματιῶν,
 ἀμψιασιν δὲ μυχιῆς αὐτῶν ἀφείλαντο .
 8 *ἀπὸ μεκράδων ὄρεων ὑγραινόνται,
 παρὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς σκέπην πέτρων περιβέλλοντο .
 9 ἠρτασαν ὄφρασαν ἀπὸ μαστοῦ,
 ἐκπεπτωκότα δὲ ἐταπεινώσαν .
 10 γυνουὺς δὲ ἐκοίμισαν ἀδικως,
 πεινώτων δὲ τὸν ψυμὸν ἀφείλαντο .
 11 ἐν στενοῖς ἀδικως ἐνήδρευσαν,
 ὁδὸν δὲ δικαίαν οὐκ ἦδισαν .
 12 οἱ ἐκ πόντεως και οἰκων ἰδίων ἐξεβέλλοντο,
 ψυχή δὲ νηπίων ἐστένεζεν μέτρα,
 αὐτὸς δὲ διὰ τὸ τούτων ἐπισκοπήν οὐ πεποιήται ;
 13 ἐπὶ τῆς ὄντων αὐτῶν και οὐκ ἐπέγνωσαν,
 ὁδὸν δὲ δικαιοσύνης οὐκ ἦδισαν
 οὐδὲ ἀπραποὺς αὐτῆς ἐπορεύθησαν .
 14 γνώους δὲ αὐτῶν τὰ ἔργα παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς σκότος,
 *και νυκτός ἔσται ὡς κλέπτης .
 15 *και ὀφθαλμοὺς μοιχοῦ ἐφύλαξεν σκότος
 *λέγων Οὐ προσνοήσει με ὀφθαλμός,
 *και ἀποκρυβὴν προσώπου ἔθετο .
 16 *διώρυξεν ἐν σκότει οἰκίας .
 *ἡμέρας ἐσφράγισαν ἑαυτοῦς,
 *οὐκ ἐπέγνωσαν φῶς .

51 απεβ. δέ] απεβ. S** ; και απεβ. AS^ct : cf. 3 12 | 5^a την ... προξίν] την .. τα-
 εν Β, τη .. πρῶτα AS^ct (sed Set deleuit per errorem ultimam litteram uerbi
 eautum pro ultima littera uerbi προξίν) | stichum 5^a ex θ' additum At in-
 serit non ante, sed post 6¹, cf. 20 20 | ἠδύνη] ἠδύνη δὲ At | ἀστος/εις
 νευτ.] tr. St || 6^a δε > BS*Ot | αιμελωνας aseβων] tr. At, ε et aseβων
 om. S** | αμῖσθι... ασπι] tr. A | ηρασαντο B*S] εντ. AB^cpl.: cf. 34 32 et
 Thack. p. 201 | 71 γυνουὺς] + δε Amu. || 8^a] pr. και At | αυτους] pr. e
 BA | πετρων > S** | 91 ηρα.] + δε At | οφρασους At | 9^a εκπεπτ. δέ] και
 εκπεπτ. At: cf. 3 12 || 10¹ δε > At | 10^a τον > At || 11¹ στενοῖς] σκο-
 τε(ι)νοῖς AS^c | ab. ενηδ.] tr. At | 11^a δε > S* | δικαων (cf. 4 28 4)] δικαων
 B*A || 12¹ οι > AS^cOf | πολεων S** | οικων] εε οικων Av] | εεβελλοντο]
 -βαλ(λ)ον αυτους AS^ct | 12^a μετα] μεταλως At || 13¹ επι της/οντων αυτων]
 tr. et εν pr. At | 13^a απ. αυ.] εντ.] tr. At | αυτης] -των BS* || 15^a οφθ.]
 pr. o At || 16^a ημ.] + δε At

- 17 *ὅτι ὁμοθυμάδον τὸ πρῶν αὐτοῖς σκιά θανάτου,
 *ὅτι ἐπιγνώσεται ταραχὰς σκιάς θανάτου.
 18 *ἐλαφρὸς ἔστιν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος. <4
 καταραθεῖν ἢ μερῖς αὐτῶν ἐπὶ γῆς.
 19 ἀναφανεῖν δὲ τὰ φῦτὰ αὐτῶν ἐπὶ γῆς ἔρηρὰ.
 ἀγκάλια γάρ ὄφρα νῶν ἤρπασαν.
 20 εἴτ' ἀνεμνήσθη αὐτοῦ ἡ ἀμαρτία,
 ὡστερ δὲ ὁμίχλη ὁρόσου ἀφανῆς ἐγένετο.
 ἀποδοθεῖν δὲ αὐτῷ ἃ ἔπραξεν,
 συντριβεῖν δὲ πᾶς ἀδικος ἴσα ἔζη ἄνιάρτω.
 21 στρίψαν γάρ οὐκ εὖ ἐποίησεν
 καὶ γύναιον οὐκ ἠλέησεν,
 22 θυμῷ δὲ κατέστρεψεν ἀδυνάτους.
 23 μαλακισθεῖς μὴ ἐλπίζτω ὑγιασθήναι, ἀλλὰ πεσεῖται νόσῳ.
 24 πολλοὺς γάρ ἐκάκωσεν τὸ ὕψωμα αὐτοῦ.
 ἐμαρᾶνθῃ δὲ ὡστερ μολόχη ἐν καύματι
 ἢ ὡστερ στάχυς ἀπὸ καλᾶμυς αὐτόματος ἀποπερσύν.
 25 εἰ δὲ μή, τίς ἔστιν ὁ φάμενος ψευδῆ με λέγειν
 *καὶ θήσει εἰς οὐδὲν τὰ ῥήματά μου; <4
 25 1 Ὑπολαβῶν δὲ Βαλδᾶ ὁ Σαυχίτης λέγει
 2 Τὶ γάρ προοίμιον ἢ φόβος παρ' αὐτοῦ,
 ὁ ποίων τὴν σύμπτασαν ἐν ὑψίστῳ;
 3 μὴ γάρ τις ὑπολάβῃ ὅτι ἔστιν παρέκκυσις πειρασταῖς;
 ἐπὶ τίνος δὲ οὐκ ἐπελεύσεται ἐνεδρα παρ' αὐτοῦ;
 4 πῶς γὰρ ἔσται δίκαιος βροτὸς ἔναντι κυρίου;
 ἢ τίς ἂν ἀποκαθαρίσται ἑαυτὸν γεννητὸς γυναικὸς;
 5 εἰ σαλήνη συντάσσει, καὶ οὐκ ἐπιφαύσκει.
 ἄστρα δὲ οὐ καθαρὰ ἔναντιον αὐτοῦ.

17¹ τὸ πρῶν / αὐτοῖς [ὄμ] tr. BSA | σκία θαν.] διεσκεδάσεν Ἀτ | 17² ταρα-
 χος BS*⁺Ct | σκία S*⁺At || 18¹ πρόσωπου Ἀτ || 19² ὄφρα Ἀτ || 20¹
 εἰτα ἐμνήσθη Ἀτ | αὐτῶν Ἀ | 20² ὡστερ δὲ] καὶ ὡστερ Ἀτ: cf. 3 12 | 20³ δὲ
 > SA | ε] pr. καθ AS*⁺ || 21¹ γαρ] δὲ Bt | εὐ εἰσησέν] ἐποικτειραν Ἀτ |
 21² καί.. οὐκ] οὐδὲ.. Ἀτ | ἀρπυναν BS*⁺At | ἠλέασαν (sic) Ἀτ || 22¹ κατα-
 στρεψαν Ἀτ | 22² κατα] ὡστερ Ἀ(φ) || 23 μαλακ.] + δὲ Ἀ | ὑψίωμα Ἀτ ||
 24² δὲ > S*⁺Ct | μολόχη] γλῶσσῃ Ἀτ | 24³ ἀπο καλ. / αὐτ. ἀποστ.] tr. Ἀτ || 25¹
 ψευδῆ με] tr. Ἀ | 25² θησέεις S*⁺
 25²¹ γαρ] + εστιν Ἀτ | η] ο Ἀτ | παρ] pr. ο B*⁺ | αὐτω Ἀτ | 2² fin.] +
 εστιν Ἀτ || 3² δὲ] + αὐτων Ἀτ || 4¹ δικ. βροτὸς] tr. Ἀτ | 4² εὐστον] ε >
 BS*⁺ | post 4² add. Ἀ(φ) siclum singularem οὐδ ἀνθρώπος οὐ καθαρὸς: cf.
 5² || 5] pr. ο λετων τω ἤλω μὴ ἀνατρελλεν καὶ οὐκ ἀνατρελλεῖ Ἀ(φ): ex 97
 Ἀ | εὐ δελ.] η δελ. Bt, σαλήνην δὲ Ἀ(φ) | ἐπιφαύσκει] κ > Ἀτ | 5² οὐ καθαρὰ]
 οὐκ ἀμειρατα Ἀτ: cf. 15 15

- 6 ἕα δὲ, ἄνθρωπος σαπρία
 καὶ υἱὸς ἀνθρώπου σκώληξ.
 26 1 Ὑπολαβῶν δὲ Ιωβ λέγει
 2 Τίτι πρόσκεισαι ἢ τίτι μέλαις βοηθεῖν;
 πότερον οὐχ ἢ πολλὴ ἰσχὺς καὶ ἢ βραχίων κραταιὸς ἔστιν;
 3 τίτι συμβεβούλευσαι; οὐχ ἢ πᾶσα σοφία;
 ἢ τίτι ἐπακολουθήσεις; οὐχ ἢ μερίστη δύναμις;
 4 τίτι ἀνιήγεις δῆματα;
 πνοὴ δὲ τίνος ἔστιν ἢ ἐξελεύσασα ἐκ σοῦ;
 5 *μὴ τίγαντες μαυθήσονται
 *ὑποκάρωθεν ὕδατος καὶ τῶν γειτόνων αὐτοῦ;
 6 *ρυμνὸς ὁ ῥῶθς ἐπύπνον αὐτοῦ,
 *καὶ οὐκ ἔστιν περιβόλαιον τῆ ἀρωαίει.
 7 *ἐκτεινῶν βορέαν ἐπ' οὐδέν,
 *κρημάζων τῆν ἐπὶ οὐδενός.
 8 *δεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐτοῦ,
 *καὶ οὐκ ἐρύσσει νέφος ὑποκάτω αὐτοῦ.
 9 *ὁ κρατῶν πρόσωπον θρόνου,
 *ἐκπετάζων ἐπ' αὐτὸν νέφος αὐτοῦ.
 10 *πρόσταγμα ἐτύρωσεν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος
 *μέγχι συντελείας φωτὸς μετὰ σκότους.
 11 *στῦλοι οὐρανοῦ ἐπετάσθησαν
 *καὶ ἐξέστησαν ἀπὸ τῆς ἐπιτημῆσεως αὐτοῦ. <4
 12 ἰσχύι κατέπαυσεν τὴν θάλασσαν,
 ἐπιστήμη δὲ ἔτρωσε τὸ κῆτος.
 13 κλειθρα δὲ οὐρανοῦ δεδικασιν αὐτόν,
 14 *ἰδοὺ ταῦτα μέρη ὁδοῦ αὐτοῦ,
 *καὶ ἐπὶ ἰκμάδα λόγου ἀκουσόμεθα ἐν αὐτῷ. <4
 σθένος δὲ βροντῆς αὐτοῦ τίς οἶδεν ὅποτε ποιήσει;
 27 1 Ἐπὶ δὲ προσθεῖς Ιωβ εἶπεν τῷ προοιμίῳ
 2 Ζῆ κύριος, ὅς οὕτω με κέκρικεν,
 καὶ ὁ παντοκράτωρ ὁ πικρᾶνός μου τὴν ψυχῆν,
 6¹ ἀνθρώπος] -πων S*⁺, pr. πας Ἀτ
 26² ἰσχύς] pr. η Ἀ | w 29] ο Ἀ || 3¹ πασῶ] pr. η Ἀτ | 3² η > BS*⁺ |
 ἐπακολουθεῖς Ἀτ | μετ.] pr. η Ἀτ || 5] μὴ γέροντες ματαυθήσονται S*⁺ |
 5² των > Ἀτ || 6² ἀνωλ.] πτωχία S*⁺ || 7¹ βορέα ΒΑτ | 7² κρηλων Ἀτ:
 cf. Thack. p. 247 || 8² υποκατωθεν Ἀ || 9¹ > S*⁺ | 9² εκπεταζων] σκετων
 Ἀτ || 11¹ επετασθησαν Ἀτ || 12¹ ισχυι] + μεν Ἀτ | 12² ετρωσε παν] e-
 στρωσεν Ἀμμ., εστρωται BS*⁺ || 13¹ δε] τε Ἀτ || 14¹ οδο] λογου S*⁺ |
 14² ποτε S*⁺
 27¹ επεν / τω προοιμιω] tr. Ἀτ || 2¹ κυριος] pr. ο S*⁺, ο θεος Bt: cf. 9 |
 2² πικρῶσας Ἀτ

3 ἢ μὴν ἔτι τῆς πνοῆς μου ἐνούσης,
 πνεῦμα δὲ θεῖον τὸ περίον μοι ἐν βίῳν,
 4 μὴ λαλήσειν τὰ χεῖλη μου ἄνομα,
 οὐδὲ ἡ γυγὴ μου μελετήσει δόικα.
 5 μὴ μοι εἴη δικαίους ὑμᾶς ἀποφῆναι, ἕως ἄν ἀποθάνω·
 οὐ γὰρ ἀπαλάξω μου τὴν ἀκακίαν.
 6 δικαιοσύνη δὲ προσέχων οὐ μὴ προῦμαι·
 οὐ γὰρ σύννοθα ἑμαυτῷ ἄτοπα πράξας.
 7 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ εἴησαν οἱ ἔχθροί μου ὡστερ ἢ καταστροφή
 τῶν ἀσεβῶν,
 καὶ οἱ ἐπ' ἐμέ ἐπανισταυόμενοι ὡστερ ἢ ἀπίωλεια τῶν παρα-
 νόμων.

8 καὶ τίς γάρ ἐστιν ἄπιστος ἀσεβεῖ ὅτι ἐπέχει;
 πεποθῶς ἐπὶ κύριον ἄρα σωθήσεται;
 9 ἢ τὴν δέησιν αὐτοῦ εἰσακούσεται κύριος;
 ἢ ἐπεθύσῃς αὐτῷ ἀνδρείκης
 10 μὴ ἔχει τινα παρησίαν ἔναντι αὐτοῦ;
 ἢ ὡς ἐπικαλεσαμένου αὐτοῦ εἰσακούσεται αὐτοῦ;
 11 ἀλλὰ ὃν ἀναγγεῶν ἡμῖν τί ἐστιν ἐν χειρὶ κυρίου·
 ἅ ἔστιν παρὰ παντοκράτορι, οὐ μεύσομαι.
 12 ἰδοὺ δὴ πάντες οἴδατε ὅτι κενὰ κενοὶς ἐπιβάλλετε.
 13 αὕτη ἢ μερὶς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ κυρίου,
 κτήμα δὲ δυναστῶν ἐλευσεται παρὰ παντοκράτορος ἐπ' αὐτούς·
 14 ἐάν δὲ πολλοὶ γένωνται οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, εἰς σφαγὴν ἔσονται·
 ἐάν δὲ καὶ ἀνδρωθῶσιν, προσαιτήσουσιν·
 15 οἱ δὲ περιόντες αὐτοῦ ἐν θανάτῳ τελευτήσουσιν,
 χήρας δὲ αὐτῶν οὐθεὶς ἐλεήσει.
 16 ἐάν συναρπάγῃ ὡστερ γῆν ἀργύριον,
 ἴσα δὲ πηλῶ ἐτοιμάσῃ χρυσίον,
 17 ταῦτα πάντα δίκαιοι περιποιήσονται,

3¹ ἢ εἰ BA | ενουση] + εν εμοι AOT | 3² το] ερι At | μοι εν πισν] εν
 ρημασιν μου At¹ | ρινη BS*⁺ || 4¹ μη λαλ] ου μη λαλησει At | τα χελην]
 το στομα At | ανομα... 4² δοικα] tr. At || 5² μου / την ακακ.] tr. A pl. ||
 6² ατοπον At || 7² επ εμε επανισταν.] επανισταν. μοι At | ανομων St ||
 8¹ και] να μην At | εστιν] + ερι At | ελπισ ασεβει] tr. St | 8²] pr. μη A |
 περ] + δε St⁺ | απο] pr. εἰ At || 9¹ ετακουσεται] ακουση At | κυριος] pr.
 o At, o θεος BS⁺: cf. 2 | 9² η επεθυ] επεθε. δε A || 10¹ εκειν S | τινα]
 o At, o θεος BS⁺: cf. 2 | 9² η επεθε.] επεθε. δε A || 10¹ εκειν S | τινα]
 ti St⁺, > At | εναντι BS⁺] -των rel. | 10² ωσ] πως ASet | αυτου 10¹ -των
 Semu. || 11¹ αναγγελω St | 11² παντοκρα.] pr. tu A || 12 δη > Bt | παν-
 tes οιδετε (sic etiam O)] παντες υμεις εοπακτε At: = # | 13² κτημα O]]
 δυα τι δε At (incipit stichum): = # | επιβαλλεσει At: = # | 13² κτημα O]]
 ASet | ελευσεται] pr. εἰ At, pr. εν Coempl. || 14¹ δε > At | αυτων B ||
 15¹ > B*⁺ | αυτων At | εν θαν.] kaku θαν. A, εν > Cpl. | 15² χηρας δε] και
 X. At: cf. 3 12 || 16² ετοιμ. χρυσι.] tr. At || 17¹ ταυτα] + δε St

τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ ἀληθινοὶ καθέξουσιν.
 18 ἀτέβη δὲ ὁ οἶκος αὐτοῦ ὡστερ σῆτες καὶ ὡστερ ἀράχην.
 19 πλούσιος κοιμηθεὶς καὶ οὐ προσθήσει,
 * ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ διήνοιξεν καὶ οὐκ ἔστιν. ✠
 20 συνήτησαν αὐτῷ ὡστερ ὕδωρ αἱ δύναι,
 νυκτὶ δὲ ὑφέλιατο αὐτὸν γνόφος·
 21 * ἀναληήμεται αὐτὸν καύσων καὶ ἀπελεύσεται
 * καὶ ἀικμήσει αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.
 22 * καὶ ἐπιρίψει ἐπ' αὐτὸν καὶ οὐ φείσεται·
 * ἐκ χειρὸς αὐτοῦ φυγῆ φεύξεται·
 23 * κροτήσεται ἐπ' αὐτοῦ χεῖρας αὐτοῦ
 * καὶ συριεὶ αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ. ✠
 28 1 ἔστιν γὰρ ἀργυρίῳ τόπος, ὅθεν γίνετα,
 τόπος δὲ χρυσίῳ, ὅθεν δηθεῖται.
 2 σιδηρὸς μὲν γὰρ ἐκ γῆς γίνετα,
 χαλκὸς δὲ ἴσα λίθῳ λατομεῖται.
 3 τᾶν ἕθερο σκότει,
 * καὶ πᾶν πέρφας αὐτός ἐξακριβάζεται·
 * λίθος σκοτία καὶ σκία θανάτου,
 4 * διακοπὴ χειμάδρου ἀπὸ κονίας. ✠
 οἱ δὲ ἐπιλανθανόμενοι ὀδὸν δικαίαν ἠσθένησαν ἐκ βροτῶν.
 5 * γῆ, ἔξ αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄριστος,
 * ὑποκάτω αὐτῆς ἔστράφη ὡσεὶ πύρ.
 6 * τόπος σαπφείρου οἱ λίθοι αὐτῆς,
 * καὶ χῶμα, χρυσίον αὐτῷ.
 7 * τρίβος, οὐκ ἔγνω αὐτῆν πετεινόν,
 * καὶ οὐ παρέβλεψεν αὐτῆν ὀφθαλμὸς γυπτός·
 8 * οὐκ ἐπάτησαν αὐτῆν υἱοὶ ἀλαζόνων,
 * οὐ παρήλαθεν ἐπ' αὐτῆς λέων.
 9 * ἐν ἀκροτόμῳ ἐξέτεινεν χεῖρα αὐτοῦ, ✠
 κατέστρεψεν δὲ ἐκ ὀλιῶν ὄρη·
 10 δῖνας δὲ ποταμῶν ἐρηξεν,

18 οητος At | αφαχνα St | fin.] + o πλους αυτου A; + a συνετηρησε
 mu. (in O sub *) || 19¹ κοιμηθεις και BS*⁺] και > At, -θησεται και rel. |
 ου] + μη St | 19² οφθ.] + δε St || 20¹ συνηνη.] κοιμηθενη συνανησονται
 At | υδωρ] οητες S*⁺: ex 18 | αι > At | 20² γνοφος] λαλαω St: ex 21 18
 || 21¹ αναλημω.] + δε Bt, pr. και St || 22¹ αποπεισει At | εν > BS*⁺ At
 || 23¹ αυτου 10¹ -τους S*⁺, -τον ASemil. | αυτου 20¹ -των BS*⁺
 28 1¹ αργυριου S*⁺ | 1² χρυσου BS*⁺ || 3² παν] καιων At | αυτους At
 | 3³ σκοτιας Bt || 4² οδου δικαιοσυνης At: cf. Ia ulam iustitiae || 5²
 ωσε] ως At || 6¹ ου] pr. και At || 8¹] pr. και BS*⁺ | ου κατεπατησαν St
 | αυτην] -τον Bt || 10¹ δι(ε)ινος BSAt¹] θινος rel.

- πάν δὲ ἔντριμον εἶδέν μου ὁ ὀφθαλμός·
 11 βάθη δὲ ποταμῶν ἀνεκάλυψεν,
 ἔδειξεν δὲ ἕαυτοῦ δύναμιν εἰς φῶς.
 12 ἢ δὲ σοφία πόθεν εὐρέθη;
 13 οὐκ οἶδεν βροτὸς ὀδὸν αὐτῆς,
 οὐδὲ μὴ εὐρέθη ἐν ἀνθρώποις.
 14 * ἄβυσσος εἶπεν Οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοί·
 * καὶ θάλασσα εἶπεν Οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ.
 15 * οὐ δύσται συγκαλεῖσθαι αὐτῆς,
 * καὶ οὐ σταθήσεται ἀργύριον ἀντάλλαγμα αὐτῆς·
 16 * καὶ οὐ συμβασταχθήσεται Χρυσίῳ Ὁφρι,
 * ἐν ὄνυχι τιμῷ καὶ σαπφείρῳ·
 17 * οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ Χρυσίον καὶ ὕαλος
 * καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτῆς σκευὴ Χρυσᾶ·
 18 * μετέωρα καὶ γαβῖς οὐ μνησθήσεται,
 * καὶ ἔλακυσον σοφίαν ὑπὲρ τὰ ἰσώτατα·
 19 * οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ τοπαλίον Αἰθιοπίας,
 * Χρυσίῳ κἀθαυῶ οὐ συμβασταχθήσεται·
 20 ἢ δὲ σοφία πόθεν εὐρέθη;
 ποῖος δὲ τόπος ἔστιν τῆς συνέσεως;
 21 λέληθεν πάντα ἀγθρωπον
 * καὶ ἀπὸ πτερινῶν τοῦ οὐρανοῦ ἐκρύβη·
 22 * ἢ ἀπύλαια καὶ ὁ θάνατος εἶπεν·
 Ἀκηκόαμεν δὲ αὐτῆς τὸ κλέος·
 23 ὁ θεὸς εὐ συνέστησεν αὐτῆς τὴν ὀδὸν,
 αὐτὸς δὲ οἶδεν τὸν τόπον αὐτῆς·
 24 αὐτὸς τὰρ τὴν ὑπ' οὐρανὸν πᾶσαν ἐφορᾷ
 εἰδώς· τὰ ἐν τῇ γῆ πάντα, ἃ ἐποίησεν,
 25 ἀνέμυν σταθμὸν ὕδατός τε μέτρα·
 26 ὅτε ἐποίησεν οὕτως, ἕτερον ἠρίφημυσεν
 * καὶ ὀδὸν ἐν τινάγματι φωνᾶς·

10² εντριμον BS†† τιμων rel. | μου| αυτου AS†† = †† et La^p || 11¹ βαθη bel και β. At: cf. 3 12 || 12² της > A || 13² μη| μην BS* || 14^{1,2} εστιν bis| ενεστιν B† | 14² θαλ.] pr. η B || 15² σταθ| + αυτη B*†† | αυτησ| pr. αυτ S*†† || 16¹ wφ(ε)η| wφ. BSpl.: cf. 22 24 || 17¹] pr. και At || 18² και > S*†† || 20¹ δελ| δη At | 20² ποτος εστιν| tr. At | της > At || 21² εκυ- amplificatio, quem nunc legimus, quadrat ad textum principalem || 23¹ θεος BS*†† κυριος rel. (etiam O): cf. 29 4 | 23² bel rap At: ex 24 || 24² α(> B†) εποίησεν ad 25 trahunt †† || 25¹ pr. εποίησεν de AC†, sed etiam hi habent a εποίησεν praec. | υδατος rel τε > BS*††; και υδατων At || 26¹ οτε εποι- ησεν ad 25 trahunt BS | υερον (Gra.) iduyn mss.

- 27 * τότε εἶδεν αὐτὴν καὶ ἐξηγήσατο αὐτήν,⁴
 ἐτοιμίας ἐξιχνίασεν.
 28 εἶπεν δὲ ἀνθρώπῳ Ἰδοὺ ἡ θεοσεβεία ἐστιν σοφία,
 τὸ δὲ ἀπέχεσθαι ἀπὸ κακῶν ἐστιν ἐπιστήμη.
 29 1 * Ἐτι δὲ προσθεῖς lwβ εἶπεν τῷ προσημίῳ
 2 Τίς ἄν με θείη κατὰ μῆνα ἐμπροσθεν ἡμερῶν, ὧν με ὁ θεὸς
 ἐφύλαξεν;
 3 ὡς ὅτε ἤγρει ὁ λύχνος αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς μου,
 ὅτε τῷ φωτὶ αὐτοῦ ἐπορευόμην ἐν σκοτει·
 4 ὅτε ἤμην ἐπιβρίθων ὀδοῖς,
 ὅτε ὁ θεὸς ἐπισκοπὴν ἐποίητο τοῦ οἴκου μου·
 5 ὅτε ἤμην ἐλάωθης λίαν,
 κύκλω δὲ μου οἱ παῖδες·
 6 ὅτε ἐχέοντό μου αἱ ὀδοὶ βουτύρω,
 τὰ δὲ ὄρη μου ἐχέοντο ῥάλακτι·
 7 ὅτε ἐπεπορευόμην ὄρησιος ἐν πόλει,
 ἐν δὲ πλατεῖαις ἐτίθετό μου ὁ δίφρος·
 8 ἰδόντες με νεανίσκοι ἐκρύβησαν,
 πρεσβῦται δὲ πάντες ἔστησαν·
 9 ὀδοὶ δὲ ἐπαύσαντο λαλοῦντες
 δάκρυον ἐπιθέντες ἐπὶ στόματι.
 10 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐμακάρισάν με,
 * καὶ γλῶσσαι αὐτῶν τῷ λάκρυτι αὐτῶν ἐκολλήθη·
 11 * ὅτι οὖς ἤκουσεν καὶ ἐμακάρισέν με,⁴
 ὀφθαλμός δὲ ἰδῶν με ἐξέκλιεν.
 12 διέσωσα τὰρ πτωχὸν ἐκ χειρὸς δυναύστου
 καὶ ὄρφανῶν, ᾧ οὐκ ἦν βοηθός, ἐβοήθησα·
 13 * εὐλογία ἀπολλυμένου ἐστ' ἐμὲ ἔλαθοι,⁴
 στόμα δὲ χήρας με εὐλόγησεν.
 14 δικαιοσύνην δὲ ἐνεδεδύκειν,
 ἡμψιασάμην δὲ κρίμα ἴσα διπλοῦν.
 15 ὀφθαλμός ἡμην τυφλῶν,
 τοὺς δὲ χυλῶν.

27¹ εἶδεν| iduyn At, sed και seq. retinet A | αυτην 29¹ v > B†
 29¹] προσθεῖς δε ετι τω προσημιω lwβ λεγει At || 2 κατα — fin.] μηνα κα-
 τα μηνα ημερων των εμπροσθεν, ημερων ων ο θεος εφυλακτειν με At || 3¹ ο
 > At | 3² τω] pr. εν At || 4¹ επιβριθων S*†† | οδους BS*†† | 4² θεος BS*††
 κυριος rel. (etiam O): cf. 28 23 || 6¹ μου / an odoi] tr. B† | 6² εχειτο At ||
 8¹ εκρυβη] + εαυτου At | 8² ποντες] σταντες Gra. | επανεστησαν At || 9²
 επιθεντες At | fin.] + αυτων A || 10¹ ακουσι.] + περι εμου At || 11¹ ους
 BSA†† υριων rel. | 11² iduyn με| tr. At || 12² ουκ ην| ουκ υπηρχεν At ||
 13² με εφελ(η)υδαυ] tr. At || 14¹ ενεδεδυκειν pau.] ενδεδ. BSc, εδεδ. S*A:
 cf. Idt. 10 3

16 ἔγω ἤμην πατήρ δδυνάτων,
δικῆν δέ, ἦν οὐκ ἦθεῖν, ἐξίγνιασα .

17 συνέτριμα δέ μύλας ἀδικῶν,
ἐκ δέ μέσου τῶν ὀδόντων αὐτῶν ἄρπαγμα ἐξέσπασα.

18 εἶπα δέ Ἡ ἡλικία μου γηράσει,
ἥσπερ στέλεχος φοίνικος πλὴν χρόνον βίωσω .

19 ἄ καὶ ῥόζα μου διήνοικται ἐπὶ ὕδατος,
ἄ καὶ ῥόσος ἀυλοσθήσεται ἐν τῇ θερισμῷ μου .

20 ἄ ἡ ῥόζα μου καινὴ μετ' ἐμοῦ,
ἄ καὶ τὸ τόξον μου ἐν χειρὶ αὐτοῦ πορεύσεται .

21 ἐμοῦ ἀκούσαντες προσέσχον,
ἐστῆσαν δέ ἐπὶ τῇ ἐμῇ βουλῇ .

22 ἐπὶ δέ τῇ ἐμῇ ῥήματι οὐ προσέθεντο,
περιχαρεῖς δέ ἐγένοντο, ὅπταν αὐτοῖς ἐλάθουν .

23 ἥσπερ γῆ διωψῶσα προσδεχόμενὴ τὸν ἕτερόν,
οὕτως οὗτοι τὴν ἐμὴν λαλοῦν.

24 ἂν τελῶσω πρὸς αὐτούς, οὐ μὴ πιστεύσωσιν,
ἄ καὶ φῶς τοῦ προσώπου μου οὐκ ἀπέριπτεν .

25 ἄ ἐξελεῖσάμην ὀδὸν αὐτῶν καὶ ἐκάθισα ἄρχων
ἄ καὶ κατεσκήνουν ὡσεὶ βασιλεὺς ἐν μονολύνοις ὃν τρόπον
παθεινοὺς παρακαλοῦν .

30 1 νυνὶ δέ κατελέασάν μου,

ἐλάχιστοι νῦν νοθευοῦσίν με ἐν μέρει,
ἄ μὴν ἐξουδένουν πατέρας αὐτῶν .

οὓς οὐχ ἠησάμην εἶναι ἀξίους κυνῶν τῶν ἐμῶν νομάδων.

2 ἄ καὶ γε ἰσχύς χειρῶν αὐτῶν ἴνα τί μοι;

ἄ ἐπὶ αὐτοὺς ἀπώλετο συντέλεια

3 ἄ ἐν ἐνδειᾷ καὶ λιμῇ ἄρτος .

ἄ καὶ φεύγοντες ἀνυδροὺς ἐχθές συνοχῆν καὶ ρακαπυρίαν,

4 ἄ καὶ περικλῶντες ἄλματα ἐπὶ ἡχοῦντι .

οἷτινες ἄλματα ἦν αὐτῶν τὰ σῖτα,

ἀτριοὶ δέ καὶ πεφραδισμένοι, ἐνδεδεις παντὸς ἀγασθοῦ,

οἱ καὶ βίλας ἐύλων ἐμασῶντο ὑπὸ λιμοῦ μεγάλου.

5 ἐπανέστησάν μου κλέπται,

6 ὡν οἱ οἶκοι αὐτῶν ἦσαν τρωγῆται πετρῶν .

7 ἄ ἀνά μέσον εὐήχων βοήσονται .

οἱ ὑπὸ φρυγᾶναι καὶ ἀτριοὶ διητῶντο,

8 ἀφρόνων υἱοὶ καὶ ἀτριοὶ ὄνομα

καὶ κλέος ἐσβεσμένον ἀπὸ γῆς.

9 νυνὶ δέ κηθάρα ἐγὼ εἶμι αὐτῶν,
καὶ ἐμὲ θυλόημα ἔχουσιν .

10 ἐβδελύξαντο δέ με ἀποστάντες μακράν,
ἀπὸ δέ προσώπου μου οὐκ ἐφείλαντο πτύελλον.

11 ἀνοίξας γὰρ φαρέτραν αὐτοῦ ἐκάκωσέν με,
ἄ καὶ χαλινὸν τοῦ προσώπου μου ἐξαπέστειλαν.

12 ἄ ἐπὶ δέξιόν βαλαστοῦ ἐπανέστησαν,
ἄ πτόδα αὐτῶν ἐξέτειναν καὶ ὠδοποίησαν ἐπὶ ἐμὲ τρίβους ἀπ-
ωλείας αὐτῶν.

13 ἄ ἐξετρίβησαν τρίβοι μου,

ἐξέδυσεν γὰρ μου τὴν στολῆν .

14 βέλεια αὐτοῦ κατηκόντισέν με,
κέρηται μοι ὡς βούλεται, ἐν ὀδύναις πέφυγμα.

15 ἐπιστρέφονται δέ μοι αἱ ὀδύνας,
ἡγερτό μου ἡ ἐλπίς ἥσπερ πνεῦμα

καὶ ἥσπερ νέφος ἡ σωτηρία μου.

16 ἄ καὶ νῦν ἐπὶ ἐμὲ ἐκχυθήσεται ἡ ψυχὴ μου,

ἔχουσιν δέ με ἡμέραι δδυνῶν .

17 νυκτὶ δέ μοι τὰ ὀσθᾶ συγκέκασται,
τὰ δέ νεφρᾶ μου διαλέλονται.

18 ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελάβετό μου τῆς στολῆς,
ἄ ἥσπερ τὸ περιστόμιον τοῦ χιτῶνος μου περιέσχεν με .

19 ἠτρησαί δέ με ἴσα πηλῶ,
ἐν γῆ καὶ στοδῶ μου ἡ μερίς .

20 κέκραρα δέ πρὸς σέ καὶ οὐκ εἰσάκουεις μου,

17² δε > Bt | μεων S (v. delectis Se uid.) | των > A | ἐήρπασα BS*+ ||
18¹ δε > At | η > SA | 18² πολῶν] + δε At (trahit uterq. stela. qonv. ad 18¹) ||
19¹ μου > BS | 19² ev] em At | 20² μου] αὐτου At | αὐτου] μου Lat |
πορεύεται] σ > BS || 21¹ εμου ακουσι] πρεβυτεροι ακουσι μου At | 22¹
δε > BS† | 22² περιχ. δε] και περιχ. At: cf. 312 | σπορε At | 23¹ τον >
At | 23²] + προσεθεντο At || 24¹ εαν τελ.] ει ερελων At | ου μη πιστ.]
ουκ επιστευ(προ-ov) At || 25² παθεινο] ποθ. Sc†, συνπαθει At, πενθι-
κουσ Gra.: cf. 3031 | παροκαλων BS*SA Lat] παρεκαλων BeSeSy rel.
30^{1 2} ελογ. ad 1¹ trahunt AC | 1³ πατερε] pr. του BSAt | 1⁴ ειναι αδιουσ
pl.] tr. A, ειναι > BS† || 4¹ περικλωντεσ pau.] -κυκλωντεσ BSA | 4² σπιτε]σ
ων At | 4³ δε] τε At | παντοσ > At

4⁴ > B*+ || 6 ησαν > S*+ | πετρων] pr. των At || 8² εσβεσμενων S*+ | ατο]σ
επι At || 9¹ ερω εμι/αυτων] tr. At, αυτων ερευομηνη V† || 10¹ δε > A | 10² >
S*+ | πτυελον AS(v. uid.) V† || 11¹ ρα] + οδε AV† | 11² τω προσωτω St |
εταπεστειλαν S*BeLa(Sy dnh.)Tη -λεν rel. || 12¹ βαλαστο] pr. του AV† | 12²
ποδοσ pl. | αουτου εστειλεν S pl. || 13² εεδυσαν BA |
μου την στοληνη] με την στ. μου AV† || 14¹ βελειαν] + γαρ V†, βελος γαρ
S*+ | 14² κερ] + δε A | εβουλετο AV† || 15¹ δε > BS*+ | 15²] + παρ γαρ
θεν AV† (in O sub *) || 17¹ νυκτι ... συκκεκασται(BSt X pro ka)] νυκτεσ ...
συνεθελασαν AV† | 17² τα δε] και τα AV†: cf. 312 || 18¹ ev > AV† ||
19¹ ητρηται A | δε > S*+ | 19² μου / η μερι]σ] tr. A || 20¹ εισακουει]σ εισ >
B†, -κουση St

- ✱έστησαν και κατενόησάν με ✓
 21 ἐπέβησ δέ μοι ἀνελεημόνως,
 χεῖρὶ κραταιᾷ με ἐμαστίνωσας·
 22 ἔταξας δέ με ἐν δούνασι
 ✱και ἀπέριψάς με ἀπὸ συστηρίας·✓
 23 οἶδα γάρ ὅτι θάνατός με ἐκρήμει·
 οἰκία γάρ παντὶ θνητῷ γῆ.
 24 εἰ γάρ ὄφελον θυναιμίην ἐμαυτὸν χερσίωσασθαι,
 ἢ δεηθεὶς γε ἑτέρου, και ποιήσει μοι τοῦτο.
 25 ἐγὼ δὲ ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἐκλαυσα,
 ἔστεινάξα δὲ ἰδὼν ἀνῶρα ἐν ἀνάγκῃς.
 26 ἐγὼ δὲ ἐπέκων ἀγαθοῖς,
 ἰδοὺ συνηγνησάν μοι μάλλον ἡμέραι κακῶν.
 27 ✱ἢ κοιλία μου ἐξέζεσεν και οὐ σιωπήσεται,
 ✱προέφθασάν με ἡμέραι πτωχείας·✓
 28 στένων πεπόμεμαι ἄνευ φημοῦ,
 ἕστηκα δὲ ἐν ἐκκλησίᾳ κεκρασῆς.
 29 ἀδελφός γέγονα σειρήνων,
 εἰταῖρος δὲ στρουθῶν.
 30 τὸ δὲ δέριμα μου ἐσκότῳται μετὰλως,
 τὰ δὲ ὀστά μου ἀπὸ καύματος.
 31 ἀπέβη δὲ εἰς πᾶθος μου ἡ κηθῶρα,
 ὃ δὲ ψαλμός μου εἰς κλαυθμὸν ἔμοι.
 31 I ✱διαθήκην ἐθέμην τοῖς ὀφθαλμοῖς μου
 ✱και οὐ συνήσω ἐπὶ παρθέλον.
 2 ✱και τί ἐμέρισεν ὁ θεὸς ἀπάνωθεν
 ✱και κληρονομία ἱκανοῦ ἐξ ὑψίστων·
 3 ✱οὐχὶ ἀπύλεια τῷ δίκῳ
 ✱και ἀπαλοτριπίωσι τοῖς ποιούσιν ἀνομίαν·
 4 ✱οὐχὶ πάντα τὰ διαβήματά μου ἐξαριθμήσεται·✓
 20² ἐστησαν] + δε BS | με] μοι AVT | 21¹ ἐπέβησ] -βησαν B, ἀρεβησαν AVT | ἀνελεημόνως A | 21²] pr. uos AVT: ex 21¹ fin. ² || 22² in Sy La sub ✱, sed adesi etiam in Sa, cf. 20 3 + 4¹ || 23² παντὶ θν./τη] tr. AVT || 24² δεηθεὶς γέ] δεηθηνα AVT, γε > S** || 25² ἐστεν. δέ] και ἐστ. AVT: cf. 3 12 | αναστη AT || 26¹ εἰω δὲ ἐπέκων/(Se ἐπεσών)] και ἐπ(έ)κων εἰω εν A VT: cf. 3 12 | 26²] pr. και AVT || 27² προεφθ.] και ἐπ(έ)κων εἰω εν A conort] μεμαλ/υται AVT | 30² απο καυμ. BS**†] + συνεφρυντη AVT, + συνεφρυντηαν Set; pr. συνεφρυντη rel. (in O sub ✱) || 31¹ δε > A | παθος] πειθος A pl. (item α' σ' θ'): cf. 29 25 | μου/η κηθ.] tr. AVT
 31 1¹ οφθ.] ἀδελφός S**† | 1² παρθέλων AT || 2¹ τι ἐμερ.] διεμερ. S**†, ἐπι ἐμερ. BS**†, ἐπεμερ. AVT | απανωθεν (uel sim.) Se pl.] απ > BS**A | 2² ἐξ ὑψίστων] εν ὑψίστων S**†, ἐξ ὑψίστων AVT || 3¹ ουχι Gira. (cf. 4)] ουαι mss. (+ και A) | 3² απαλοτριπιωσεις AVT || 4² εξαριθμηθησεται B**SA†

- 5 εἰ δὲ ἤμην πεπορευμένος μετὰ νελοιστῶν,
 εἰ δὲ και ἐσπουδάσεν ὁ πούς μου εἰς δόλον,
 6 ἴσταιῆ με ἄρα ἐν ζυγῷ δικαίῳ,
 οἶδεν δὲ ὁ κύριος τὴν ἀκακίαν μου.
 7 εἰ ἐξέκλινεν ὁ πούς μου ἐκ τῆς ὁδοῦ,
 εἰ δὲ και τῷ ὀφθαλμῷ ἐπηκολούθησεν ἡ καρδία μου,
 εἰ δὲ και ταῖς χερσίν μου ἠψάμην δύρων,
 8 σπείρωμαι ἄρα και ἄλλοι φάρτισαν,
 ἄβριζος δὲ νεοίμην ἐπὶ γῆς.
 9 εἰ ἐξηκολούθησεν ἡ καρδία μου γυναικὶ ἀνδρὸς ἑτέρου,
 εἰ και ἐγκάθετος ἔγενόμην ἐπὶ θύρας αὐτῆς,
 10 ἀρέστα ἄρα και ἡ γυνὴ μου ἑτέρῳ,
 τὰ δὲ νηπίά μου ταπεινωθεῖν·
 11 θυμὸς γάρ ὀργῆς ἀκατάσχετος
 τὸ μᾶνα ἀνδρὸς γυναικᾶ·
 12 πῦρ γάρ ἐστιν καιόμενον ἐπὶ πάντων τῶν μερῶν,
 οὗ δ' ἂν ἐπέλθῃ, ἐκ βιζῶν ἀπύλασεν.
 13 εἰ δὲ και ἐφουδίασα κριμία θεράπνοτός μου ἢ θεραπαίνης
 κρινομένων αὐτῶν πρὸς με,
 14 τί γάρ ποιήσω, ἂν ἔτασιν μου ποιηθηται ὁ κύριος·
 ἂν δὲ και ἐπισκοπήν, τίνα ἀπόκρισιν ποιήσομαι·
 15 πότερον οὐχ ὡς και ἐγὼ ἔγενόμην ἐν γαστρί, και ἐκεῖνοι
 νερόναμεν·
 νερόναμεν δὲ ἐν τῇ αὐτῇ κοιλιᾷ.
 16 ἀδύνατοι δὲ χρεῖαν, ἦν ποτ' εἶχον, οὐκ ἀπέτυχον,
 χήρας δὲ τὸν ὀφθαλμὸν οὐκ ἐξέτηξα.
 17 εἰ δὲ και τὸν ψυμὸν μου ἔφαστον μόνος
 και οὐχὶ ὀφρανοῦ μετέδωκα·
 18 ✱ὅτι ἐκ νεότητός μου ἐξέτρεφον ὡς πατῆρ
 ✱και ἐκ γαστρός μητρός μου ὠδήγησα·✓
 19 εἰ δὲ και ὑπερεῖδον γυμνὸν ἀπολλύμενον και οὐκ ἠμφίασα,
 20 ἀδύνατοι δὲ εἰ μὴ εὐλόγησάν με,
 5¹ δέ] γε AVT | 5² ο πους μου/εις δολον] tr. AVT || 6¹ ισταιη με απο Ra. (cf. 8. 10. 22. 28. 30. 40)] εἰστα με γαρ AT, ισταμαι γαρ Spau, εἰστα με γαρ VT, εστραιαι γαρ rel. | 6² δε > AT || 7¹ εκ] απο AVT | οδου] + αυτου ASeV | 7² οφθ.] + μου ASeV | 7³ ει δε και] και ει AVT: item in 25² | ταις] pr. εν AVT || 8¹ απο > S**† | φαρτισαι AVT || 9² ει] + δε A || 10¹ αφρα] αλεσσαι Gira. | ερπω] αλλω AVT || 11¹ ακαθεκτος AVT || 12¹ επι] εκ AVT | μερων (sic etiam Sy)] μελων παυ. (Se deleuit per errorem μ et superscrip-sit λ) = *members* La || 14¹ ποιηθηται] ποιηται B†, ποιηση AC† (14¹ > V) || 15¹ και 10 > A || 16¹ χο(ε)αν/ην ποτ ειχον] tr. AVT | 16² χηρας δε] και X. AVT: cf. 3 12 | ερτα AT || 17² ορφ. μετεδ.] tr. AT | fin. BS**AT] + εε αυτου rel. (in O sub ✱) || 18¹ ορι] και AVT || 19] + αυτον BS†, + μη(fms. μην) εχοντα περιβαλαιον V† (in O sub ✱) || 20¹ ευλογουν AVT

- ἀπό δὲ κουράς ἀνώνων μου ξεερμάνθησαν οἱ ὦμοι αὐτῶν,
 21 εἰ ἐπίγρα ὄρφανῶ χεῖρα
 πεποθύς ὅτι πολλὰ μοι βοήθεια περιέστιν,
 22 ἀποστραῖν ἄρα ὁ ὤμος μου ἀπὸ τῆς κλειδός,
 ὁ δὲ βραχίον μου ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνός μου συντριβείη,
 23 φόβος γὰρ κυρίου συνέσχευ με,
 *καὶ ἀπὸ τοῦ λημματος αὐτοῦ οὐχ ὑποίσιω.
 24 *καὶ ἔταξα χρυσίον ἰσχύλ μου, ἄ
 εἰ δὲ καὶ λίθω πολυτελεῖ ἐπεποιθήσα,
 25 εἰ δὲ καὶ εὐφράνθην πολλοῦ πλούτου μοι γενομένου,
 εἰ δὲ καὶ ἐπ' ἀναριθμήτους ἐθέμην χεῖρά μου,
 26 ἦ οὐχ ὄρω μὲν ἦλιον τὸν ἐπιφάσκοντα ἐκλείποντα,
 σελήην δὲ φθίνουσταν; οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς ἔστιν.
 27 *καὶ εἰ ἠπατήθη λάθρα ἡ καρδία μου, ἄ
 εἰ δὲ καὶ χεῖρά μου ἐπιθείς ἐπὶ στόματί μου ἐφήλησα,
 28 καὶ τοῦτό μοι ἄρα ἀνομία ἢ μερίστη λογισθείη,
 ὅτι ἐμευσάμην ἐναντίον κυρίου τοῦ ὑψίστου.
 29 εἰ δὲ καὶ ἐπιχαρῆς ἐγενόμην πτώματι ἐχθρῶν μου
 καὶ εἶπεν ἡ καρδία μου Εὐὶτε,
 30 ἀκούσαι ἄρα τὸ οὖς μου τὴν κατάραν μου,
 θουληθείην δὲ ἄρα ὑπὸ λαοῦ μου κακούμενος;
 31 εἰ δὲ καὶ πολλακίς εἶπον αἱ θεράπαιναί μου
 τίς ἂν δῆλη ἡμῖν τῶν σαρκῶν αὐτοῦ πλησθῆναι;
 λίαν μου χρηστοῦ ὄντος.
 32 ἔξω δὲ οὐκ ἠθλίζετο ἔξενος,
 ἢ δὲ θύρα μου παντὶ ἐλθόντι ἀνέμκτο.
 33 εἰ δὲ καὶ ἀμαρτιῶν ἀκουσίως ἔκρυμα τὴν ἀμαρτίαν μου,
 34 οὐ γὰρ διετράπην πολυλογίαν πλῆθους τοῦ μὴ ἐξαγορευοῦσαι
 ἐνώπιον αὐτῶν,
 εἰ δὲ καὶ εἴασα δόδυνατρον ξελαθεῖν θύραν μου κόλπῳ κενῶ,
 35 *τίς δῆλη ἀκούοντά μου, ἄ
 χεῖρα δὲ κυρίου εἰ μὴ ἐδεδοικεῖν,

20^s ἀνων] ἀνων Δ || 21ⁱ εἰ] + δε καὶ AVT | 21^s πολλὰ μοι] tr. SC |
 πορεστίν SA || 22ⁱ ο μω. μου/απο τ. κ.α.] tr. AVT | 22^s μου ult. > BS† ||
 23ⁱ κυρίου > B† | σουχεν AVT | 23^s] + δολον S*† || 24ⁱ ισχύλ μου] εἰς
 χουν BSA || 25ⁱ μου(BA*† μου) γενομ.] tr. AVT | 25^s εἰ δε καὶ: cf. 7^s ||
 26ⁱ ὄρω μὲν Complut. Gra.] ὄρωμην SYLaSa | εκλε(ε)μη.] pr. καὶ S*A
 || 27^s καὶ > B || 28ⁱ ἀρα] ἢ S*† | ἢ μερίστη λογ.] pr. καὶ S*A
 AVT | 28^s ἐναντίον] ἐναντι SApl. || 29ⁱ πτώματι] λογ. (+ ἢ V†) μετράλη
 θρου AVOT | 29^s καὶ εἰ εἶπον τῆ κ. AVT | ευρε] + ευρε ACV† || 30^s ἀρα
 > A | μου > AVT || 31^s πλησθῆναι] pr. εἰ A || 32^s ἢ δε θυρα] καὶ ἢ θ.
 AVT: cf. 312 || 34ⁱ πληθους] λαου AVLat | ευμη.] ἐναντίον AVT | αὐτου
 S*† | 34^s θυραν] pr. την ASav

- συγγραφῆν δέ, ἣν εἶχον κατὰ τινας,
 36 ἐπ' ὤμοις ἂν περιθήμενος στέφανον ἀνερίνωσκον,
 37 καὶ εἰ μὴ δῆξας αὐτὴν ἀπέδωκα
 οὐθὲν λαβῶν παρὰ χρεοφειλέτου,
 38 εἰ ἐπ' ἐμοὶ ποτε ἢ γῆ ἐστὲνάξεν,
 εἰ δὲ καὶ οἱ αὐλάκες αὐτῆς ἐκλαυσαν δμοθυμαδόν,
 39 εἰ δὲ καὶ τὴν ἰσχύλ αὐτῆς ἔφαρον μόνος ἄνευ τιμῆς,
 εἰ δὲ καὶ ψυχὴν κυρίου τῆς τῆς ἐκβαλῶν ἐλύτρησα,
 40 ἄντι πυροῦ ἄρα ἐξέλαθοι μοι κνίδη,
 ἄντι δὲ κριθῆς βάρος.

Καὶ ἐπαύσατο ἰωβ δῆμασιν.

- 32 1 Ἡσύχασαν δὲ καὶ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ ἔτι ἀντρέπειν ἰωβ.
 ἦν γὰρ ἰωβ δίκαιος ἐναντίον αὐτῶν.
 2 ὤπρῖσθη δὲ Εἰλιους ὁ τοῦ Βαραχιῆλ ὁ Βουζίτης
 ἐκ τῆς συρρευείας Παμ τῆς Αυσιτιδος Χώρας,
 ὤπρῖσθη δὲ τῷ ἰωβ σφόδρα,
 διότι ἀπέφηνεν ἑαυτὸν δίκαιον ἐναντίον κυρίου.
 3 καὶ κατὰ τῶν τριῶν δὲ φίλων ὤπρῖσθη σφόδρα,
 διότι οὐκ ἠδυνήθησαν ἀποκριθῆναι ἀντίθερα ἰωβ
 καὶ ἔθεντο αὐτὸν εἶναι ἀσεβῆ.
 4 Εἰλιους δὲ ὑπέμεινεν δοῦνα ἀπόκρισιν ἰωβ,
 *ὅτι πρεσβύτεροι αὐτοῦ εἰσιν ἡμέρας.
 5 *καὶ εἶδεν Εἰλιους ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπόκρισις
 *ἐν στόματι τῶν τριῶν ἀνδρῶν,
 *καὶ ἐθυμώθη ὀργῆ αὐτοῦ. ἄ
 6 ὤπρῖσθη δὲ Εἰλιους ὁ τοῦ Βαραχιῆλ ὁ Βουζίτης εἶπεν
 Νεώτερος μὲν εἰμι τῷ χρόνῳ, ὑμεῖς δὲ ἔστε πρεσβύτεροι.
 διὸ ἠσύχασα φοβηθείς
 τοῦ ὕμν ἀναγρῆναι τὴν ἑμαυτοῦ ἐπιστήμην.
 7 εἶπα δὲ ὅτι Ὁ χρόνος ἔστιν ὁ λαλῶν,
 ἐν πολλοῖς δὲ ἔτεσιν οἰδασιν σοφίαν.

36 (> V)] pr. εἰ A† | αν > A† | σρεφ.] pr. ως A† || 37 (> V)] + μου A†
 || 39ⁱ δε καὶ > AVT | μονος/ανευ τιμη] tr. AVT, μονος > S | 39^s εκλαβων
 B || 40ⁱ ἀρα > AVT
 321ⁱ ἐτι (+ δε A†) αντρεπειν ἰωβ AVT | 1^s ἰωβ/δικ. ἐναντ. αὐτων] tr. A†,
 ἰωβ > V† || 2ⁱ ο βουζ(ε)της] ο του βουζ(ε) AVT: item in 61 | 2^s παμ] παμα
 AVT, παμα C | 2^s υπρ. δε] καὶ υπρ. AVT: cf. 312 | 2^s ἐναντιον] ον > SAVT
 || 3ⁱ τριων δε] tr. A†, δε > S*† | φιλων] + αὐτου ASav† | υπρ. σφοδρα] tr.
 S† | 3^s ἰωβ] pr. τω SA | 3^s ασεβη] ευσ. A*SeV SYmgt.: cf. Eccl. 316 || 4ⁱ
 ἰωβ] pr. τω AVT | 4^s αὐτου εἰσι] tr. A† | ημερων A† || 5^s ὀργη] Ia (cf.
 427 θ' εθουση η οργη μου] ὀργη SY: sic 6 ubique, sed 5 est translatio
 Theodotionis || 6ⁱ βουζιτης: cf. 2 | 6^s εἰπε] λεγει A | 6^s μὲν > S*† | 6^s διολ
 διοτι A† | 6^s εἰσαυτου] εἰπη AVT || 7ⁱ ο 19 pl.] > A†, pr. ουχ(uel ουκ) BS
 | 7^s οἰδασιν A mu] pr. ουκ BS, ουκ οἰδα compl.

- 8 ἀλλὰ πνευμά ἐστιν ἐν βροτοῖς,
πνοὴ δὲ παντοκράτορός ἐστιν ἢ διδάσκουσα .
9 οὐχ οἱ παλυχρόνιοι εἰσιν σοφοί,
οὐδ' οἱ νέροντες οἰῶσιν κήρια.
10 διὸ εἶπα Ἀκούσατέ μου,
καὶ ἀναγγεῶν ὑμῖν ἃ οἶδα .
11 ἐνωρίζεσθέ μου τὰ ῥήματα· ἐρῶ γάρ ὑμῶν ἀκούοντων,
* ἄχρι οὐ ἐτάσθε λόγους.
12 * καὶ μέχρι ὑμῶν συνήσω,
* καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν τῷ Ιωβ ἐλέγχων,
* ἀνταποκρινόμενος ῥήματα αὐτοῦ ἐξ ὑμῶν, ✓
13 ἵνα μὴ εἴπητε Εὐρύμεν σοφίαν κυρίῳ προσθήμενοι .
14 ἀνθρώπῳ δὲ ἐπετρέψατε λαλήσαι τοιαῦτα ῥήματα . —
15 * ἐπιοθήσαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν ἔτι,
* ἐπαλαίωσαν ἐξ αὐτῶν λόγους.
16 * ὑπέμεινα, οὐ γάρ ἐλάλησαν .
* ὅτι ἔστησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν. ✓
17 Ὑπολαβὼν δὲ Εἰλιους λέγει
18 Πάλιν λαλήσω· παλήρης γάρ εἰμι ῥημάτων,
ὄλεται γάρ με τὸ πνεῦμα τῆς ραστρῆς .
19 ἢ δὲ ραστῆρ μου ὥσπερ ἀσκός γλεύκους ζέων δεδομένος
ἢ ὥσπερ φυσιοτήρ χαλέκως ἐρηγγύς.
20 λαλήσω, ἵνα ἀναπαύσωμαι ἀνοΐξας τὰ χεῖλη .
21 ἀνθρώπων γάρ οὐ μὴ αἰσχυνθῶ,
ἀλλὰ μὴν οὐδὲ βροτῶν οὐ μὴ ἐντραπῶν .
22 οὐ γάρ ἐπίστραμαι θαυμάσαι πρόσωπον .
εἰ δὲ μή, καὶ ἐμὲ σῆτες ἔδονται.
33 1 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἀκουσον, Ιωβ, τὰ ῥήματά μου
καὶ λαλήαν ἐνωρίζου μου .
2 ἰδοὺ γάρ ἤνοια τὸ στόμα μου,
καὶ ἐλάλησεν ἡ γλῶσσά μου.

- 3 καθαρά μου ἡ καρδία ῥήμασιν,
σύνεσις δὲ χελέων μου καθαρά νοήσει.
4 πνεῦμα θεῖον τὸ ποιῆσάν με,
πνοὴ δὲ παντοκράτορος ἢ διδάσκουσά με.
5 ἔάν δύνῃ, ὅσος μοι ἀπόκρισιν πρὸς ταῦτα .
ὑπόμεινον, στήθι κατ' ἐμὲ καὶ ἔργω κατὰ σέ.
6 ἐκ πηλοῦ διήρτισαι σὺ ὡς καὶ ἔργω,
ἐκ τοῦ αὐτοῦ διηρτίσμεθα.
7 οὐχ ὁ φόβος μου σε στροβίσει,
οὐδὲ ἡ χεὶρ μου βαρεῖα ἔσται ἐπὶ σοί.
8 * πλὴν εἶπας ἐν ὧσιν μου, ✓
φωνὴν ῥημάτων σου ἀκήκοα .
9 διότι λέγεις Καθαρός εἰμι οὐχ ἄμαρτῶν,
ἀμειπτος δὲ εἰμι, οὐ γάρ ἠνόμησα .
10 μέμυιν δὲ κατ' ἐμοῦ εὔρεν,
ἤγηται δὲ με ὥσπερ ὑπεναντίον .
11 ἔθετο δὲ ἐν ἐνώμῳ τὸν πόδα μου,
ἐφύλαξεν δὲ μου πάσας τὰς ὁδοὺς.
12 πῶς γάρ λέγεις Δικαίος εἰμι, καὶ οὐκ ἑπακήκοέν μου;
αἰώνιος γάρ ἐστιν ὁ ἐπάνω βροτῶν.
13 λέγεις δὲ Διὰ τί τῆς δικῆς μου οὐκ ἑπακήκοεν πᾶν ῥῆμα;
14 ἐν γάρ τῷ ἄραε λαλήσαι ὁ κύριος,
ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἐνώπιον,
15 ἢ ἐν μελέτῃ νυκτερινῇ,
ὡς ὅταν ἐπιπίπτῃ δεινὸς φόβος ἐπ' ἀνθρώπους
ἐπὶ νυσταγμάτων ἐπὶ κοίτης .
16 τότε ἀνακαλύπτει νοῦν ἀνθρώπων,
ἐν εἰδεσθῆν φόβου τοιοῦτος αὐτοῖς ἐξεφώβησεν
17 ἀποστρέψαμι ἀνθρώπων ἐξ ἀδικίας,
τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ πτώματος ἐρρῦσαστο.
18 ἐφείσαστο δὲ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἀπὸ θανάτου
καὶ μὴ πεσεῖν αὐτὸν ἐν πολέμῳ.

8] pr. και ουχ ουτως AVt: cf. #1 | 8² εσται At | fn.] + με AVt, + σε S**t; + αυτους pau. (in O sub *) || 9¹ ουχ] ου γαρ AVt || 11¹ μου/τα ρημ.] tr. AVt | ερω γαρ > BS**t | post 11¹ add. AVt | δου (+ γαρ V) ηκουσα τους λογους υμων ενωρισαν η χειρι συνεσεως υμων (+ και εως υμων συνησω V): cf. #1 11² | 11² λογους] τους λ. υμων AVt || 12¹ μεχρι] εως AVt | 12² ελετ-χων] pr. ο At | 12³ > S**t | ρημασιν AVt || 13 1va] + δε AVt | κυρ. προσθ.] tr. AVt || 15¹ ουκ] pr. και S**t || 16¹ ου] ουδε S**t | εδαλησαν Lat] v > tel. | 16²] + οτι αποκριθη κατω μερος nu.: = #1 17¹ || 18² γαρ] δε AVt || 19¹ η δε] και η AVt: cf. 312 | ζεων AVt | 19² ερηγγυς] > S**t, δεδε-μενος και κατερηγγυς AVt || 20 fn.] + μου AVt; + αποκριθω Se pau. (in O sub *) || 22¹ προσωπα Bt: cf. 22⁸
33 1² λαλ. ενωρ. μου] την λαλ. μου ενωρ. AVt, pr. την Set

3¹ ρημ.] pr. εν AVt | 3² συνεσεις AVt | μου > S**t | καθαρα νοησει] -ραν θησει At: Θ pro O; -ραν θρω Vt | νοηση St || 5¹ δυνα] δυναρης AVt | 5² στηθ] και στηθ ου AVt || 6² δυναρισμ.] + πηλου ASeVt: idem pr. Cr^t || 7¹ μου] σου A**t | σε στροβ.] tr. A || 8² φωνην] + δε ASeVt | σου > Bt || 9¹ αμαρτων] ημαρτων τους εγρους AVt | 9² δε] > Bt, γαρ S* || 10² ηγ. δε] και ηγ. AVt: cf. 312 || 11¹ εν ενωμ των π. μ.] τον π. μ. εν κοκλωματι At: cf. 1327 | 11² εφυλ. δε] και εφυλ. AVt: cf. 312 || 13 δε] γαρ AVt | δι-κης BS**t] δικαιοσυνης rel. | επακ.] + μου Bt | παν ρημα] εν παντι ρηματι AVt || 15¹ η] ως φασμα A*Vt: cf. 208 | 15² δεινος φοβ.] tr. AVt || 16² αυτους εεφεοβ.] tr. A || 17¹ ει] απο BSt | αδικ.] + αυτου AVt | 17² πτωμα.] pr. αδι-κτας AVt || 18¹ εφεισ. δε] και εφ. AVt: cf. 312 | 18² και μη] του μη ASeVt

19 πάλιν δὲ ἠλεῖεν αὐτὸν ἐν μαλακίᾳ ἐπὶ κοιτῆς

καὶ πληθὺς ὄστων αὐτοῦ ἐνάγκησαν, 4

20 πᾶν δὲ βρωτὸν οἴτου οὐ μὴ δύνηται προσδέεσθαι

καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ βρωσιν ἐπιθυμήσει, 4

21 ἕως ἂν σαπῶσιν αὐτοῦ αἱ σάρκες

καὶ ἀποδείξῃ τὰ ὄστα αὐτοῦ κενά.

22 ἤγγισεν δὲ εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ,

ἢ δὲ ζωὴ αὐτοῦ ἐν ᾄδῃ.

23 ἔαν ὦσιν χίλιοι ἄγγελοι θανατηφόροι,

εἰς αὐτῶν οὐ μὴ τρώσῃ αὐτόν .

ἔαν νοήσῃ τῆ καρδίᾳ ἐπιστραφῆναι ἐπὶ κύριον,

ἀναστρεῖδῃ δὲ ἀνθρώπῳ τὴν ἑαυτοῦ μέμψιν,

τὴν δὲ ἄνοιαν αὐτοῦ δείξῃ,

24 ἀνθέξεται τοῦ μὴ πεσεῖν αὐτὸν εἰς θάνατον,

ἀνανεώσεται δὲ αὐτοῦ τὸ σῶμα ὡσπερ ἀλοιφὴν ἐπὶ τοίχῳ,

τὰ δὲ ὄστα αὐτοῦ ἐμπλήσει μυελὸς .

25 ἀπαινεῖ δὲ αὐτοῦ τὰς σάρκας ὡσπερ νηπίου,

ἀποκαταστήσει δὲ αὐτὸν ἀνδρωθέντα ἐν ἀνθρώποις.

26 εὐχόμενος δὲ πρὸς κύριον, καὶ δεκτὰ αὐτῷ ἔσται,

εἰσαλεύσεται δὲ προσώπῳ καθαρῷ σὺν ἐξηγορίᾳ .

ἀποδώσει δὲ ἀνθρώποις δικαιοσύνην.

27 εἴτα τότε ἀπομύμνεται ἀνθρώπος αὐτὸς ἑαυτῷ λέγων

Ὅλα συνετέλουν, καὶ οὐκ ἄξια ἦτασέν με ὦν ἡμερῶν.

28 κατώσων ψυχὴν μου τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς διαφθοράν,

καὶ ἡ ζωὴ μου φῶς ὄψεται.

29 καὶ ἰδοὺ πάντα ταῦτα ἐρύτταται ὁ ἰσχυρὸς

καὶ ὁδοὺς τρεῖς μετὰ ἀνδρός, 4

30 ἄλλ' ἐρύτταται τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου,

ἵνα ἡ ζωὴ μου ἐν φωτὶ αἰνῇ αὐτόν.

19¹ εν] επι B¹, > AV^t || 20² ἐπιθουμαι pl. || 22¹ ἐγγισθη AV^t | εις θαν./ η ψ. αυτου] tr. AC^t (Cmu. αυτου η ψ. προ η ψ. αυτου) | 22² η δε] + η B^{3*} | αδη] pr. τω A || 23² αυτω] pr. εε A | 23³ επι] προς B* | κυριου] pr. τον AV^t | 23⁵ τnh δε] και τnh AV^t: cf. 3 12 | ανοιαν] ανομιαν S^c pl. || 24¹ ανθ-ει] + αυτου AV^t | αυτον > BS^{3*} | 24³ τα δε] και τα AV^t: cf. 3 12 || 25² αποκ. δε] και αποκ. AV^t: cf. 3 12 || 26¹ ευχόμενος δε] θε > S^{3*}, ευεξεται AV^t, ευχόμενου δε αυτου Se | και > S | δεκτα αυτω εσται] εισακουσεται αυ- του S^{3*} | 26² καθαρου] λαρω BS^{3*} | 26³ ανθρωπω τnh δικαιοσυνην AV^t: = 4H || 27² συνετελουμην AV^t-μεν] t | ηρωσεν] ηρωμασεν S^{3*} || 28¹ ψυχην] pr. τnh AV^t | ελθειν] pr. εε At, pr. εις V | 28² η > AV^t || 29¹ παντα ταυτα V] tr. BSA pl. || 30¹ αλλη] και AV^t | 30² ζωη] ψυχη AS^c V^t | post 30 AV^t primo addunt 34 1—5 wbf iuxta ueterem interpretationem (i. e. omissis uersibus 3- 4, qui Theodotionis sunt): utroq[ue] wbf de ehi- ους λεγει . ακουσατε μου σοφοι, επισταμενοι ευωριζεσθαι(προ -θε) το καλον. οτι ειρηκεν wbf(> V); deinde AV^t addunt 33 29-30 iuxta interpretationem

31 ἐνωριζου, wbf, και ακουε μου .

καώφευσον, και ἐγώ εἰμι λαλήσω.

32 καὶ εἰσὶν λόγοι, ἀποκρίθητί μοι .

καλάησον, θέλω τὰρ δικαιωθῆναι σε .

33 καὶ μὴ, σὺ ἀκουσὸν μου .

καώφευσον, και διδάξω σε σοφίαν. 4

34 1 Ὑπολαβῶν δὲ Εἰλουὺς λέγει

2 Ἀκούσατέ μου, σοφοί .

ἐπιστάμενοι, ἐνωριζεσθε τὸ καλόν .

3 καὶ οὗς λόγους δοκιμάζει,

καὶ Λάρυγγε γέυεται βρωσιν.

4 κακρίσιν ἐλώμεθα ἑαυτοῖς,

5 ὅτι εἶρηκεν wbf Δικαίος εἰμι,

ὁ κύριος ἀπηλάξεν μου τὸ κρίμα,

καὶ βίβλαον τὸ βέλος μου ἀνευ ἀδικίας.

7 κατὶς ἀνὴρ ὡσπερ wbf

κατὶνων μακτρισιμόν ὡσπερ ἴδωρ, 4

8 οὗς ἁμαρτῶν οὐδὲ ἀσεβήσας

ἢ ὁδοῦ κοινωνήσας μετὰ ἀσεβῶν;

τοῦ πορευθῆναι μετὰ ἀσεβῶν;

9 μὴ τὰρ εἶπες ὅτι Οὐκ ἔσται ἐπισκοπὴ ἀνδρός .

καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ πορὰ κυρίου.

10 διό, συνετοὶ καρδίας, ἀκούσατέ μου

Μὴ μοι εἶη ἔναντι κυρίου ἀσεβῆσαι

καὶ ἔναντι παντοκράτορος ταρδέξαι τὸ δίκαιον .

11 ἄλλὰ ἀποδοῖ ἀνθρώπῳ καθὰ ποιεῖ ἕκαστος αὐτῶν,

nem Theodotionis: ἰδου παντα ταυτα (A ταυτα παντα: cf. supra 29¹) εφρα- ται ο ισχυρος οδους τρεις μεττα ανδρος του επιστρεψαι ψυχην αυτου εκ δια- φθορας του φωτισαι αυτω εν φωτι ζωντων; sed omnia, quae 6 praebet, etiam in AV adsunt || 31¹ ewrt.] προσεξε AV^t | ακουσον AV^t | 31² και ειτω ειμι (cf. Thack. p. 55)] ινα AV^t || 32¹ ειμι] εστιν B³S, εστιν(ν) σοι ABC, εστιν σοι Se | λογοι] λογος B*, λογοις (sic) S^{3*} | 32² δικαιωθ. σε] tr. AV^t || 33¹ ει] + δε A | 33² σοφον > B³ 34²² το καλον (= 4 fn.) > BS^{3*} O^t, sed adest etiam in Sa || 31 ους] νους AV^t: cf. 12 11 | λογ. δοκ.] tr. AV^t | 3² και λαρ.] λαρ. δε AV^t: cf. 10³; contrarium uide 3 12 || 4² ο τ] τι At; το V^t: cf. 22 || 6¹ ευφω. δε] και ευ. AV^t: cf. 3 12 || 8¹ μαρτανων S^{3*} | 8² η οδου κοινωνησας SySa et unus cod. gr. et Sw.] η ουδ ου κοιν. BS^{3*}, ουδε κοιν. οδου AV^t, ουδ ολως κοιν. rel. (= La neque omnino) | ποιουντων] pr. των A || 9¹ εστιν A | 9² αυτου A || 10¹ καρδια A | 10² ειη / εν. κωρ.] tr. St | 10³ και εναντι] εναν- τι δε AV^t: cf. 3² || 11¹ αλλη] + ταρ AV^t | αποδοι B³t, αποδιδωσιν AV^t | ετοιει S³

- *και ἐν τριβῷ ἀνδρός εὐρήσει αὐτόν.↵
 12 οἷη δὲ τὸν κύριον ἄσπρα ποιήσιν;
 ἢ ὁ παντοκράτωρ ταρᾶζει κρίσιν;
 13 ὅς ἐποίησεν τὴν γῆν·
 τίς δὲ ἔστιν ὁ ποιῶν τὴν ὑπ' οὐρανὸν καὶ τὰ ἐνόντα πάντα;
 14 εἰ γὰρ βούλοιο συνέχειν
 καὶ τὸ πνεῦμα παρ' αὐτῷ κατασχεῖν,
 15 τελευτήσει πάσα σὰρξ ὁμοθυμαδόν,
 πᾶς δὲ βροτὸς εἰς γῆν ἀπελεύεται, ὅθεν καὶ ἐπλάσθη.
 16 εἰ δὲ μὴ νοθεῖθι, ἄκουε ταῦτα,
 ἐνωρίζου φωνὴν βημάτων.
 17 ἵδὲ σὺ τὸν μισοῦντα ἄνομα
 καὶ τὸν ὀλλύντα τοὺς πονηροὺς
 ὄντα αἰώνιον δίκαιον.
 18 ἀσεβῆς ὁ λέγων βασιλεῖ Παρανομῆς,
 *ἀσεβέστατε τοῖς ἀρχουσιν.↵
 19 ὅς οὐκ ἐπισχύνθη πρόσωπον ἐντρίμου
 οὐδὲ οἶδεν τιμὴν θέσθαι ἀδούροις
 θαυμασθῆναι πρόσωπα αὐτῶν.
 20 κενὰ δὲ αὐτοῖς ἀποβήσεται τὸ κεκρατῆναι καὶ δεῖσθαι ἀνδρός·
 ἐχρήσαντο γὰρ παρνομίως ἐκκληνομένων ἀδυνάτων.
 21 αὐτὸς γὰρ ὁρατῆς ἔστιν ἔργων ἀνθρώπων,
 λέληθεν δὲ αὐτὸν οὐδὲν ἦν πράσσουσιν,
 22 οὐδὲ ἔσται τόπος τοῦ κρυβῆναι τοὺς ποιούντας τὰ ἄνομα·
 23 *ὅτι οὐκ ἐπ' ἀνδρα θήσει ἐπι.↵
 ὁ γὰρ κύριος πάντας ἐφορᾷ
 24 ὁ καταλαμβάνων ἀνεξιχνίαστα,
 ἐνόησά τε καὶ ἐξείασα, ἦν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς·
 25 ὁ γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα
 *καὶ στρέψει νύκτα, καὶ ταπεινωθήσονται.↵
 26 ἔσβεσεν δὲ ἀσεβεῖς,

12¹ τον κυρ./ασπρα ποι.] tr. St | ασπρα] pr. τα AVT | 12² κρίσιν] το δίκαιον
 AVT || 13² ποιῆσας At | ενοντα] εν > St || 14¹ συσχεν Se | 14² κατα-
 εσχεν S*+ || 15² πᾶς δὲ βροτὸς] βρ. δὲ AVT | και > S*+ || 16¹ + ιωθ A
 Vt: cf. 37.2 || 17¹ τον] pr. ουκ οiei AVT | ανομα] pr. τα A | 17³ δικαιο] pr.
 ειναι AVT || 18² ἀσεβέστατε B La(Sy dub.) | τε > S*+ (ante τοις), -οτα-
 τοι AVT, -οτατος Sc pl. | τοις αρχ. pendet ex λεγων || 19¹ ἐπισχυνθη συμπ.]
 ηογ. V mu, επεσχ. St, επασχ. Bt, αιοχ. At | 19² ουδε οιδεν] ουκ εδωκεν δε
 AVT | αδουροι] ανδρων AVT(θ) | 19³] pr. του AVT | προσωπα] pr. τα AVT, προσ-
 ωπων St || 20² παρνομω] ανομιω Vt(*-μος), ανομοις At | εκκληνομενων
 B S Sy T] εκκληνομ. Sla, εκκληνομ. mu.; εκκληνομενοις At, εκκληνομενοις Vt | δου-
 νων] και αδυνωτοις AVT || 21² δε] γαρ St || 22 εστιν Sc pl. || 23² παν-
 τας] ε > Se, τα παντα AVT || 25¹ ο > AVT | 25² ταπεινωθησεται B St

- ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ,
 27 ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου θεοῦ,
 δικαίωματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνωσαν
 28 *τοῦ ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὸν κρουρὴν πένηςτος,
 *καὶ κρουρὴν πτωχῶν εισακούσεται.
 29 *καὶ αὐτὸς ἡσυχίαν παρέξει, καὶ τίς θυμεται αὐτόν;
 *καὶ κρύψει πρόσωπον, καὶ τίς θυμεται αὐτόν;
 30 *βασιλευῶν ἀνθρώπων ὑποκριτὴν ἀπὸ δυσκολίας λαοῦ.
 31 *ὅτι πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ὁ λέγων Εἰληφα, οὐκ ἐνεχυράσω·
 32 *ἀνευ ἑμαυτοῦ ὄμομαι, σὺ δεῖξόν μοι·
 *εἰ ἀδικίαν ἠγασάμην, σὺ μὴ προσθήσω.
 33 *μὴ παρὰ σοῦ ἀποτεῖσαι αὐτήν;
 *ὅτι ἀπίστη, ὅτι σὺ ἐκλέξῃ καὶ οὐκ ἐγώ·
 *καὶ τί ἔγνως λάλησον.↵
 34 διὸ συνετοὶ καρδίας ἐροῦσιν ταῦτα,
 ἀνηρ δὲ σοφὸς ἀκήκοεν μου τὸ βῆμα.
 35 ἰωβ δὲ οὐκ ἐν συνέσει ἐλάλησεν,
 τὰ δὲ βήματα αὐτοῦ οὐκ ἐν ἐπιστήμῃ.
 36 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μάθε, ἰωβ,
 μὴ διὸς ἐπι ἀνταπόκρισιν ὥστερ οἱ ἄφρονες,
 37 ἵνα μὴ προσθῶμεν ἐπ' ἀμαρτίας ἡμῶν,
 ἀνομία δὲ ἐπ' ἡμῶν λογισθήσεται
 πολλὰ λαλούντων βήματα ἐναντίον τοῦ κυρίου.
 35 1 Ὑπολαβῶν δὲ Εἰλοως λέγει
 2 Τί τοῦτο ἠτήσω ἐν κρίσει;
 σου τίς εἶ ὅτι εἶπας Δικαίος εἰμι ἐναντι κυρίου;
 3 ἢ ἐρεῖς Τί ποιῆσω ἀμαρτιῶν;
 4 ἔγω σοὶ δώσω ἀπόκρισιν
 καὶ τοῖς τριτοῖν φίλοις σου.
 5 ἀνάβλεπον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἰδέ,
 κατάμαθε δὲ νέφη ὡς ὑψηλὰ ἀπὸ σοῦ.

26²] και(cf.312) ορατοι ερεωντο εναντι(ον) των εκ(νη)κ(θ)ρων AVT: cf. O
 εναντιον λεγτων > S*+ | ενεχυρασα AVT || 28¹ πενητων B S*+ || 29¹ παρετα Cri.
 || 31 ο λεγων > S*+ | ενεχυρασα AVT || 32¹ ηομοιαι > S*+ | δελων] pr.
 δε Vt, διδαξον At | μοι] με AVT | 32² ηγασαμην B*S*AV] ειρ. B S Sc pl.:
 cf. 24.6 | προσθη AVT || 33¹ παρ] απο Bt | 33² ανωσω A | εκλεση St ||
 34¹ καθδια A Se V | 34² σοφο] φρονιμοσ At || 35¹ δε > AVT | ελαησας A
 Vt | 35² δε > B S*+ | αυτου] σου AVT || 36¹ δε > S*+ | 36² ανταποκρ.]
 αντ > AVT: cf. 13.22 || 37¹ μαρτιασ B | 37² λογιση] εστει(γο-ται) AVT |
 37³ λαλουσιν AVT | εναντι AVT | του > A
 35³ > B S*+ || 4¹ ειτω] + δε Sc pl. | σοι > S*+ | 4² φιλοις σου] tr. A
 || 5² δε > A | νεφη] τα νεφη και ιδε AVT

- 6 εἰ ἡμεῖς, τί πράξεις;
 εἰ δὲ και πολλὰ ἡνώμησας, τί δύνασαι ποιῆσαι;
 7 ἔπει δὲ οὖν δίκαιος εἶ, τί δώσεις αὐτῷ;
 *ἢ τί ἐκ χειρὸς σου λήμψεται;
 8 *ἀνδρὶ τῷ ὁμοίῳ σου ἢ δικαιοσύνη σου,
 *καὶ υἱῷ ἀνθρώπου ἢ δικαιοσύνη σου.
 9 *ἀπὸ πλῆθους συκοφαντούμενοι κεκραδέζονται,
 *βοῶσονται ἀπὸ βραχίονος πολλῶν.
 10 *καὶ οὐκ εἶπεν Πᾶν ἔστιν ὁ θεὸς ὁ ποιήσας με, **4**
 ὁ κατατάσσων φυλακὰς νυκτερινάς,
 11 ὁ διορίζων με ἀπὸ τετραπόδων γῆς,
 ἀπὸ δὲ πετεινῶν οὐρανοῦ;
 12 *ἐκεί κεκραδέζονται, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσῃ **4**
 καὶ ἀπὸ ὕβρεως πονηρῶν.
 13 ἄτοπα γάρ οὐ βούλεται ὁ κύριος ἰδεῖν·
 αὐτὸς γάρ ὁ παντοκράτωρ ὀρατῆς ἐστιν
 14 τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα καὶ σώσει με.
 κρήνη δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, εἰ δύνασαι ἀνέεσαι αὐτόν, ὡς ἔστιν.
 15 *καὶ νῦν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐπισκεπτόμενος, ὀργὴν αὐτοῦ
 *καὶ οὐκ ἔγνω παραπτώματι σφόδρα·
 16 *καὶ ἰωβ ματαίως ἀνοίρει τὸ στόμα αὐτοῦ,
 *ἐν ἀγνωσίᾳ ῥήματα βαρύνει. **4**
- 36 1 Προσθεῖς δὲ Ἐλίου ἐτι λέγει
 2 Μείνων με μικρὸν ἐτι, ἵνα διδάξω σε·
 ἐτι γὰρ ἐν ἐμοὶ ἐστιν λέξις.
 3 ἀναλαβῶν τὴν ἐπιστήμην μου μακρὰν
 ἔργοις δὲ μου δίκαια ἔρω
 4 ἐπὶ ἀληθείας καὶ οὐκ ἴδικα ῥήματα·
 ἀδικῶς συνιείς.
 5 γίνωσκε δὲ ὅτι ὁ κύριος οὐ μὴ ἀποποιήσεται τὸν ἄκακον.
 *δυνατὸς ἰσχύϊ καρδίας
 6 *ἀσέβῃ οὐ μὴ ζωοποιήσῃ
 *καὶ κρίμα πτωχῶν δώσει.
 7 *οὐκ ἀφείλει ἀπὸ δικαίου ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ·
- 6² πολλὰ ἡγομ.] tr. AV† | δύνασαι] δυναμια σοι S** || 7¹ εἶπει δὲ οὖν] ε-
 πείδη οὖν Se.mn.; και ει AV† = *et si* La || 11¹ ο > S** | 11² απο δει] και
 απο AV†: cf. 312 | fn.] + σοφιστη(προ-ζει) ημας V†: item Symg ex α, cf.
 Lat **sapientiorum me fecit* || 12² και > AVLa† = *fit* || 13¹ ου βουλ.
 ο κυρ./δεν BSOT] tr. rel. || 14¹ και] ος AV† | 14² αυεσαι αυτον] tr. A ||
 15² παραπτωμα τι Sixt.
 36²¹ μεινον με μικρον] μικρ. με μειν. AV† | 2² εν εμοι εστιν] μοι εγεστιν
 AV† || 5¹ γινωσκε δει] γ(ε)γνωσκε δε (+ ερω At) AV† || 6¹ ασεβη B
 S*O†] -βων rel. || 7¹ οφθαλμων At

- *καὶ μετὰ βασιλέων εἰς θρόνον
 *καὶ καθεῖ αὐτοὺς εἰς νεκρῶς, καὶ ὑψωθήσονται.
 8 *καὶ εἰ πεπεδημένοι ἐν χειροπέδαις
 *συσχεθήσονται ἐν σχολιοῖς πενίας,
 9 *καὶ ἀναγγελεῖ αὐτοῖς τὰ ἔργα αὐτῶν
 *καὶ τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ὅτι ἰσχύσουσιν. **4**
 10 ἄλλὰ τοῦ δικαίου εἰσακούσεται·
 *καὶ εἶπεν ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐξ ἀδικίας.
 11 *ἐὼν ἀκούσασιν καὶ δουλεύουσιν,
 *συντελέσουσιν τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν ἀγροσῶις
 *καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν εὐπρεπείᾳ. **4**
 12 ἀσβεῖς δὲ οὐ διασμίξει παρὰ τὸ μὴ βούλεσθαι εἰδέναι αὐτοὺς
 τὸν κύριον
 καὶ διότι νοθετούμενοι ἀνήκοοι ἦσαν.
 13 *καὶ ὑποκρίται καρδίᾳ τάξουσιν θυμῶν·
 *οὐ βοῶσονται, ὅτι ἔδησεν αὐτούς. **4**
 14 ἀποθάνοι τοίνυν ἐν νεότητι ἢ ψυχῇ αὐτῶν,
 ἢ δὲ ζωῇ αὐτῶν πηρωσκομένη ὑπὸ ἀγγέλων,
 15 ἀνθ' ὧν ἔθλησαν ἀσθενῆ καὶ ἀδύνατον·
 κρίμα δὲ πράξεων ἐκέθησεν.
 16 *καὶ προσέτι ἠπάτησεν σε ἐκ στόματός ἔχθροῦ·
 *ἄβυσσος, κατάχυσίς ὑποκάτω αὐτῆς·
 *καὶ κατέβη πρᾶπέζά σου πλῆρης πτότητος. **4**
 17 οὐκ ὕστερήσει δὲ ἀπὸ δικαίου κρίμα,
 18 θυμὸς δὲ ἐπὶ ἀσβεῖς ἔσται
 δι' ἀσβείαν ὕδρων, ὧν ἐδέχοντο ἐπὶ ἀδικίας.
 19 μὴ σε ἐκκαίναντω ἔκων ὁ νοῦς
 δέησως ἐν ἀνάγκῃ ὄντων ἀδυνάτων,
 *καὶ πάντας τοὺς κραταιοὺντας ἰσχύων.
 20 *μὴ ἐξελκύσῃς τὴν νύκτα
 *τοῦ ἀναβῆναι λαοὺς ἀντ' αὐτῶν. **4**
 21 ἄλλὰ φύλαξαι μὴ πράξις ἄτοπα·
- 7² βασιλευς S* | 7³ και 10 > SA | εις νεκρως / και] tr. AV | υψωθησεται A
 || 8¹ ει Gra] oi mss. | 8² σχολιου Se.pl. || 9¹ αυτοις] -των S** | αυτων
 9² αυτων S** | 9³ οταν ἰσχυσωσιν AV† || 12¹ ειδεναι αυτους] tr. A pl. ||
 14¹ αρθρανη At | 14² τρωσκ.] + ειη AVSymg† || 16¹ προσετι ηπατησεν
 Set(cf. etiam Field)] προσεπηγατ. uel sim. rel. | 16² καταχυσει At || 17 ουκ
 υστ. δει και ουκ υστ. AV†: cf. 312 || 18¹ εστιν] ηθα AV† | 18² ασεβειας S
 | δαικειας AV || 19¹ εκκλινη AV† | εκυν/ο νους] tr. AV† | 19² εν αν. αν-
 των/αδων] tr. AV† | stichos 19³+20^{1,2} ex θ' additos AV† inserunt non an-
 te, sed post 21.: cf. 20 20; sed V repetit 21¹ post 20² | 19³ κρατουνας S**
 || 21¹ ατοπα (cf. 48 11 11 etc.)] αδικα BS**†, ανομα AV†; sed in repetitione
 stichi (cf. sup.) etiam V ατοπα

- 22 *ἐπὶ τοῦτον γὰρ ἐξέλω ἀπὸ πτωχείας.
 23 *ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς κραταιώσει ἐν ἰσχύι αὐτοῦ. ✓
 24 τὶς γὰρ ἔστιν κατ' αὐτὸν δυνατός;
 25 τὶς δὲ ἔστιν ὁ ἐτάζων αὐτοῦ τὰ ἔργα;
 26 ἢ τὶς ὁ εἶπας *Ἐπραξεν δίκαια;
 27 μνήσθητι ὅτι μετὰλα ἔστιν αὐτοῦ τὰ ἔργα,
 28 *ὡν ἤρασαν ἀνδρες.
 29 *πᾶς ἀνθρώπος εἶδεν ἐν ἑαυτῷ, ✓
 30 ὅσοι τιρωσκόμενοι εἰσιν βροτοί.
 31 *ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς πολὺς, καὶ οὐ γνωσόμεθα.
 32 *ἀριθμὸς ἑτῶν αὐτοῦ καὶ ἀμέτρητος. ✓
 33 ἀριθμηταὶ δὲ αὐτῷ στατόνες ἕτεροῦ,
 34 *καὶ ἐπιχυθήσονται ἕτεροῦ εἰς νεφέλην.
 35 *ὄσκιασεν δὲ νέφη ἐπὶ ἀμυθήτων βροτῶν.
 36 ὡρᾶν ἔθετο κτήνεσιν,
 37 οἶδασιν δὲ κοίτης τάζειν.
 38 ἐπὶ τοῦτοις πᾶσιν οὐκ ἐξίσταται σου ἡ δάνοια
 39 οὐδὲ διαλλάσσεται σου ἡ καρδία ἀπὸ σώματος;
 40 *καὶ ἔαν συνῆ ἀπεκτάσεις νεφέλης,
 41 *ἰσότητητα σκηπῆς αὐτοῦ,
 42 *καὶ ἰδύματα αὐτοῦ θαιλάσσης ἐτάζουεν.
 43 *ἐν γὰρ αὐτοῖς κρινεὶ λαοὺς,
 44 *ὅπως τροφήν τῷ ἰσχύοντι.
 45 *ἐπὶ χειρῶν ἐτάζουεν φῶς
 46 *καὶ ἐντερίλατο περὶ αὐτῆς ἐν ἀραντῶντι.
 47 *ἀνατρέχει περὶ αὐτοῦ φίλον αὐτοῦ.
 48 *κτῆσις καὶ περὶ δίκαιας.
 49 *καὶ ταύτης ἐταράχθη ἡ καρδία μου
 50 *καὶ ἀπερρῆν ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς.
- 21² ἐπὶ τοῦτον BAV[th] ἐπὶ τούτων S**⁺, ἀπο τούτων Se pl. || 22¹ κραταιώσει ei > St, + se A || 23² η > St || 24¹ μνησθ[ε]. + ουν ιωβ AVt | ἐστιν αὐτοῦ tr. At, ἐστιν > Vt | 24² ων] ης S**⁺ || 26¹ οὐ > S**⁺ | 26² αριθμητος St || 27¹ ἀριθμητος S**⁺ | στατ. νετοῦ] tr. AVt || 28² ἀμυθήτων βοροῦ Bt (S**⁺ ἐπιθυρω[ω]σις] pro ἐπι ἀμυθήτων) || 28a + b praebent BS AVt hoc loco, mu. post 37 5¹, mu. ambis locis || 28a² οὐδ. δε] καὶ οὐδ. AVt: cf. 3 12 || 28b (cf. 37 1) ἐξίστατο At | 28b² σμμ.] pr. του At || 29¹ συνῆς ἐκτασιν ASeVt || 30¹ κρινεῖ Omu.] κρινεῖ BSA | αὐτοῦ] -την SA | η-δω (sic etiam Se) η ωδη BS**⁺, (το) τοῦον AVSmgSymg⁺ | 30² φιλιον At || 31² ισχ.] ακουοντι Bt || 32² αὐτοῦ] -του SeVt(A* dub.) || 33² κτησις(A -σις) Ac pl.] pr. κυριος BS, pr. κυριου A*V
 37 1¹ ταυτη] pr. υπεσ A

- 2 *ἄκουε ἀκοὴν ἐν ὀργῇ θυμοῦ κυρίου,
 3 *καὶ μελέτη ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐξελεύσεται.
 4 *ὑποκάρτω παντός τοῦ οὐρανοῦ ἀρχὴ αὐτοῦ,
 5 *καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ πτερόγων τῆς γῆς.
 6 *ὀπίσω αὐτοῦ βοηθῆσαι φωνῆ,
 7 *βροντῆσαι ἐν φωνῇ ὕβρεως αὐτοῦ,
 8 *καὶ οὐκ ἀνταλλάξει αὐτοῦς, ὅτι ἀκούσει φωνῆν αὐτοῦ.
 9 *βροντῆσει ὁ ἰσχυρὸς ἐν φωνῇ αὐτοῦ θαυμάσια. ✓
 10 ἐποίησεν γὰρ μετὰλα, ἀ οὐκ ἤδειμεν,
 11 συντάσσων χιόνι Γίνου ἐπὶ τῆς γῆς.
 12 *καὶ χειμῶν ἕτερος, καὶ χειμῶν ἕτερον δυναστείας αὐτοῦ.
 13 *ἐν χειρὶ παντός ἀνθρώπου κατασφραγίζει, ✓
 14 ἵνα γνῶ πᾶς ἀνθρώπος τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν.
 15 εἰσηλθεν δὲ θηρία ὑπὸ σκέπην,
 16 ἠσύχασαν δὲ ἐπὶ κοίτης.
 17 *ἐκ ταμείων ἐπέρχονται δῖνα, ἀπὸ δὲ ἀκρωτηρίων ψύχος. ✓
 18 *καὶ ἀπὸ πνοῆς ἰσχυροῦ δώσει πάρος, ✓
 19 οἰκίζει δὲ τὸ ὕδωρ ὡς ἔαν βούληται.
 20 *καὶ ἐκλεκτὸν καταπάσσει νεφέλην,
 21 *καὶ διασκορπίζει φῶς αὐτοῦ.
 22 *καὶ αὐτοῦς κυκλώματα διαστρέψει
 23 *ἐν θεβουλάθω εἰς ἔργα αὐτῶν.
 24 *πάντα, ὅσα ἂν ἐντερίληται αὐτοῖς, ✓
 25 ταῦτα συντάσσεται παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.
 26 *ἐὰν εἰς παιδείαν, ἔαν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ,
 27 *ἐὰν εἰς ἔλεος εὐρήσει αὐτόν. ✓
 28 ἐνὶ γένου τούτου, ιωβ.
 29 στήθι νοθεροῦ δύναμις κυρίου.
 30 οἶδαμεν ὅτι ὁ θεὸς ἔθετο ἔργα αὐτοῦ
 31 φῶς ποιήσας ἐκ οὐράτου.
- 2¹ ακουε] + ιωβ ASeVt: cf. 34 16 || 3¹ > At | 3² της > AVt || 4³ ακουσει mu.] -ση BSA (S**⁺ etiam ἀνταλλάξει) | φωνης S**⁺ || 5¹ εν φωνη / αυτου] tr. S**⁺ || 6¹ γνου εν της γης] ἐπὶ της γειου At | 6² και 10² Se pl. | χειμων 10] χειμων ινα η At | δυναστείας AVt || 8¹ εισηλθον A | σκεπης At | 8² ησυχασαν δε] καὶ (cf. 3 12) ησυχασεν AVt || 9¹ εερχ. AVt | δι-ναι Gra.(pr. αυ)] οδυνα mss || 10² το > AVt || 11¹ καταπασει ASeVt | 11² διασκορπισει At || 12¹ διαστρεπει St | 12² εν θεβουλαθω εις Comp[ut.] ev -θωσ εις B, εθερο βουλαθ εις S**⁺, ενθα εβουλετο θεις Set, ev τοις κατα-τατω θεις AVt(+) | 12³ ενταλη At || 13¹ εαν ηισ] + τε SA pl. | 13² εαν] + τε A | ευρησει αυτου] αυτου At || 14¹ ταυτα ιωβ] tr. At | 14² νοθερομε-νος B || 15¹ οιδας AVt: = #1 | οτι] ως At, ως οτε Vt | ο θεος / εθερο AVt | 15² φως ποιησας] tr. AVt

16 ἐπίσταται δὲ διάκρισιν νεφῶν,
ἐξάισια δὲ πτώματα πονηρῶν.

17 σοῦ δὲ ἡ στολή θερμὴ ·

ἡσυχάζεται δὲ ἐπὶ τῆς γῆς.

18 * στερεώσεις μετ' αὐτοῦ εἰς παλαιώματα,
* ἵσχυροὶ ὡς ὄρασις ἐπιχύσεως. 4

19 διὰ τὶ; διδάξον με τί ἐροῦμεν αὐτῷ ·

καὶ παυσώμεθα πολλὰ λέγοντες.

20 μὴ βίβλος ἢ γραμματεὺς μοι παρέστηκεν,
ἵνα ἀνθρώπων ἐστηκὼς κατασωτήσω;

21 πᾶσιν δ' οὐχ ὄρατον τὸ φῶς.

* τηλαυγές ἐστιν ἐν τοῖς παλαιώμασιν, 4

ὥσπερ τὸ παρ' αὐτοῦ ἐπὶ νεφῶν.

22 ἀπὸ βορρᾶ νέφη χρυσαυροῦντα ·

ἐπὶ τούτοις μετὰ ἡ δόξα καὶ τιμὴ παντοκράτορος.

23 καὶ οὐχ εὐρίσκομεν ἄλλον ὁμοιον τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ ·

ὁ τὰ δίκαια κρίνων, οὐκ οἶει ἐπακοῦειν αὐτόν;

24 διὸ φοβηθήσονται αὐτόν οἱ ἄνθρωποι,

φοβηθήσονται δὲ αὐτόν καὶ οἱ σοφοὶ καρδίᾳ.

38 I Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι Ἐλιουν τῆς λέξεως εἶπεν ὁ κύριος

τῷ Ιωβ διὰ λαίλαπος καὶ νεφῶν

2 Τίς οὗτος ὁ κρύπτων με βουλήν,

συνέχων δὲ ῥήματα ἐν καρδίᾳ, ἐμὲ δὲ οἶεται κρύπτειν;

3 Ζῴσαι ὥσπερ ἀνήρ τὴν ὄσφυν σου,

ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δὲ μοι ἀποκρίθητι.

4 ποῦ ἦς ἐν τῷ θεμέλιόν σου τὴν γῆν;

ἀνάρτελλον δέ μοι, εἰ ἐπίστη συνέσιν.

5 τίς ἔθετο τὰ μέτρα αὐτῆς, εἰ οὐδας;

ἢ τίς ὁ ἐπαγαρῶν σπαρτίον ἐπ' αὐτῆς;

6 ἐπὶ τίνοσ οἱ κρίκοι αὐτῆς πεπηῖρασιν;

τίς δὲ ἐστιν ὁ βαλὼν λίθον γυναικίαν ἐπ' αὐτῆς;

7 ὅτε ἐρενήθησαν ἄστρα,

ἦνεσάν με φωνῆ μετὰ ἡ πάντες ἄγγελοί μου.

8 ἔφραξα δὲ θάλασσαν πύλας,

ὅτε ἐμαίμασεν ἐκ κοιλίας μητροῦς αὐτῆς ἐκπορευομένη ·

9 ἐθέμην δὲ αὐτῆ νεφὸς ἀμφίαισιν,

ὀμίχλη δὲ αὐτὴν ἐσπαρτάνωσα ·

10 ἐθέμην δὲ αὐτῆ ὄρια

περιβίβας κλειθρὰ καὶ πύλας ·

11 εἶπα δὲ αὐτῆ Μέχρι τούτου ἔλευσθαι καὶ οὐχ ὑπερβῆσθαι,

ἀλλ' ἐν σεαυτῇ συντριβήσεται σου τὰ κύματα.

12 ἢ ἐπὶ σοῦ συντέραχα φέγγος πρηνιόν,

ἑσσφόρος δὲ εἶδεν τὴν ἑαυτοῦ τάξιν

13 ἐπιλαβέσθαι πτερύγων γῆς,

ἐκτινάξαι ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῆς;

14 ἢ σὺ λαβῶν γῆν πηλὸν ἐπλάσασας ζῴων

καὶ λαλήτων αὐτόν ἔθου ἐπὶ γῆς;

15 ἀφείλας δὲ ἀπὸ ἀσεβῶν τὸ φῶς,

βραχίονα δὲ ὑπερηφάνων συνέτριψας;

16 ἦλθες δὲ ἐπὶ πηρὴν θαλάσσης,

ἐν δὲ ἴχνεσιν ἀβύσσου περιεπάτησας;

17 ἀνοίγονται δὲ σοὶ φόβῳ πύλαι θανάτου,

πηλῶροι δὲ ἄδου ἰδόντες σε ἔπτηξαν;

18 νενοθεύθησαι δὲ τὸ εὖρος τῆς ὑπ' οὐρανόν;

ἀνάρτελλον δὲ μοι πόσση τίς ὑπ' οὐρανόν;

19 ποῖα δὲ τῆ αὐλίζεται τὸ φῶς,

οἰότους δὲ τοίους ὁ τόπος;

20 εἰ ἀράτοις με εἰς ὄρια αὐτῶν;

εἰ δὲ καὶ ἐπίστασαι τρίβους αὐτῶν;

21 οἶδα ἄρα ὅτι τότε γεγένησθα,

ἀριθμὸς δὲ ἐτῶν σου πολλός.

22 ἦλθες δὲ ἐπὶ θησαυροῦς χιόνος,

θησαυροῦς δὲ χαλᾶζης ἑσθρακας.

23 ἀπόκειται δὲ σοὶ εἰς ὕβραν ἐχθρῶν,

εἰς ἡμέραν πολέμου καὶ μάχης.

24 πόθεν δὲ ἐκπορεύεται πύχνη

ἢ διασκορδάννυται νότος εἰς τὴν ὑπ' οὐρανόν;

7² φωνῆ] pr. ev AVt | fn.] + καὶ μιμησαν AVt || 8² ἐμαίμασεν(S*+ -μα-
ἐν) ... ἐκπορευομένη] ἐμαυτοῦ καὶ... ἐκπορευετο AVt | αὐτῆ Bt || 12² ἐπ-
ιδεν A⁺, ἐπιδεν(cf. Thack. p. 125) Vt || 13² pr. καὶ AVt || 14² αὐτο ASe

|| 15¹ ἀφίλω A⁺, ἀφίλω(cf. Thack. p. 211) Vt | 15² βραχ. δέ] καὶ βρ. AVt⁺: cf.

312 || 16¹ πηρην] γην A || 18² δη] δε A | ποση η τις (uel ποση η τις?) A

|| 19] pr. ev AVt | to > A⁺ | 19² ol] εστιν AVt || 20¹ ε] + ἀρα A ||

21¹ οιδας Se pl.: = fn | totel] ε]ς τουτο AVt || 22² χαλ.] θαλασσης S*+ ||

23¹ αποκεννυται AVt | 23² πολεμων Bt

16¹ ἐπίσταται AVt: = fn | διαέσιν St || 17² fn. BS*(A⁺) + απο νοτου

rel. (in O sub *) || 18¹ στερεωθεις AVt || 19² παυσώμεθα S || 20² εστις

AVt || 21¹ δη] γαρ AVt | to > AVt | 21³ + ἐελεθεν(sic) A⁺, + ἐηλθον Vt

|| 22² παντοκρατ. (in fn ad 23 tractam) BS*(O⁺) pr. του AVt, pr. παρα rel.

|| 23¹ τη] pr. αυτω και AVt | 23² ουκ — fn.] οηαι οτι ουκ εισακουει αυτος A

Vt | ερακουσεν St || 24¹ οη > A | 24² καρδια] pr. τη AVt

38¹ νεφους A⁺: ex 406 || 21¹ με > S*+ || 3² σε > B⁺: cf. 42 4 et 40 7

|| 4¹ η]ς] ποθα AVt⁺: cf. 22 3 | ev τω θεμ. με] ore εθεμελιωσα AVt | 4² ανωστ.

AVt | δε > AVt | ἐπίστασαι A || 6] pr. η St | τινος] + δε AVt | κρικοι]

στυλοι AVt | ο2 βαλων SVt || 7¹ ερενηθη A

- 25 τίς δὲ ἠτοίμασεν ὑετῷ λάβρῳ βύσιν,
ὄδον δὲ κυδοιμῶν
- 26 *τοῦ ὑετίσαι ἐπὶ γῆν, οὐ οὐκ ἀνήρ,
*ἐρήμιον, οὐ οὐχ ὑπάρχει ἀνθρώπος ἐν αὐτῇ,
- 27 *τοῦ χορτάσαι ἄβατον καὶ δόικητον
*καὶ τοῦ ἐβλαστῆσαι ἔξοδον χλόης; ✓
- 28 τίς ἐστὶν ὑετοῦ πατήρ;
τίς δὲ ἐστὶν ὁ τετοκίως βῶλους δρόσου;
- 29 ἐκ γαστροῦς δὲ τίνος ἐκπορεύεται ὁ κρύσταλλος;
πάχυν δὲ ἐν οὐρανῷ τίς τέτοκεν,
30 ἢ καταβαίνει ὤσπερ ὕδωρ ῥέον;
πρόσωπον δὲ ἀβύσσου τίς ἐπηξεν;
- 31 συνήκας δὲ θεσμὸν Πλαείδος
καὶ φραγμὸν Ὀρίωνος ἠνοίξας;
- 32 *ἢ διανοίξεις μαζουρωθ ἐν καρπῷ αὐτοῦ
*καὶ Ἐσπερον ἐπὶ κόμης αὐτοῦ ἄξεις αὐτά; ✓
- 33 ἐτίσασαι δὲ τροπὰς οὐρανοῦ
ἢ τὰ ὑπ' οὐρανὸν ὁμοθυμαδὸν γινόμενα;
- 34 καλέσεις δὲ νέφος φωνῆ,
καὶ τρώμῳ ὕδατος λάβρῳ ὑπακούσεται σου;
- 35 ἀποστραεῖς δὲ κεραυνούς καὶ πορεύσονται;
ἐρούσιν δὲ σοὶ Τί ἐστὶν;
- 36 τίς δὲ ἔωκεν γυναιξὶν ὑφ' ὀσμῆτος σοφίαν
ἢ ποικιλτικὴν ἐπιστήμην;
- 37 τίς δὲ ὁ ἀριθμῶν νέφη σοφία,
οὐρανὸν δὲ εἰς γῆν ἔκλινεν;
- 38 κέχυται δὲ ὤσπερ γῆ κονία,
κεκόλληκα δὲ αὐτὸν ὤσπερ λίθῳ κύβου.
- 39 θηρεύσεις δὲ λέουσι βοράν,
ψυχὰς δὲ δρακόντων ἐμπλήσεις;
- 40 δεδικασίην γάρ ἐν κοίταις αὐτῶν,
κάθηνται δὲ ἐν ἴλαϊς ἐνεδρεύοντες.
- 41 τίς δὲ ἠτοίμασεν κόρακι βοράν;
νεοσσοὶ γάρ αὐτοῦ πρὸς κύριον κεκράρασιν
πλανώμενοι τὰ σῖτα ζητούντες.

261 τῆν] pr. τῆν S, γῆς A† || 282 βολους] pr. συνοχας και AV† || 291 ο
> SA || 301 ωσπερ] ως AV† | 302 αβυσσου Compul. Gra.] αεβους mss. |
επηξεν Gra.] ετηξεν B, ετηξεν SA || 311 uerbo συνηκας ad praec. tracto
prebent AV† δεσμον δε τεκταιδος εγρωσ | 312 και] η AV† || 322 αειξ] pr.
και AV† || 342 δομου AV† | υδ. λαβρω B†] tr. S†, υδ. λαβρου rel. | 322 αειξ] pr.
|| 361 δε > AV† | γυναικι AV† | 362 η] και AV† | επιστημη] pr. σοφιας AV†
|| 381 δε] γαρ AV† | γῆς AV† | κονια] χυνελα Gra. | 382 κεκολληκεν A† |
λιθω κυβου] κυβου λιθου AV† || 412 ταρα] δε A | αυτου / προς κυριου] tr. A†

- 39 I *ει ἔγνωσ καιρὸν τοκετοῦ τραελάφων πέτρας, ✓
ἐφύλαξας δὲ ὠδίνας ἐλάφων;
2 ἠρήθησας δὲ αὐτῶν μήνας πλήρεις τοκετοῦ,
ὠδίνας δὲ αὐτῶν ἔλυσσας;
3 ἐξέθρεψας δὲ αὐτῶν τὰ παιδία ἔξω φόβου;
*ὠδίνας αὐτῶν ἐξαποστραεῖς;
- 4 *ἀπορρήξουσιν τὰ τέκνα αὐτῶν, πλῆθυνθήσονται ἐν γενήματι,
*ἐξελεύσονται καὶ οὐ μὴ ἀνεκκάμωουσιν αὐτοῖς; ✓
- 5 τίς δὲ ἐστὶν ὁ ἀφείξ ὄνον ἄγριον ἐλεύθερον,
δεσμούςς δὲ αὐτοῦ τίς ἔλυσεν;
- 6 ἐθέμην δὲ τὴν διαίταν αὐτοῦ ἔρημιον
*καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἀλυσιδίαιτα ✓
- 7 καταρῶν πολυοχλίας πόλεως,
μέμψιν δὲ φορολόγου οὐκ ἀκούων
- 8 *κατασκέμεται ὄρη νομῆν αὐτοῦ
*καὶ ὄρισω παντὸς γλυπρὸν ζῆρεϊ. ✓
- 9 βουλήσεται δὲ σοὶ μονόκερως δουλεύουσα
ἢ κοιμηθῆναι ἐπὶ φάτρης σου;
10 ὄσεις δὲ ἐν ἰμάσσι ζυγὸν αὐτοῦ,
ἢ ἐκκύσει σου ἀύλακας ἐν πεδίῳ;
11 πέποιθας δὲ ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πολλὴ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ,
ἐπαφήσεις δὲ αὐτῷ τὰ ἔργα σου;
- 12 πιστεύσεις δὲ ὅτι ἀποδώσει σοὶ τὸν σπόρον,
εἰσοίσει δὲ σοὶ τὸν ἄλωνα;
- 13 *πτέρουε τερπομένων νελάσται,
*ἔάν σου λάβῃ ασίδα καὶ νεσσά .
- 14 *ὅτι ἀφήσει εἰς γῆν τὰ ψὰ αὐτῆς
*καὶ ἐπὶ χουὸν θάψει
- 15 *καὶ ἐπὶ ἀερόν ὅτι πούς σκορπιεῖ
*καὶ θηρία ἄγρου καταπατήσει .
- 16 *ἀπεσκήθουνεν τὰ τέκνα αὐτῆς ὥστε μὴ ἑαυτῆ,
*εἰς κενὸν ἐκοτίασεν ἄνευ φόβου .

39 stichum I1 ex 0' additum AV† inserunt ante stichos 32—42 ipsos quo-
que ex 0' addidos: cf. 20 20 | I1 ei] η A†, > V† || 21 αυτων μηνας SAV†
tr. B, αυτων > mu. || 31 εβου] αυου AV† | 32 ωδινας BS*O†] + δε rel.: ex
22 | εταρρελαεις S*† || 42 αυτοις ASeV || 61 τῆν δι. / αυτου] tr. A† ||
82 ζητησε AV† || 91 μονοκ.] pr. απρατελος AV† | δουλευεν S*† || 101 ev
μ. ζυγον / αυτου] tr. AV† | 102 σοι AV† || 111 η > B | 112 εταφ. δε] και
εταφ. AV†: cf. 3 12 || 121 δε] + αυτω S*AV† (in O sub *) | 122 εισοισει
δε] και εις. AV†: cf. 3 12 | τον] τῆν AV†: cf. Thack. p. 145 || 131 νελασται
> BS*† | 132 ασδα] pr. η St | νεσσα A | hn.] + εαλησαν AV† || 141 ψα]
υτρα SAT || 151 επελαθοντο B†, επελαθοντες (sic) S*† | πους] s > BSceV†:
ante σ || 161 αυτη] pr. e B | αυτη unis cod.] -την rel.

17 *ὄτι κατεσιώπησεν αὐτῆ ὁ θεὸς σοφίαν
*καὶ οὐκ ἐμέρισεν αὐτῆ ἐν τῆ συνέσει.

18 *κατατελέσσεται ἴππου καὶ τοῦ ἐπιβάτου αὐτοῦ. 4

19 ἦ σὺ περιέθηκας ἴππῳ δύναιιν,
ἐνέδυσας δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ φόβον;

20 περιέθηκας δὲ αὐτῷ πανοπλίαιν,
δόξαν δὲ στηθέων αὐτοῦ τόλμῃ;

21 ἀνορούσων ἐν πείδιῳ γαυριά,
ἐκπορεύεται δὲ εἰς πεδίον ἐν ἰσχύι·
22 συναντῶν βέλει κατατελέα
καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῆ ἀπὸ σιδήρου·

23 ἐπ' αὐτῷ γαυριά τόξον καὶ μάχαιρα,
24 καὶ ὄργῃ ἀφανιεῖ τὴν γῆν
καὶ οὐ μὴ πιστεύσῃ, ἕως ἂν σημάνη σάλπιγγ·

25 σάλπιγγος δὲ σημαινούσης λέγει Εὐρε,
πόρρωθεν δὲ ὀσφραίνεται πολέμου σὺν ἀίματι καὶ κρυστῆ.
26 ἐκ δὲ τῆς οἴης ἐπιστήμης ἔστηκεν ἰεράε
ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας ἀκίνητος καθορῶν τὰ πρὸς νότον;

27 ἐπι δὲ σῶ προστάγματι ὑψοῦται ἀέρος,
γῶν δὲ ἐπι νοσοσιᾶς αὐτοῦ καθεσθεῖς αὐλίζεται
28 *ἐπ' ἔξοχῇ πέτρας καὶ ἀποκρήμῳ; 4

29 ἐκείσε ὦν ληρεῖ τὰ σῖτα,
*πόρρωθεν ὦν ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ σκοπεύουσιν· 4
30 νεοσοσὶ δὲ αὐτοῦ φθόρονται ἐν αἵματι,
οὐ δ' ἂν ὦσι τεθνεώτες, παραχρῆμα εὐρίσκονται.

40 1 *Καὶ ἀπεκρίθη κύριος ὁ θεὸς τῷ Ιωβ καὶ εἶπεν
2 *Μὴ κρίσιν μετὰ ἱκανοῦ ἐκκλινεῖ,
*ἐλέγχων θεὸν ἀποκριθήσεται αὐτῆν; 4

3 Ὑποδαβῶν δὲ Ιωβ λέγει τῷ κυρίῳ
4 Τί ἐτι ἐτύ κρῖνομαι νοθεροῦμένος καὶ ἐλέγχων κύριον
ἀκούων τοιαῦτα οὐδέεν ὦν;

171 κατεσιώπην S** | 17² ουκ > S** | εμερ. αυτη] + ο θεος AVT | 18¹ κατα
καιρον] καταχαρῶν AT | εν > S** | υψει post υποσει tr. St | 18² ιππου] αυ-
του S** | 19² ενεδ. δε] και ενεδ. AVT: cf. 3 12 | 20² δοξαν δε] και(af. 3 12)
δοξη AVT | τοληνη AT, τοληνη VT | 21¹ πεδιω] τοβι Se pl. | 22¹ συναντ.
βελ. ad 21 trahit # | βελει] βουκλαι BS* Syt¹ | 22² απο σιδηρου] σιδηρον AVT
| 23 αυτου] + γαρ S | μαχ.] pr. αἰσθησης AVT | 25¹ λεγει] επει AVT | 25²
συ] pr. και AVT | fin.] + εκπορευεται AV pau. | 27¹ επι δε] η επι AVLaT:
= # | συ] pr. τω A | 27² κρην. αυκ. αυκ. ad 28 trahit # | 29² πορο.] + δε AVT
40²¹ εκκλινει] -vν S** | κρην(ε)ς nel sim. Se pl. | 2² ελεγχ.] + δε Bt | υπο-
κρηθ. S** | αυτω Se | 3 λεγει] εμεν AVT | 4¹ επι > S* | ελ. κυρ.] ελεγ-
χομενος υπο κυριου AVLaT | 4² ουδεν] μηδεν AT

ἐγὼ δὲ τίνα ἀπόκρισιν διὺ πρὸς ταῦτα;
χεῖρα ἤθσω ἐπὶ στόματί μου·

5 ἄπασ λέβάνηκα, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ οὐ προσθήσω.

6 Ἐπι δὲ ὑποδαβῶν ὁ κύριος εἶπεν τῷ Ιωβ ἐκ τοῦ νέφους
7 Μὴ, ἀλλὰ ζῶσαι ὡσπερ ἀνὴρ τὴν ὄσφύν σου,
ἐρωτήσω δὲ σε, σὺ δὲ μοι ἀποκρίθητι·

8 μὴ ἀποποιῶ μου τὸ κτήμα.
οἷται δὲ με ἄλλως σοὶ κεχρηματικένηαι ἢ ἵνα ἀναφανῆς δικαίος;

9 ἢ βραχίων σοὶ ἔστιν κατὰ τοῦ κυρίου,
ἢ φωνῆ κατ' αὐτὸν βροντᾶς;

10 ἀνάλαβε δὴ ὕψος καὶ δύναιιν,
δόξαν δὲ καὶ τιμὴν ἀμφιέσαι·

11 ἀπόστειλον δὲ ἀγρέλους ὄρτη,
πάν δὲ ὑβριστῆν ταπεινώσον,

12 ὑπερήφανον δὲ σβέσον,
σημιον δὲ ἀσεβεῖς παραχρῆμα,

13 κρύψον δὲ εἰς γῆν ἔξω ὁμοθυμαδόν,
τὰ δὲ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας ἐμπλήσον·

14 ὁμοδογίωσω ἄρα ὄτι θύναται ἡ δεξιὰ σου σῶσαι. —
15 ἀλλὰ δὴ ἰδοὺ θηρία παρὰ σοί·

Χόρτρον ἴσα βουσίην ἐσθίει.
16 ἰδοὺ δὴ ἰσχύς αὐτοῦ ἐπ' ὄσφύι,
ἢ δὲ δύναιιν ἐπ' ὀμφαλοῦ ραστρός·

17 ἔστησεν οὐρὰν ὡς κυπέλεκτρον,
τὰ δὲ νεύρα αὐτοῦ συμπέλεκται·

18 αἱ πλευραὶ αὐτοῦ πλευραὶ χάλκειαι,
ἢ δὲ βράχιν αὐτοῦ σιδήρεος χυτός.

19 τοῦτ' ἔστιν ἀρχὴ πλάσματος κυρίου,

4³ εἰτω ad 4² trahunt AVT | δε τινα /αποκρ.] tr. AVT | δου] θωσω B |
5 εδλησα AVT | 6 δε > St | εκ] δια At: ex 38 1 | 7² αποκρινη Bt: cf.
38 3 | 8¹ μη απρω.] η αποτροχη Sem. | 8² οει δε] μηδε ουσ AVT | η] αλλ
AVT | αναφ. δικ.] tr. AVT | 9¹ η] ei AVT | του κυριου] κυριον AS²Vt: = #
| 9² φωνη... βροντα] φωνη βροντης... βροντα ισα AVT: βροντα ισα ex βρον-
της + (10) α | kar αυτου Bt | 10¹ δη] δε A | υπος και] εις υπος AVT | 10²
δε > AVT | αμφοτα SA pl.: cf. Thack. § 6, 6 | 11¹ ορη] εν ορη σου AVT
| 11² παν (cf. Iud. 7 4 B)] παντα A pl. | 13¹ δε] + αυτους AS²Vt | ετω >
B lat | 14 απο > BSt | η δεξ./σου] tr. AVT | 15¹ δη > AVT | ιδου] +
δη (sic) Bt | θηρ./παρα σοι] tr. AVT | 15² χορτ./ισα βου.] tr. AVT | εσθιωσιν
Bt | 16¹ ισχ.] pr. η SA | οσφρυ (AVT -ουσ)] + αυτου AVT (in O sub *) |
16² βυν. Bt] + αυτου rel. (in O sub *) | fin.] + αυτου AVT | 17¹ ουραν] +
αυτου AVT | ωσ] ωσπερ AVT | 17² συμπ.] pr. ωσπερ σχοινη AVT | 18¹
πλευρα χάλκειαι] ως(Vt ωσπερ) πετρα χάλκαι(cf. 6 12) AVT | 18² σιδ.] pr. ως
At | σιδ. χυτος] τυχος(= τυκος) σιδηρος Gra.

πεποιημένον ἔγκραταπαιζέσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.

20 ἐπελθὼν δὲ ἐπ' ὄρος ἀκρότομον

ἔποίησεν χρημονήν τετραπόσιν ἐν τῇ ταρτάρῳ ·

21 ὑπὸ παντοδαπὰ δένδρα κοιμᾶται

παρὰ πάμπυρον καὶ κάλαμον καὶ βούτυμον ·

22 σκιάζονται δὲ ἐν αὐτῷ δένδρα μεγάλα

σὺν βράδαισι καὶ κλώνεσσι ἄγρου.

23 ἔσθ' ἔνθα παρὰ πλάγῳ οὐ μὴ αἰσθηθῆ,

ἄπειρον δὲ προσκρούσει ὁ ἰορδάνης εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ.

24 ἄπειρον τῷ ὄφθαλμῷ αὐτοῦ δεξέται αὐτόν,

ἄπειρον δὲ ὄραοντα ἐν ἀρκίστῳ,

25 ἄπειρον δὲ φρεσὶν περὶ βίβλα αὐτοῦ;

26 ἄπειρον δὲ τρυφήσιν τὸ χεῖλος αὐτοῦ;

27 λαλήσει δὲ σοὶ δεήσῃ,

ἰκετηρίᾳ μαλακῶς;

28 θήσεται δὲ διὰ τὴν μετὰ σοῦ,

λήμψην δὲ ἐν αὐτῷ ὡσπερ ὄρνέυ

29 παῖξ δὲ ἐν αὐτῷ ὡσπερ ὄρνέυ

ἢ δῆσιν αὐτόν ὡσπερ τροφὸν παιδίῳ;

30 ἐνοτρούονται δὲ ἐν αὐτῷ ἔθνη,

μειρεύονται δὲ αὐτὸν φωνίμων τένη;

31 πᾶν δὲ πλῆθον συναλεθὼν οὐ μὴ ἐνέγκωσιν βύρσαν μίαν οὐ-

ρᾶς αὐτοῦ

32 ἄπειρον δὲ αὐτῷ χεῖρα

μνησθεῖς πόλεμον τὸν γινόμενον ἐν σῶματι αὐτοῦ,

καὶ μήκετι γινέσθω.

41 1 οὐχ ἔδρακας αὐτόν

2 οὐ δέδοικας ὅτι ἠτοίμασται μοι;

τίς γάρ ἐστιν ὁ ἐμοὶ ἀντιστάς;

3 ἢ τίς ἀντιστήσεται μοι καὶ ὑπομενεῖ,

εἰ πάσα ἡ ὑπ' οὐρανὸν ἐμὴ ἐστιν;

4 ἄπειρον δὲ σιωπήσομαι δι' αὐτόν,

ἄπειρον λόγον δυνάμεως ἐλεήσει τὸν ἴσον αὐτοῦ;

5 τίς ἀποκαλύψει πρόσωπον ἐνδύσεως αὐτοῦ;

εἰς δὲ πτύξιν θύρακος αὐτοῦ τίς ἂν εἰσέλθοι;

6 πύλας προσώπου αὐτοῦ τίς ἀνοίξει;

κύκλῳ ὀδόντων αὐτοῦ φόβος.

7 τὰ ἔγκρατα αὐτοῦ ἀσπίδες χάλκεαι,

σύνδεσμος δὲ αὐτοῦ ὡσπερ σμηρίτης λίθος ·

8 ἄπειρον τὸ ἐνὸς κολλῶνται;

πνεῦμα δὲ οὐ μὴ δέληθ' αὐτόν ·

9 ἄπειρον τῷ δόξα αὐτοῦ προσκολληθήσεται,

ἄπειρον αὐτοῦ εἶδος ἑωσφόρου.

10 ἐν πταρμῷ αὐτοῦ ἐπιφασκεται φέγγος,

οἱ δὲ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ εἶδος ἑωσφόρου.

11 ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύονται λαμπράδες καίμεναι

καὶ διατριπτοῦνται ἐσχάρα πυρός ·

12 ἐκ μακρήων αὐτοῦ ἐκπορεύεται καπνὸς

καίμενου καίμενης πυρὶ ἀνθρώπων ·

13 ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἀνθρώπου,

φάξ δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται.

14 ἐν δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ ἀνιέται δύναμις,

ἄπειρον αὐτοῦ τρέχει ἀπύλας.

15 σάρκες δὲ σώματος αὐτοῦ κεκόλληνται ·

ἄπειρον ἐπὶ αὐτόν, οὐ σαλευθήσεται.

16 ἡ καρδία αὐτοῦ πέπηγεν ὡς λίθος,

ἔστηκεν δὲ ὡσπερ ἄκμων ἀνήλατος.

17 στραφέντος δὲ αὐτοῦ φόβος θηρίοις τετραπόσιν

ἐπὶ γῆς ἀλλοιμένοις.

18 ἔσθ' ἔνθα συναντήσωσιν αὐτῷ λόγχοι, οὐδὲν μὴ ποιήσωσιν

19² (εἴ)καταπ.] pr. eis to AVt || 21² παρ. . . καλ.] tr. AVt || 22¹ ev > A pl. | 22² γαυνοῖς S*t, θαρρανοῖς (sic) At, οροδαμοῖς pl. | αἰρου (cf. Iren. 23.40) | αἰρου BS* || 23¹ αἰθήρα A (εἰσ), Vt: cf. Thack. p. 259 || 24² fm.] + αυ- του A || 26¹ ei θησας κρικου] και ελησας κλοου AVt || 27¹ θησας AVt | 27² pr. η St, pr. και AVt | ικετηριος AVt | μαλακη S*t || 28¹ δε > Bt | θασθ./μετα σου BSot (= #1) tr. rel. || 29¹ πατην δε ev] και eu(uel.v)πεεις A Vt | 29² η θησας] θησ. δε AVt || 30¹ ev αυτω] αυτον AVt/ || 30² μεριου- ται Se | μερ. δε] και μερ. AVt: cf. 3.12 | τενη] εθνη BS || 31¹ everκη AVt | βυρα. μιο] tr. AVt || 32¹ επιθησει Bt | αυτω] pr. εν SAVt | 32² πολεμου του γινουμένου At | αυμ.] pr. τω AVt | 32³ > BS*t || 41¹ > BS*t || 2¹ ου] ουδε BS | δεοικας] + αυτον ASvT | μοι] σοι At

2² γαρ] δε S*t | αυθισταμενος At || 3¹ τις] + εστιν ος AVt (2² εστιν) 3¹ εστιν Vt) | 3² ei] η ουχι AVt || 4² λογον BSot] -ρος AVLaT, -τω mu, -τος compl. | αυτου BSAt] -τω rel. || 5¹ τις δε ανακαλυψει AVt || 6¹ πυ- λα] + δε ASvT || 7¹ τα εκκ.] ενκ. δε AVt | χαλκεαι Bt] -και Ct: cf. 20 20 24 Sir. 28 20 et Thack. S 12.2: -και rel.: cf. 6.12 | 7² συνδ. δε] δε > Bt, και(cf. 3.12) συνδεσμοι AVt | σμηριτος At || 8¹ του] pr. εκ AVt | 8² θασθη] + δι S*t || 9² αποστρ.] παδουσι S*t || 10¹ επιφασκεται AVt || 12² πυ- ρη] φλορι AVt || 14² τρεχει] pr. προ AVt || 15¹ αυμ. > St || 16¹ με] ωσπερ A pl. || 17¹ δε > AVt | 17² επι γης/αλλ.] tr. AVt || 18¹ μη] pr. ου ASv pl. | ποιησ.] + αυτου ASvT

- ✠δούρου ἐπιτημένον και θύρακα .
 19 ἦγεται μὲν γάρ σίδηρον ἄχουρα,
 χαλκὸν δὲ ὡσπερ ξύλον σαθρόν .
 20 οὐ μὴ πρώτη αὐτὸν τόσον χάλκειον,
 ἦγεται μὲν πετροβόλον χόρτον .
 21 ✠ὡς καδάμη ἐλογίσθησαν σφύρα, ✠
 καταραξά δὲ σείσμοῦ πυρφόρου.
 22 ἡ στρωμνὴ αὐτοῦ ὀβελίσκοι ὀξείς,
 πᾶς δὲ χρυσὸς θαλάσσης ὑπ' αὐτὸν ὡσπερ πηλὸς ἀμύθητος.
 23 ἀναξεί τὴν δβυσσον ὡσπερ χαλκεῖον,
 ἦγεται δὲ τὴν θάλασσαν ὡσπερ ἐξάλειπρον.
 24 τὸν δὲ τάρταρον τῆς δβύσσου ὡσπερ αἰχμάλωτον .
 ✠ἐλογίστατο δβυσσον εἰς περίπαρον .
 25 οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἐπὶ τῆς τῆς ὄμοιοι αὐτῷ
 πεποιημένον ἐγκαταπαλιεσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων μου .
 26 πᾶν ὑψηλὸν ὄρη,
 αὐτὸς δὲ βασίλειος πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασι.
42 1 Ὑπολαβὴν δὲ ἰωβ λέγει τῷ κυρίῳ
 2 Οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι,
 ἀδυνατεῖ δὲ σοι οὐθέν .
 3 τίς γάρ ἐστιν ὁ κρύπτων σε βουλήν;
 φειδόμενος δὲ βημάτων και σὲ οἶεται κρύπτειν;
 τίς δὲ ἀναγγελεῖ μοι ἃ οὐκ ἤθουν,
 μετὰ και θαυμαστὰ ἃ οὐκ ἠπιστάμην;
 4 ἄκουσον δὲ μου, κύριε, ἵνα κάρῳ λαλήσω .
 ἐρωτήσω δὲ σε, σὺ δὲ με διδάξον.
 5 ἄκοιὴν μὲν ἰσὺς ἤκουόν σου τὸ πρότερον,
 νυνὶ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς μου ἑώρακέν σε .
 6 διὸ ἐφραύλισα ἑμαυτὸν και ἐτάκην,
 ἦγῃμαί και ἑμαυτὸν τῆν και σποδόν.
 7 Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ λαλήσαι τὸν κύριον πάντα τὰ ῥήμα-
 τα ταῦτα τῷ ἰωβ εἶπεν ὁ κύριος Ἐλπίσθε τῷ Θεαμανίτη
 Ἡμαρτες σὺ και οἱ δύο φίλοι σου .
 18² ἐπιτημ. > BS*AVVt | θωραξ AVt || 19¹ ἀχουρα pr. ωσπερ ASeVt ||
 20¹ τοξ χαλκ. > At | χαλκεον CV: cf. 7 | 20² μεν γαρ At + γαρ Vt | μεν
 πετροβ. tr. Se pl. | χορτον pr. ως AOVt || 21¹ ως καλαμην ελογιστατο σφουραν
 Slat (S* om. v ulc), ως καλαμη ελογισθη αυτω σφουρα AVt | σφουρα pl.
 (etiam correctior posterior codicis S) -ρα BS*A: cf. sup. || 25¹ της > At
 | 25² μου > S**
42 1¹ παντα δυνα] tr. AOVt | 2² δε σοι] tr. SVt || 3¹ > S** | 3³ τις δε
 ανεγγε] ανεγρηθη δε AVt | ανεγγελεει St || 4¹ δε] δε AVt | 4² σε >
 Bt: cf. 38 3 || 5¹ ακοινη μεν υωσ] εως μεν υωσ ακοινη AVt || 6² εμαυ-
 του] pr. εγω Bt, + εγω S** || 7¹ ταυτα > At | ελπισθε: cf. 2 11 3 | 7² δυο
 > Bt

- οὐ γάρ ἐλαλήσατε ἐνώπιόν μου ἀληθές οὐδὲν
 ὡσπερ ὁ θεράπων μου ἰωβ.
 8 νῦν δὲ λάβετε ἑπτά μόσχους και ἑπτά κριοὺς
 και πορεύθητε πρὸς τὸν θεράποντά μου ἰωβ,
 και ποιήσει κάρτησιν περὶ ὑμῶν .
 ἰωβ δὲ ὁ θεράπων μου εὐξεται περὶ ὑμῶν,
 ✠ὄτι εἰ μὴ πρόσσωπον αὐτοῦ λήμψομαι .
 εἰ μὴ γάρ δι' αὐτόν, ἀπώλεσα ἂν ἕμᾶς .
 οὐ γάρ ἐλαλήσατε ἀληθές κατά του θεράποντός μου ἰωβ . —
 9 ἐπορεύθη δὲ Ἐλπίσθε ὁ Θεαμανίτης και Βαλθαῦ ὁ Σαυχίτης
 και Σωφαρ ὁ Μιναῖος
 και ἐποίησαν καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ κύριος,
 και ἔλυσαν τὴν ἀμαρτίαν αὐτοῖς διὰ ἰωβ .
 10 ὁ δὲ κύριος ἠύξησεν τὸν ἰωβ .
 εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ και περὶ τῶν φίλων αὐτοῦ ἀφῆκεν αὐ-
 τοῖς τὴν ἀμαρτίαν .
 ἔδωκεν δὲ ὁ κύριος διπλά ὅσα ἦν ἔμπροσθεν ἰωβ εἰς διπλά-
 στασίμων .
 11 ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ και αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ
 πάντα τὰ συμβεβηκῶτα αὐτῷ
 και ἦλθον πρὸς αὐτόν
 και πάντες ὅσοι ἤδεισαν αὐτὸν ἐκ πρώτου .
 φωνόντες δὲ και πόντες παρ' αὐτῷ παρεκάλεσαν αὐτόν,
 και ἑθαύμασαν ἐπὶ πάσιν, οἷς ἐπήγαγεν αὐτῷ ὁ κύριος .
 ἔδωκεν δὲ αὐτῷ ἑκατὸς ἀμνάδα μίαν και τετρακόραχμον χρυ-
 σῶν ἄσημον.
 12 ὁ δὲ κύριος εὐλόγησεν τὰ ἔσχατα ἰωβ ἢ τὰ ἔμπροσθεν .
 ἦν δὲ τὰ κτήνη αὐτοῦ πρόβατα μύρια τετρακισχίλια,
 κάμηλοι ἑξακισχίλια,
 ζεύγη βοῶν χίλια,
 ὄνοι ἠλέκται νομίδες χίλια.
 13 γεννῶνται δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτά και θυγατέρες τρεῖς .
 14 και ἐκάλεσεν τὴν μὲν πρώτην Ἡμέραν,
 81 νυν δε] και νυν AVt: cf. 3 12 | 8² θεσπαι] παιδα AVt: cf. 1 8 2 | 8³ καρ-
 πωσιν] -πρωσες BSV(-σις)†, -πωμα At | 8⁴ μου > S** | 8⁵ ει μη γαρ] και ει
 μη AVt | 8⁷ αληθες / κατα τ. θ. μου ιωβ] tr. B†; κατα τ. θ. μου ιωβ ουδεν αλη-
 θες Vt: item nisi arxan προ αληθες At || 9¹ επορευθησαν AVt | ελπισθε:
 cf. 7 | 9² ερωι] + εαυτοις AVt | αυτοις] -τω S** | 9³ αυτοις] -των S*ACVt
 || 10² και > AVt | αουτου 2° > BSt | 10³ εδωκεν] προσεθηκε AVt: = #1 |
 δε > S** | διπλα — ιωβ] τω ιωβ τα διπλα υν ειχεν εμπροσθεν AVt || 11¹
 και παντες] + δε At | εκ πρωτου] προ τουτου AVt | 11⁵ κυριος] θεος S** |
 11⁷ εδωκεν δε] και(cf. 3 12) εδωκαν AVt | χρυσου και ασημου B† || 12¹ τα
 εσχ. ιωβ η] τον ιωβ τα εσχαρα μολδον η AVt

τὴν δὲ δευτέραν Κασίαν,
τὴν δὲ τρίτην Ἀμαθείας κέρας·

15 καὶ οὐχ εὐρέθησαν κατὰ τὰς θυγατέρας Ιωβ βελτίους αὐτῶν
ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν·

ἔδωκεν δὲ αὐταῖς ὁ πατήρ κληρονομίαν ἐν τοῖς δόδαφοις·
16 ἔζησεν δὲ Ιωβ μετὰ τὴν πλὴγὴν ἔτη ἑκατὸν ἑβδομήκοντα,
τὰ δὲ πάντα ἔζησεν ἔτη διακόσια τεσσαράκοντα ὀκτώ·

*καὶ εἶδεν Ιωβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν
αὐτοῦ τετάρτην γενεάν·

17 *καὶ ἐτελεύτησεν Ιωβ πρεσβύτερος καὶ πλήρης ἡμερῶν·

17a γέγραπται δὲ αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεσθαι μεθ' ὧν ὁ κύριος
ἀνίστησιν.

17b Οὗτος ἐρμηνεύεται ἐκ τῆς Συριακῆς βιβλίου

ἐν μὲν τῇ κατοικίῳ τῇ Αυσίτιδι ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τῆς Ἰου-
μαίας καὶ Ἀραβίας,

προὔτηρχεν δὲ αὐτῷ ὄνομα Ιωβαβ·

17c λαβῶν δὲ γυναῖκα Ἀράβισσαν γεννᾷ υἱόν, ᾧ ὄνομα Εἰωνυ,
ἦν δὲ αὐτὸς πατὴρ μὲν Ζαρε, τῶν Ησσυ υἱῶν υἴος, μητρὸς
δὲ Βοσορρας,

ὥστε εἶναι αὐτὸν πέμπτον ἀπὸ Ἀβρααμ.

17d καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδωμ, ἦς καὶ αὐ-
τὸς ἦρξεν Χύρας·

πρῶτος Βαλακ ὁ τοῦ Βεωρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Δεν-
ναβα·

μετὰ δὲ Βαλακ Ιωβαβ ὁ καλούμενος Ιωβ·

μετὰ δὲ τοῦτον Ἀδομ ὁ ὑπάρχων ἡγεμῶν ἐκ τῆς Θαυμανι-
δος Χύρας·

μετὰ δὲ τοῦτον Ἀδαδ υἴος Βαραδ ὁ ἐκκόμης Μαδίαμ ἐν τῷ
πεδίῳ Μωαβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γεθθαμ.

17e οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν φίλοι·

¹⁴2 κασίαν AVt = *cassiam* Ia | ¹⁴2 ἀμαθείας V, μαθείας At || ¹⁵1 τας θυρ. Ιωβ] τὸς Ιωβ θυρ. καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ AVt | εν τη υπ.ουρ.] εν τη υπο τον ουρ. SVt, υπο την υπ ουρ. At | ¹⁵2 αὐταῖς ο πατήρ Ιωβ ταῖς θυγατράσιν αυτου AVt | fn.] + αυτων Vt, + αυτου At || ¹⁶2 ἐζησεν ετη παν.] tr. BS, ζη ετη AVt | οκτω > BS*+ || ¹⁷ προεβυρτης St || ^{17a} δε > At | αυτον παλιν] tr. St | αυτον/παλιν αναστ.] tr. At | ο κυριος/ανιστ.] tr. AVt || ^{17b} κατοικων/τη αυ.] tr. St || ^{17c}(cf. Gen. 36:33) Ζαρε AVt | τωυ] pr. εκ B | ησσυ αυωυ] tr. ACVt | βοσορρας A || ^{17d}(cf. Gen. 36:31—35) Ζ βεωρ] οετρωρ AVt

Ελιφας τῶν Ησσυ υἱῶν Θαυμαων βασιλεύς,
Βαδαδ ὁ Σαυχαίων τύραννος,

Σωφαρ ὁ Μινναίων βασιλεύς.

^{17e}3 ελιφας (cf. 7)] + υιος σωφαν At, + υιος σωφαρ Vt | ^{17e}3 βαδαδ (cf. 2:11b)] + υιος αμ(μ)ωνων του χοβαρ AVt | ο σαυχ. τυρ.] του αυχ(ε)ιρου(cf. 18:1) (+ του Vt) τυραννου AVt | ^{17e}4 fn.] + θαυμαυ υιος ελιφας(uel.-os) ηγεμων της ιδουμαίας· ουτος ερμηνευεται εκ της συριακης βιβλου εν μεν τη κατοικων τη αυστριδι επι των ορειων του ευφρατου· προσηρχεν δε το ονομα αυτου Ιωβαβ, ην δε ο πατηρ αυτου Ζαρεθ εε ανατολων ηλιου AVt· cf. 17b.c Subscr. Ιωβ BSA

Σ Ο Φ Ι Α Σ Α Λ Ω Μ Ω Ν Ο Σ

1 Ἴ Ἀγαπήσατε δικαιοσύνην, οἱ κρίνοντες τὴν γῆν,
φρονήσατε περὶ τοῦ κυρίου ἐν ἀγαθότητι
καὶ ἐν ἀπλότητι καρδίας ζητήσατε αὐτόν.
2 ὅτι εὐρίσκεται τοῖς μὴ πειράζουσιν αὐτόν,
ἐμφανίζεται δὲ τοῖς μὴ ἀπιστοῦσιν αὐτῷ.
3 σκολοὶ γὰρ λογισμοὶ χωρίζουσιν ἀπὸ θεοῦ,
δοκιμαζόμενη τε ἡ δύναμις ἐλέγχει τοὺς ἄφρονες.
4 ὅτι εἰς κακότεχνον ψυχὴν οὐκ εἰσελεύσεται σοφία
οὐδὲ κατοικήσει ἐν σῶματι κατάρχει ἔμπαρτιας.
5 ἄφρον γὰρ πνεῦμα παιδείας φεύξεται δόλον
καὶ ἀνααστήσεται ἀπὸ λογισμῶν ἀσυνέτων
καὶ ἐλεγχθήσεται ἐπεθούσης ἀδικίας.
6 φιλάνθρωπον γὰρ πνεῦμα σοφία
καὶ οὐκ ἀθώσκει βλάσφημον ἀπὸ χειλέων αὐτοῦ·
ὅτι τῶν νεφρῶν αὐτοῦ ἄφρτος ὁ θεός
καὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐπισκοπὸς ἀληθείας
καὶ τῆς γλώσσης ἀκουστής.

7 ὅτι πνεῦμα κυρίου περιήρωκεν τὴν οἰκουμένην,
καὶ τὸ συνέχον τὰ πάντα γνῶσιν ἔχει φωνῆς.
8 διὰ τοῦτο φεγγόμενος δάκκα οὐδέεις μὴ λάθῃ,
οὐδὲ μὴ παροδύσῃ αὐτὸν ἐλέγχουσα ἡ δίκη.
9 ἐν γὰρ διαβουλίῳις ἀσεβοῦς ἐξέτασις ἔσται,

Sap.: BSA. — Fr. = Libri apocryphi V. T. graece ed. Fritzsche (Lips. 1871).
Inscr. σαλωμωνος B*+1 -μων Bet, σαλωμωντος St, σαλωμωντος A: cf. subscr. et Regn. III 1:10

¹32 τῆ] δε S || ⁵1 παιδ.] σοφιας A || ⁶1 σοφιας A | ⁶5 γλωσσης] + αυτου A || ⁷1 ἐληρωσεν A || ⁸2 μη] μην B+